1884 TIZENNYOLCZADIK EVFOLYAM. 240. SZÁM. BUDAPEST, SZOMBAT, AUGUSZTUS 30.

SZERKESZTÔSÉG:
BUDAPEST, IV. HIMZÖ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELÔFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy egész évre 20 frt | Egy negyedévre 5 frt
Egy fél évre 10 frt | Egy hóra 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerzôdéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV. HIMZÖ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTERBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Föügynökségünk: Stern Morits hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Tarsa, I. Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I. Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Viet. Agence Havas (place de la Bourse).

Arad.

Arad a magyar függetlenségi harcz Golgotája.

Ott ünneplik most a királyt s vidékén tartják a nagy hadgyakorlatokat, melyeken részt vesz a közös hadsereg és a honvédség.

Egy hónapot kellett volna még várni, s ezek az ünnepélyek összeestek volna annak az eseménynek harminczötödik évfordulójával, melynek emlékezeténél a magyar ember lelke elborul. Az aradi vár profosza 1849. október 6-án tizenhárom vesszőt vágott le a fogház ablakai alatt, annak a jeléül, hogy akkor nem ismerték a földön, mi a kegyelem.

Nem volt valami tapintatos ember, a kinek fejében megfogamzott a gondolat, hogy az idén Arad vidékén tartsák meg a hadgyakorlatokat.

A feltevés, melyből a gyakorlatoknál kiindulnak, abban áll, hogy a Bánság felől tör be az ellenség, Lugos, Karánsebes tájékán nyomul előre, s fel kell tartóztatni. Jó, hogy Világos táján nem szupponálták az ellenséget, közel van oda az is. Be lehetett volna az ellenfélt keriteni szépen, ki tudja, hadvezére talán rá szánta volna magát a fegyverletételre is s igazságot szolgáltatott volna annak a hirhedt tábornoknak, a kinek nevében ma koldulni járnak könyörületért azoknál a keveseknél, a kik élő tanui még a nagy eseményeknek. S lehetett volna ugy is rendezni az egészet, hogy a honvédség legyen az egyik fél, melynek vesztenie kell — talán lesz még sorai között néhány alantas tiszt a nagy korszakból, azoknak különösen jól eshet Világos táján a manövrirozás — a közös hadsereg pedig megmaradhatott volna győzőnek. Az ilyen béke idején való parádéknál ugy is olcsó a győzelem.

El van feledve minden, de azért kár rámutogatni a sebhelyekre. Be vannak hegedve jól, nem igen tépik fel őket még erőszakos kezek sem, de kinek használnak vele, ha megujitják emlékezetöket, s eszünkbe juttatják, hogy mennyire sajogtak valaha?

Vagy talán azt akarták fitogtatni vele, hogy még ezt is merhetik, bizonyitani akarták, hogy a kibékülés teljes és örök, hogy nem árthat neki semmi visszaemlékezés, hogy a nemzet kitörülte emlékezetéből a multat teljesen, s benne még a pietás sem tartott meg azok számára egy kicsi helyett, a kik oly botorok voltak martyrjaivá lenni a szent ügynek, a helyett, hogy élnének máig, s gyüjtenék rehabilitációjukhoz az aláirásokat?

Azt a multat a magyar nemzet nem feledheti el soha. Megbocsáthat, meg is bocsátott, megbékülhet, meg is békült, de ne kivánják, hogy héroszainak neveit letörölje emlékezete táblájáról. A saját kicsinyitése, s önmagáról való megfeledkezése lenne az, ha ezt tenné.

Hát hiszen nagyot fordult azóta a világ. Sok másképen van, mint volt akkor. Örüljünk neki.

Magyarországot nem a katonai hatóság kormányozza többé, legföljebb a katona urak garázdálkodnak itt és amott, s apritanak össze egy-egy békés polgárt, vagy veretnek vasra egy-egy Taubinger László t. Visszakaptuk az alkotmányt, s az országgyülés hozza a törvényeket. A legfőbb katona urak mindössze is annyit avatkoznak belé, hogy a kormánynyal közlik akaratukat, s az gondoskodik róla, hogy ez az akarat törvénynyé legyen. Van miniszteriumunk, a mely felelősségre vonható tetteiért. Az igaz, hogy a többség tagjainak nagy részét a kormány választatja hivatalos hatalmával s nem hivatalos pénzével, s csak a többség vonhatná felelősségre a kormány tagjait.

Mi magunk rendelkezünk vagyonunk felett, s nem az idegen. Az igaz, hogy sokkal bőkezübbek vagyunk vele, mint akárminő idegen mert volna lenni, s isten segedelmével csináltunk több mint másfél ezer millió államadósságot rövid nehány esztendő alatt. Nincs az az idegen, nincs az a hóditó, a ki fel tudta volna vinni idáig. Ausztria kormányférfiai nem avatkozhatnak a mi anyagi érdekeinkbe, a saját kormányférfiaink szolgáltatják ki azokat nekik.

Mi magunk rendelkezünk nemzetünk vére felett. Az igaz, hogy fiaink a kétfejü sassal diszitett feketesárga lobogó alá esküsznek, s nem tesznek fogadalmat a magyar alkotmányt s a nemzet szabadságát és jogait megvédeni.

Mi magunk intézzük politikai ügyeinket, s miniszterelnökünk pláne abban a kiváló kegyben részesül, hogy Nagy-Németország császárja is meghivja teára Ischlbe. Az igaz, hogy a legfontosabb dolgokat valahol a három birodalom egyik határvárosában döntik el, s a magyar parlamentnek még csak tudomása sincs arról, a mit ott elhatároznak. De a helyett ott van Albrecht főherczeg s érvényesiti a maga akaratát.

Szóval megkaptunk mindent, a mit akartunk. Boldogságunk teljes lehet — méltó, hogy elfelejtsük a multat, s kiverjük fejünkből még nagy vértanuink emlékezetét is.

Ha a mellett nem tudunk boldogulni, legföljebb a mi hibánk. Ha tönkremegyünk, legföljebb annak a jele, hogy nincs bennünk életrevalóság. Ha érdekeinket alá kell rendelnünk Ausztria érdekeinek, annak a bizonysága, hogy nem vagyunk kulturfaj, mely meg lenne érve az európai czivilizáczióra. Ha elfogy lábaink alatt a föld, deposszedálják legjobb családainkat, koldusbotra jutnak egész vidékek, Amerikába vándorolnak ezer számra lakosaink: arról nem tehet senki s az csak a mellett bizonyit, hogy nem tudjuk megérteni a kor szellemét.

Rajtunk áll csupán, hogy mi legyünk a legboldogabb népe a világnak. Igy hirdetik azt nekünk. S hogy jobban elhigyjük, hirdetik hivatalosan, a saját anyanyelvünkön, magokat legjobb hazafiaknak tartó magyar emberek. Elég nagy jutalom ez arra, hogy feláldozzuk érte az ország függetlenségét.

De azért nagyon tapintatlan ember volt az, a kinek fejében megfogamzott a gondolat, hogy az idén Arad vidékén tartsák meg a hadgyakorlatokat.

Budapest, aug. 29.

A Bud. Corr. irja: *A jövő évi közösügyi költségvetés* nagyságára vonatkozó minden jelentés — mint azt a leghatározottabban állithatjuk — minden tényleges alapot nélkülöz. — A közös *hadügyminiszter* csak alig egy-két nappal ezelőtt tért vissza szabadságutjáról és igy a hadügyi költségvetés még egybeállitható sem volt. A közösügyi költségvetés előirányzatának végleges meghatározása szeptember vége felé valószinüleg a Budapesten ő felsége elnöklete alatt tartandó közös miniszteri tanácskozásokban fog megtörténni.

A hadügyminiszterium egy rendeletet tett közzé, mely szerint a hadseregnek az idén tényleges szolgálatra bevonuló ujonczai részint október 6-án, részint 11-én kötelesek a hadkiegészitő kerületek főhelyein jelentkezni. Október 1-ején csakis amaz ujonczok hivatnak be, kiknek ezredeik Boszniában, Herczegovinában vagy Dél-Dalmáczián állomásoznak.

Az igazságügyi javaslatok közül a képviselőház elé — mint a Jogtud. Közlöny értesül — első sorban a polgári törvénykönyv általános része és az örökjog fog terjesztetni. A közjegyzői novella végleg elejtetett, az ügyvédrendtartási javaslat alapos átdolgozás után még az első ülésszakban a ház elé kerül. A bünvádi eljárás iránt őszre enquete ül össze és itt fog eldőlni a javaslat további sorsa.

Budapest, aug. 29.

A franczia meudoni léghajózási csapatok nagy tevékenysége Németországban, hol a franczia hadsereg dolgait mindig kiváló figyelemmel kisérik, nemcsak hogy nem maradt méltánylás nélkül, hanem a porosz vezérkart nem régiben arra inditotta, hogy ez is egy «léghajózási osztály»-t szervezzen. E csapat, mint Berlinből irják, most Rénard és Krebs franczia kapitányok sokat emlegetett találmánya után, a német katonai köröknek, de főképen a trón-örökösnek és Bronsart hadügyminiszternek érdeklődését egyre nagyobb mérvben vonja magára. — Eleintén ugyan egyedül az volt ez osztálynak a feladata, hogy csak oly léghajók készitésével és kezelésével foglalkozzék, melyeket posta- vagy kémszemle szolgálatokra használhatnak, de most már támadó eszközökként is alkalmazni akarják azokat. Ezt különben 1849-ben már az acélbronz ágyu későbbi hires feltalálója, Uchatius tbrnok is megkisértette Velencze ostrománál, a mikor léghajóban robbanóbombákat szállittatott föl, azonban e bombák a tengerbe hullottak, és igy romboló hatásuk elmaradt. Rodeck német mérnöknek azonban sikerült olyan léghajókat szerkeszteni, melyek a czélnak megfelelnek és képesek arra, hogy segitségökkel 2—3 mázsa robbantó anyagot olyan magasra szállitsanak és olyan magasból dobhassanak le, a melyben az ellenség puskatüze nem árthat nekik. Ára egy ily «légi torpedónak» csak 1000 forint volna. Csak az a kérdés, vajjon az ily léghajó a légáramlatokkal meg bir-e küzdeni és hogy a nagy sulynak egyszeri kidobása következtében a gömb nem fog-e olyan rohamosan felszökni, hogy az ennek következtében megrepedhet. Bizonyos dr. Kronberger, hir szerint, már a léghajó kormányozását illetőleg is tett egy fontos inditványt. A németeknek ez irányban megkezdett működését nagy érdeklődéssel kisérhetjük, mert tevékenységében aligha fog Franczia-ország mögött maradni, ez pedig évenkint nem kevesebb mint 900,000 frankot költ e czélra. Egyébiránt Angolország és Oroszország is foglalkoznak már régibb idő óta a léghajó hadi czélokra való alkalmazásának kérdésével, és igy alig ha csalatkozunk, ha azt merjük állitani, hogy a kérdést most már, miután a többi államok felkarolták az ügyet, nálunk is nem sokára felvetik. Eddigelé nálunk ez ügyben nem történt semmi. A hadügyminiszterium, mint ezt három év előtt, midőn a katonai sajtó a meudoni telep forczirozott és eredményt felmutató munkálkodása következtében az ügynek figyelembevételét hangoztatta, félhivatalosan jelentette, hogy egyedül más hagseregek ez irányban kifejtett tevékenységének megfigyelésére szoritkozott, A dologgal a technikai bizottság egyik kitünő tagja, Kostersitz mérnökkari ezredes volt megbizva. Ezt azonban azóta elhelyezték a bizottságból a csapathoz, mi által az ügy iránt való érdeklődésnek, alkalmasint véget is vetettek.

KÜLFÖLD.

— aug. 29.

A *Min folyó* partjain nincsenek többé védművek. *Courbet* tengernagy ágyui Kimpál utolsó erősségeit is szétrombolták; az ott talált ágyukat a franczia szétvetették, a khinai katonák pedig futva menekültek, igazságot szolgáltatva Li-Hong-Csángnak, ki óva intette a hadipártot és a czong-li-jámentt, hogy ne keritsék a formidábilis franczia hatalommal szemben háborura a dolgot. Nagy kérdés, hogy azok az intéző körök, melyek a volt pecsillii alkirályt kegyvesztetté tették és árulónak nyilvánitották, nem ocsudnak-e most már föl kába önhittségökből, s nem iparkodnak-e teljesiteni Franczia-ország követeléseit. Egy ma érkezett *sanghaii* táviratunk szerint az ottani hatóságokhoz *Pekingből* felette fontos sürgöny érkezett, s hogy hir szerint Khina most már egyezkedni óhajt Francziaországgal. Ugyancsak Sanghaiból jelentik az Agence Havasnak, hogy ott az európaiak közt teljes nyugalom uralkodik. A megrémült khinaiak Sanghai és környékéről távoznak. A *Tao-Taiban* székelő konzulok mindenkép iparkodnak a bennszülött lakosokat azzal megnyugtatni, hogy a francziáknak most szándékuk sincs a hadműveleteket Sanghaira és Vu-Szungra kiterjeszteni.

Egy tegnapi keletü *párisi* magántávirat a következőkről értesit: Mihelyt megérkezik a kimpáli erődítések szétrombolásáról szóló hivatalos jelentés, itt a franczia flotta főfeladatát befejezettnek tekintik s akkor fognak hozzá *Kelong* okkupálásához, mely mint már jelentettük csak néhány nap mulva lesz megszállandó, valamint *Hai-Nán* szigete is. Franczia-országból Tonkingba erősitésül még 3200 embert küldtek. A szaigoni fegyvertár már régebben elegendő lőszert kapott, ugy hogy a Fucseu ostroma alkalmával nagy mennyiségben elhasznált lőszer könnyen lesz pótolható. Franczia-országból különben ujabb lőszerszállitmányt is inditottak el.

Hongkongból jelentik e 28-áról, hogy *Scherzer* konzul és a franczia kereskedők *Kantonból* kiutasitattak. A püspökök és a papokat hasonló sors érte. Jelentik továbbá, hogy a khinaiak *Pekinget erősiteni kezdik*. Junius hóban *több feketezászlós csapat* falvakat rabolt ki s azok lakosságait lemészárolta. A rablóbandák a hegyek közé rejtőztek. A tonkingi deltán nyugalom uralkodik. A bakléi eset utáni napokban a hőség oly nagy volt, hogy *Dugenne* ezredes és *Négrier* tábornok csapataiban több ember napszurás következtében meghalt. A rossz egészségügyi viszonyok következtében a parancsnok elhatározta, hogy a hadműveleteket Lang-Szon ellen egyelőre nem folytatja s Négrier tábornokot megbizta, hogy Fulanghiánba vonuljon vissza s Bak-Ninh-el optikus táviró által tartja fönn az összeköttetést. Négrier tábornok ez által minden meglepetés ellen biztositva van.

London és *Páris* közt a legutóbbi napokban, mint Párisból jelentik, *sürgönyváltás* folyt *Khinára* vonatkozólag. Az angol sürgönyök főleg az angol *kereskedelmi érdekek* megóvását czélozták; ellenben *Ferry* hangsulyozta, hogy miután a *háboru tényleg nincsen megizenve*, a semleges nemzetek kereskedelme nem akadályoztatik. Courbet tengernagy különben azt az utasitást kapta, hogy a hadjáratot ugy intézze, hogy az európai kereskedelmi érdekek lehetőleg kevéssé érintessenek általa. A mi egyébiránt a *hadüzenetet* illeti, *Patenótre* sürgönyei azt jelzik, hogy az Khina részéről legközelebb közzé fog tétetni. A franczia követ sürgönyei, jegyezzük meg, a Min folyón való akczió befejezte, vagy talán megkezdése előtti időből valók.

Az alexandriai tüntetés.

Alexandria, aug. 18.

Tegnap ismét volt részünk ama forrongásból, mely az utolsó években annyiszor megzavarta e város nyugalmát. A lakosság békeszeretetének köszönhető, hogy kihágások nem fordultak elő.

Tudvalevő, hogy Alexandria bombázása és leégése után a kártérítések összegeit nemzetközi bizottság szabta meg, mely munkáját az 1882. év végén bevégezve, megkezdődött amaz összegek kifizetése, melyek a 200 egyiptomi fontot (5200 frankot) meg nem haladták. A nagyobb hitelezők csak biztatást kaphattak. A ki nem fizetett kártérítések összege a londoni konferenczián tett közlések szerint 4.250,000 font sterlingre rug.

Minthogy e kártérítések elmaradása megakasztott minden forgalmat, a hitelezők bizottságot választottak, mely, törvényes alapon maradva mindig, megtegye a szükséges lépéseket, hogy valahára hozzájuthassanak pénzükhöz. A bizottság a maga részéről két olasz ügyvédet választott meg elnökeül, illetőleg alelnökeül s több ülést tartva, egy határozata értelmében feliratot szerkesztett, melyet rövid idő alatt több ezer hitelező irt alá. E feliratban megkérik a miniszterelnök elnökét, gondoskodjék róla, hogy a hátralevő kártérítéseket mielőbb kifizessék s az üzletek teljes megakadása elkerülhető legyen.

Mult vasárnap (10-én) ismét egybegyültek a hitelezők a nagy börze-teremben. Körülbelül ezer ember szorongott a teremben; a lárma akkora volt, hogy saját szavait sem hallhatta senki. Végre sikerült dr. Giulietti olasz ügyvédnek szóhoz jutnia; inditványozta, hogy a gyülekezet testületileg vonuljon az egyes államok konzulátusai elé s követelje a kormányok közbejárását. Az egész tömeg abbahagyta erre a börze épületét s zajongva vonult az angol konzul lakása elé. A konzul szivesen fogadta a hitelezők küldöttségét s megigérte, hogy az angol kormány, ha meghiusult is a konferenczia, szem előtt tartja ez ügyet. A küldöttségnek be kellett érnie ezzel a sovány biztatással. Innen az osztrák-magyar konzulátushoz mentek a tisztviselők s ott az alkonzul jelentette ki, hogy részletes jelentést fog küldeni a kormánynak s a konzulátus mindent el fog követni, hogy ezt a sokáig huzott-halasztott ügyet valahára elintézzék.

A tömeg megéljenezte az alkonzult s visszatért a börze épületébe. Sem a rendőrség, sem a katonaság nem ártotta magát a tüntetők dolgába s nyilván ennek róható föl, hogy rendzavarás nem történt sehol.

A börzeteremben elhatározták, hogy a legközelebbi napok valamelyikén felszólitják az egész lakosságot, hogy nagy tömegben vonuljon a kormányzó palotája elé, a hol át fogják adni a peticziót. E határozat után elszéledtek a tüntetők.

Pénteken 15-én reggel megjelentek a falakon a jól ismert vörös plakátok, melyek felszólították az Alexandriában lakó összes európaiakat, hogy szombaton délután negyedfél órakor gyüljenek egybe a konzul-téren, a honnan en masse vonulnak a kormányzó palotájához. Az egybehivók kérték mindenkinek, hogy ne zavarják meg a rendet. Az angol katonai hatóságok nem biztak a tömeg jámborságában s megtették előkészületeiket. A helyőrség éles töltéseket kapott s a tüntetés napján készen állott a kaszárnyában.

Negy órára egészen megtelt a konzul-tér, s ekkor megindult a menet, melyet 12—15,000 főnyire becsültek. A legnagyobb csöndben huzodott a kormányzó palotája elé. A tüntetők vezetőjét az összes konzulok jelenlétében fogadta Morfi Ozmán pasa, a város kormányzója s átvéve tőle a peticziót, beszedet mondott, melyben hangsulyozta, hogy csakugyan tenni kell már valamit. Igérte, hogy a kérvényt azonnal átadja a miniszterelnök elnökének s kifejezte ama reményét, hogy a khedive kormánya teljesiteni fogja a jogos követeléseket.

A tömeg nagy éljenzéssel hallgatta meg a kormányzó válaszát s visszatért a konzul-térre, a honnan lassankint szétoszlott.

VIDÉK.

* **A zólyomi** ág. evang. esperesség egyhangulag hozott itéletével, a pánszláv erzületéről ismeretes *Laczak* Emil f.-micsinyei lelkészt, ki főesperesét Moskovcsákot arczul ütötte, mert az jelentésének magyar nyelvre való beterjesztésére utasitotta őt, állásától elmozditotta s kimondta, hogy az esperesség egyházaiban többé soha se lehol papi hivatalt nem viselhet. Eddigi helyét e hó végéig köteles elhagyni és száztiz forint perköltséget kell fizetnie.

* **Debreczen**, aug. 29. (O. E.) Debreczen város ma tartott bizottsági közgyülése heves és hosszantartó vita után a tisztujitást szept. 11-re tüzte ki, 24 szótöbbséggel elvetvén az elhalasztási inditványt.

„Krisztus a Kalvárián."

(Munkácsy Mihály képe.)

Ott látható már a műcsarnok nagy termében a világhirü, remek kép. A menyezet egy keskeny részéből ömlik rá a világosság, s a mint a függönyajtón belépünk a templomi hangulatot keltő nagy terembe, a csodás alkotás, mely a legmagasztosabb tragédiát tünteti föl, áhitattal tölti el szivünket, s tekintetünket leköti a látvány, melytől egyhamar nem szabadulhatunk. Csak a mikor az első benyomáson tul vagyunk, közeledünk a képhez, melyet a belépő néma hallgatásba merülve néz, mintha oltár előtt állna, s csak később jut eszünkbe, hogy vizsgálódjunk s számot adjunk magunknak a mű megrendítő hatásáról.

A kép kompozicziójának rendkivüli összhangzatossága az első pillanatra meglepi a nézőt. Nem emlékszem történeti jelenetre, mely a csoportositás ily merészségét tüntetné föl, a nélkül, hogy távolról s színpadias lenne. A legátgondoltabb elrendezés mellett csupa természetesség, az élet csalódásig igaz hűsége; maga a valóság szól hozzánk minden mozdulatból, minden tekintetből, mely a tömeg egy-egy alakjáról érint, sőt a háttér, a táj is beszédes.

Mindezt pedig a mester a legegyszerübb eszközökkel éri el. S az épen csodálatos e remeknél s Munkácsy Mihály többi képeinél, hogy a mai izlésnek, mely néhány kitünő kolorista kényeztető hatása alatt a rikitót szereti: semmit sem hizelegnek, s mégis oly megrázó hatást tesznek, annyira lebilincselik a szin iránti érzékünket, mintha a művész e külsőségre fektette volna a fősulyt. S e csalódást semmi más nem idézi elő, mint az, hogy a koloritban is rendkivül természetes. Munkácsy Mihály nem tetszetős, szépitett világitásban látja az életet, hanem reális valóságában, s a mikor a művészet hatalmával vásznára varázsolja: semmit sem mellőz, a mi lényeges, s mindazt elhagyja, a mi esetleges vagy a jellemzetességet nélkülözi.

S ez a művészet igaz eszményitése; igy lesz a kép a valónak örök szép látszata.

A festmény főmozzanata természetesen a három keresztfa, mely a jobb oldalt foglalja el. A két lator oldalt függ. Egyiket en face ábrázolta a mester, ugy hogy szemközt tekint a nézővel, a másik elfordul a szemlélőtől. A két gonosztevőt kötelekkel erősitették a bitóhoz; Dismas még él s a haldokló mester szavaira látszik figyelni; Gestas már kiszenvedett, arcza eltorzult s feje aláhanyatlott mellére.

Középütt emelkedik föl a Krisztus keresztje. Az üdvözitő ruhátlan teste szinte világit s ez alak a festmény legkiemelkedőbb pontja. Kezein, lábain vérző sebhelyek, a melyeket a szegek okoztak; arcza halottsápadt, ajkai vértelenek. Ebben a mester realista, s olyan természethü, mint akár Bonnat. De mily müvészet nyilvánul e szenvedő alak megdicsőitésében! Nem a fizikai fájdalom az, mely kivetközteti itt a vonásokat, hanem a lelki kin, hogy a durva kor meg nem érté őt, ki az emberiség örökjavát akarta. Ezt fejezik ki Krisztusnak fölfelé tekintő szemei, azok a végtelen mély szemek, melyeknek sugara az égből leáradó világossággal rokon.

Nagy érdekkel várták Munkácsy bámulói, mint fogja megfesteni a Krisztus meztelen idomait. Eddigi képein egyetlen igazi akt-alak nincs; pedig a mester az anatomiát kedvencz tanulmányai közé sorozza. Hogy a test vonalmenetei, az izmok plasztikai hatásossága iránt erős érzékkel viseltetik, azt oly alakjai is tanusitják, mint a «Krisztus és Pilátus»-képen levő katona, az előtérben, melynek meztelen karjai élni látszanak. Ezt az életteljességet a Krisztus ruhátlan testén annál nagyobb bravourral fejezi ki, mert tisztán látható, mint szakad ki maga az élet a tagokból, mint hül ki a már-már haldokló test, mint halványodik a halál lehétől — még egy perez s merevvé válnak az idomok. Ki érné utól az ilyenben a magyar mestert?

Krisztus fejét, melyhez a renaissance nagy mesterei számos mintát szolgáltattak: ezuttal is több izben festé meg Munkácsy. Mint már a pendant-képen: itt is ujra meg ujra átalakitá, mig megelégedett vele s minden igyekezete oda irányult, hogy ne csak isteni, hanem emberi is legyen. Nem is képzelhető arcz és kifejezés, mely az isten-embert hivebben, találóbban mutatná. Elvégre is a vonások fönséges értelmességét, a megtört, elhunyó tekintet még folyvást sugárzó szellemét: csak akkor fejezheti ki a művész, ha az életteljességet nem veti meg, s individuális határozottságot kölcsönöz az arcznak. És ilyen typus semmiféle egyházi Krisztus-képen nem található föl. A gloria-fényt ma már bensőségnek s a jellemzés erejének kell helyettesitenie. Nem a külsőségben, hanem a mű lényegében találjuk föl a vallásos jelleget, s e szempontból tekintve a «Krisztus a Kálvárián» oly egyházi kép is egyuttal, a melynél áhitatteljesebbet sem a régi Fiesole, sem a mai Bouguereau nem festett; noha mind a florenczi klastrom-barát, mind a párisi «modern szent» hüségesen oda festi egy-egy Máriája és Krisztusa feje fölé a dicsugárt.

A keresztfa lábánál a megváltó hozzátartozói csoportosulnak. A kétségbeesés és gyász szivrenditő képe ez; s külön kompozicziói igényével lép föl. Akár ki is szakithatnók az óriás vászonból s önálló mü gyanánt szerepelhetne, a mint hogy a mester külön is megfesté e részletet s örömhir gyanánt szárnyra is kelt Munkácsy amaz igérete, hogy az országos kiállitásra elküldi.

Öt alak képezi a siratók csoportját. Mária, a kiszenvedettnek anyja, fején fehér kendővel, gyászba öltözve odaomlott a kereszt aljára. A fájdalom megfosztá eszméletétől; görcsösen karolja át a fát, s csókjaival halmozza el diesőült fia vérző lábait. Mellette térdel Magdolna, a bünbánat e vonzó szép alakja, ki szétzilálta vörös fürtjeit s megdöbbenéssel és keservvel födi el kezeivel arczát, hogy ne lássa a kereszten függőt. Hátrább Mártha látható, ki kezeit kitárva rémülten közeledik s tekintetével fölmered az üdvözitőre, mintha nem akarná hinni, hogy csakugyan emberi halált halhat. Végül két férfialakban a magába zárt, a lélek bensejében tomboló keservet s a kitörő, féket nem ismerő fájdalmat érzékité a mester. Az ifju, szép szent János vörös talárszerü ruhájában köny- és panasz nélkül áll ott; de tekintetén ott tükröződik mindaz, a mit szive érez; egy másik apostol pedig nem uralkodhatva magán, jajgatva karolja át a keresztfát s bánatának szabad folyást enged.

Már maga e csoport: az öt sirató s a haldokló alakjaival a lelki indulatok egész skáláját képviseli, a melyet igazabban, hatásosabban nem lehet kifejezni. S elrendezésre nézve is kerek, egybehangzó az egész groupe. De vajjon nem árt-e ez a «kép a képben» az egész kompozicziói egységének? Tudta-e a mester szerves összefüggésbe hozni az egész nagy környezettel? S általában a roppant sok alak kontaktusban van-e a főmozzanattal s nem csupán staffage-e, vászon-töltelék-e mindaz, a mi a középponton kivül esik?

A kedvező válasz mind e kérdésekre adja meg a mü elismerő itéletét, s ez a válasz nemcsak kedvező, sőt magasztaló. A mi alak körökörül látható, azt mind *egy* gondolat foglalkoztatja: rendes igazságszolgáltatás történt-e vagy a legégbekiáltóbb bünt követték-e el e végzetes helyen. S ez az egy gondolat a legkülönfélébb változatban jut kifejezésre minden alakon. Maga a hóhér messziről magára vonja figyelmünket. Közömbösen távozik a rémület szinhelyéről. Jobb vállán viszi a létrát, baljában fejszét visz, melylyel a szögeket beverte; testét kopott kékes kabát fedi. A borzasztó tragédiából semmit sem ért. Nem is érdeklődik iránta. Fölszegezett egy embert, két mást felkötözött a fára s most elégülten megy haza, mint a ki kötelességének a szokott pontossággal eleget tett.

És közönyös egy római katona is, ki az előtérben ül s nyugodtan szemléli a látványt, mig társa szintén nem sok érdeklődést tanusit a lezajló tragédia iránt, s figyelmét csak a tömeg veszi igénybe, melyet erélyesen visszatartani igyekszik. Ebből a tömegből mindenekelőtt egy deli ifju válik ki, sötét vörös kaftánban. Rémülten néz föl a vérző megváltóra, mintha a saját szemének nem hinne. Arczán, tekintetén hiven tükröződik vissza egész lelkülete s a megfogamzó hit is, az uj tanokban, a melyeknek első vértanuját látja. A fehér lován tova ügető zsidó nem birja tovább nézni a jelenetet s elsiet, két farizeus vitát kezdett az itélet végrehajtása fölött. Az ifjabb erősen állitani látszik, hogy Krisztus méltán bünhődött, az öregebb azonban elitéli az itélőket. És nem hiányzik Judás sem, a ki lelki furdalástól gyötörve fut el, miközben teste összegörnyed. Végül a háttérben római katonák fegyverei s néhány lovas-alak tünnek föl.

Összesen mintegy ötven alak s ezeknek körvonalai látszanak az óriási festményen, mely sokkal nagyobb, mint pendantja, a «Krisztus és Pilátus».

Ily nagyságban ezt a themát nem is érzékitette eddigelé semmiféle mester.

S a hangulat is, melyet az elsőtétült ég, a komor táj az emberek felindulása csodás egységben felmutat, oly szerencsés, hogy semmiféle más mester müve nem mulja felül.

Ha sorjába vennők, mennyi, szinte hihetetlennek látszó, feladatot oldott meg a mester e kompozicziójában, hány technikai nehézséget küzdött le egyszerüen, egész játszi biztossággal: egyhamar nem lennénk készen. Az első áttekintésnél ugy érezzük, hogy az alakok e csoportositása helyesebb, czélszerübb nem is lehetne. Azt a benyomást teszi ránk e borzalmasságában is fönséges jelenet, hogy az alkotó müvész az első pillanatban igy képzelte el, mert a találgatásnak, a küzdelemnek sehol semmi nyoma. Habozást a kép egy részlete sem árul el, sőt épen a rendkivüli biztosság az, mely ámulatunkat leköti.

Mentül tovább vizsgáljuk azonban a kompozicziót: ugy találjuk, hogy az egyes alkatrészek mindmegannyi müvészi problemák megoldása. Az alakok elhelyezése, ugy hogy viszonyban álljanak egymáshoz s mégis különválasztva legyenek: a rajzolás oly bravourját mutatja, melynél tökéletesebbet bármely régi mesternél is hiába keresnénk. Egész iskolája e festmény az idomok szabatos és mégis erőtől duzzadó mintázásának; a röviditések egész sora, főleg a tömegnél, meglepi a legjobb rajzoló müvészt is, s a hus-szinek, még a homályosabb részekben is, oly erőteljesek, hogy elősegitik a plasztikai jelleget.

Rajz és festés ugyanegy Munkácsy Mihálynál; ő nem szinez ecsetével, hanem rajzol s a festék, melyet palettájáról a vászonra visz, az első érintkezésnél mintegy megfogan életet nyer s a müvészi kifejezésnek azonnal egyik elemévé válik.

Innen van az, hogy bár közönséges értelemben a «Siralomház», a «Milton», a «Krisztus és Pilátus», a «Krisztus a Kalvárián» s a többi borus szinezetü kompozicziók nagy alkotóját általánosan nem mint par excellence koloristát emlegetik: három legutóbbi festményét, szinezés tekintetében is ép ugy vizsgálat alá vehetjük, mint akár Makart János müveit, ki a szinek brilliáns fényét «Cornaro Katalin»-jában, «V. Károly bevonulása»-ban s a «Flórenczi pestis»-ben vakitóbban ragyogtatja ugyan, de *természetes* koloritot csak ritkán mutat föl.

Munkácsy Mihálynál a szin nem magában, mint olyan hat, hanem alá van rendelve az egésznek; de ott aztán lényeges tényező gyanánt szerepel. És milyen bravourt fejt ki az ellentétek összeegyeztetésében! A különféle ruhák, melyeket Mária, János, továbbá Magdolna, aztán a két katona, a hóhér s a hinni kezdő ifju viselnek, mind más-más szineket képviselnek s egyik alak sem «üti a másikat», mint münyelven mondani szokták.

Aztán a jellemzés! A háttér egyik-másik elmosódott fejét kivéve: valamennyi arcz egy-egy tanulmányfő, oly mélyen átérezve, a kharakterisztika oly hűségével, igazságával, hogy minden egyes alak *egyénné* válik, melynek gondolkodását, fájdalmát, kétségbeesését, egész benső világát, sőt életfolyamát ismerni és látni véljük. Az összegyült emberek, nők, zsidók és rómaiak, hivők és hitetlenek, minden egyes tagja másképen fejezi ki, a mit érez, a megdöbbenést s a közönyt, a mértéktelen but, a kárörömet, a szánalmat s a bőszült gyülöletet, a

HORVÁT TARTOMÁNYGYÜLÉS

A zágrábi tartománygyülés e hó 27-iki *esti* ülése ép ugy mint a délelőtti gazdag volt a rendkivül botrányos jelenetekben. Ez ülés lefolyásáról a ma érkezett Agramer Zeitung közöl részletes tudósitást, mely következőleg hangzik:

Hrvát Mirkó alelnök hatodfél órakor megnyitja az ülést, melyben jelen vannak: Stankovics, Voncsina és Klein osztályfőnökök, Nugent gr., Jozipovics br., Vardian főispán. A jegyző felolvassa a délelőtti ülés jegyzőkönyvét.

Dr. Tuskán: Csak az a megjegyzésem van a jegyzőkönyvre, hogy én nem hallottam, hogy a kizárásra inditványozottak közt az én nevemet is emlitették volna. Én csak a Tkalcsics nevét hallottam. (*Vardian* főispán ellentmond.) Hallja ön Vardian ur, önnek nincsen beleszólása; ön nem mint szabadember, hanem mint hivatalnok ül itt és szavaznia kell, ugy, a mint a kormány parancsolja. (Élénk ellentmondás jobbról.) A Tuskán és Vardian közt való viszály tovább tart, *az elnök* csenget.

Az elnök: Nekem kell legjobban tudnom, hogy Tkalcsics és Tuskán kizárását inditványoztam. Azt is mondtam, hogy e felett a délutáni ülés fog tanácskozni.

Pavlovics Milán: A jegyzőkönyvre csak az a megjegyzésem, hogy abban nincsen az a tény határozottan kifejezve, hogy dr. Starcsevicset a házból erőszakkal távolitották el, a nélkül, hogy ezt a ház elhatározta volna.

Az elnök: A jegyzőkönyv szabályszerüen, a házszabályok értelmében van szerkesztve. Arra kérem a t. házat, jelentse ki: tudomásul veszi-e az igy szerkesztett jegyzőkönyvet. (Tudomásul vétetik.) Napirenden van dr. Tuskán és dr. Tkalcsics képviselők kizáratására vonatkozó inditvány. Dr. Tuskánnak a házszabályok értelmében joga van ahhoz, hogy védelmére szót emeljen.

Tuskán: Arra kérem az elnök urat, sziveskedjék megmondani, hogy melyik kifejezésemért inditványozta tik kizáratásom?

Az elnök: Ön megsértette e t. ház méltóságát, mert azt *lebujnak* nevezte.

Tuskán: Vagy ugy? ! Ha logikusan akarnék beszélni, akkor most, mivel a t. házat *lebujnak* neveztem, titeket (a többséghez fordulva) egész másképen kellene, hogy nevezzelek.

Az elnök: Figyelmeztetem önt, hogy itt nincs megengedve sértő modorban beszélni. Ha ezt nem veszi figyelembe, meg vonom tőle a szót. Ezennel rendreutasitom önt!

Tuskán: Utasitson, a mennyiszer akar, azt fogom mondani, a mi nekem tetszik. (Felkiáltások: Ohó!) Lebujnak neveznek olyan helyet, a hol emberek jönnek össze, a kik csak hasukra gondolnak, vagy egyéb szenvedélyeiknek élnek. Eddig azt tartottam, hogy e y államban, melyben rend uralkodik, a fegyveres hatalom fölösleges. Emberek, a kiknek bizonyos elintézni való ügyük van, ha müvelt emberek, és becsületesség vezérli őket, elintézik maguk közt a dolgot, a nélkül, hogy dolgaikba mások beleavatkoznának. Ma itt fegyveres hatalom jelent meg, ennélfogva jogositva voltam arra, hogy ezt a helyet lebujnak nevezzem. (Ohó, ohó! Nagy mozgás!)

Az elnök: Megvonom dr. Tuskán képviselőtől a szót és kérdem a t. házat elfogadja-e azt az inditványt, hogy dr. Tuskán hat ülés tartamára a házból kizárassék?

A ház az inditványt tulnyemó többséggel elfogadja.

Tuskán tovább akar beszélni, az elnök azonban tiz perczre felfüggeszti az ülést.

Szünet után.

Az ülés megnyitása után fölállt dr. *Tuskán* és beszélni akar. (Ellentmondás. Nagy zaj.)

Az elnök: A t. ház határozata értelmében ön hat ülés tartamára kizáratott; ha nem alkalmazza magát e határozathoz, kénytelen leszek más rendszabályokhoz folyamodni.

Tuskán daczára ennek ujra beszélni akar. *Az elnök* a végső esetben alkalmazható rendszabályra való hivatkozással ismételten felszólitja, hogy ne beszéljen.

Tuskán nem veszi ezt figyelembe s hangsulyozza, hogy ő csak erőszaknak fog engedni, hogy nem nyugszik addig, mig őt is mint délelőtt Starcsevicset csendőrökkel nem távolitják el a házból.

Az elnök ujból felfüggeszti az ülést.

A szünet alatt kiürittetnek a karzatok, mialatt a teremben Tuskán hangosan tiltakozik az erőszak ellen. Jozipovics báróhoz fordulva ezeket mondja: Hogy türheti ön, mint régi alkotmányos férfi ilyen erőszakos eljárást? *Jozipovics* br. igy válaszolt: Ha valakinek, ugy bizonyosan nekem fáj az, hogy a horvát tartománygyülés ily jelenetek szinhelyévé kell hogy legyen. De édes Tuskán, rendnek kell lenni; önök pedig nem akarják tisztelni a rendet, önök maguk idézték elő ezeket a jeleneteket, önökön van a felelősség!

Kis vártatva megjelenik a teremben *Kuzmanovics* irodaigazgató és az elnökség nevében felszólitja Tuskánt, hogy hagyja el a termet.

Tuskán ismétli, hogy csak erőszaknak enged. Erre Vidovics rendőrtiszt két rendőr kiséretében Tuskán elé lép és hasonlóképen felszólitja a ház elhagyására, de ugyanazt a választ kapja. *Tuskán* azt kérdi Vidovicstól: Kinek a megbizásából szólit ön fel engemet? A tartománygyülés elnökségének megbizásából! — válaszolá Vidovics. Ekkor megjelent *Vuletics* kapitány négy csendőrrel s felszólitotta Tuskánt, hogy hagyja el szép szerével a házat. Dr. *Tuskán*: Itt a kérés mitsem használ, erőszakot kell alkalmaznia. — Erre egy csendőr megérintette Tuskán karját, mire ez kilépett a padsorból, és négy csendőr kiséretében kivezették a teremből. A jogpárt zsiviókkal kisérte kivezettetését.

*

Egy negyedórai szünet után ujra megnyitja az elnök az ülést. *Az elnök*: Tkalcsics Mihály képviselő urnak jogában van, hogy védelmére szólhasson.

Tkalcsics: Nem védelmezem magamat, mert előre tudom, minő itéletre számolhatok. Az elnök panaszos és biró is egy személyben s parancsát egy nagy többség követi. A szóló ezután birálni kezdi a tartománygyülés müködését és arra az eredményre jut, hogy joga volt azt mondani: Szemtelenség az elnöktől, ha azt mondja, hogy a közönség önkényt hagyta el a karzatokat, minthogy azokat az elnökség felhatalmazására a rendőrök ürítették ki.

Az erre következett szavazásnál a ház elfogadja a kizáratásra vonatkozó inditványt. Tkalcsics az ülés végéig nyugodtan helyén marad, és nem igyekszik kizárt társai példájára daczolni a ház határozatával.

Következtek az interpellácziók.

Folnegovics Ferencz a házszabályokra való hivatkozással szólal fel, hogy a kizáratási inditványra vonatkozó határozathozatal a házszabályok értelmében csak a legközelebbi ülésben történhetik. Hogyha a *mostani* a legközelebbi ülés, akkor ez nem szerdai ülés többé, s ennélfogva nem lehet interpellácziókat előterjeszteni. «Hogyha ti — ugymond — igy támogatjátok a visszaéléseket, akkor vagy ti, vagy pedig mi akasztófára jutunk.» (nevetés, ellentmondások.)

Az elnök: Efféle kifakadásokat a ház megvetéssel fogad. (Tetszés) A házszabályok értelmében délelőtt és délután is tarthatók ülések.

Dr. *Derencsin* Marián: Szándékomban volt, hogy interpellácziót adok be és azt indokolni fogom. Azonban visszalépek e szándéktól, mert azon a nézeten vagyok, hogy mi nem vagyunk rendes viszonyok között, hanem olyan viszonyok közt élünk, a melyek a parlamentarizmus romjainak nevezhetők. A parlamentarizmust egyrészről némely emberek tisztességtelen eljárása, másrészről olyan erőszakoskodások ássák alá, melyek a parlamentális életben példátlanul állanak. (Ugy van! a baloldalon) Ha igaz az, hogy egyesek rakonczátlansága feltartóztathatja a parlamentáris tevékenységet, akkor az is ismeretes, hogy a parlamentális gyakorlat eszközöket talált, a melyeket ezek ellen alkalmazni lehet, igy pl. a tartománygyülés feloszlatását. De azt is tudom, hogy becsületes kormány nem türné, hogy a parlamentarizmus ilyen módon meggyilkoltassék. (Igaz! Zsivió! a baloldalon. A szónok a felindulástól remegő hangon folytatja beszédét.) Tudom, hogy valakinek hivatásául jutott, hogy ezt keresztülvigye. Tudom azt is, hogy ezt a boldogtalan Lázárt meg akarják ölni a végből, hogy a világ elfordul jon a mostani parlamentáris élettől. De én nem akarok ebben közremüködni, engem nem látnak itt többé! (Zsivió! a baloldalon. A szónok elhagyja a termet.)

Ezután több képviselő előterjeszti interpelláczióját.

Zágráb, aug. 29. (O. É.) A tartománygyülés mai ülését Hrvát alelnök nyitotta meg. A kormány részéről *Stankovics*, *Voncsina* és *Klein* osztályfőnökök voltak jelen,

A választási törvény beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslat harmadszori olvasásban elfogadtatott. ép ugy a szerbek egyházi és iskolai autonomiájáról szóló tjavaslat is.

Ezután a Lonjskopolje-ügy vétetett tárgyalás alá. *Zsivkovics* b. előadó szükségesnek és fontosnak tartja, hogy a bizottsági inditvány, mely a kormánynak szabad kezet szerez, hogy a lecsapolást később egészséges alapon hajtsa végre, elfogadtassék. Az inditvány igazságos; a konzorcziumra nézve hasznos, az országra nézve pedig időszerü.

Stankovics osztályfőnök megelégedéssel látja, hogy a bizottság a kormány véleményét magáévá tette és az inditvány elfogadását ajánlja.

Rogulics kijelenti, hogy az ügyet nem tartja egészen tisztázottnak, mert a tárgyalások a konzorcziummal még nem fejeztettek be teljesen.

Zsivkovics b. előadó válasza után a tartománygyülés a bizottsági inditványt nagy többséggel elfogadta.

Ezután *Tanhoffer* előadó Károlyváros ama kérvényére vonatkozólag, mely szerint Banja község Károlyvárossal egyesittessék, azt inditványozza, hogy a kérvény a kormányhoz utasittassék.

A ház ez inditványt elfogadja.

Következik a közigazgatási bizottságnak több oly törvény beczikkelyezésére vonatkozó inditványa, melyek a végvidéken közigazgatási uton behozattak és Horvátországban már alkalmazásban vannak. A bizottság előadójának indokoló szavai után az inditvány vita nélkül elfogadtatott; ép ugy elfogadtattak a zárszámadási bizottságnak az 1881. és 1882-ki zárszámadásokra és az 1881. és 1883-ki tartománygyülés számadásaira vonatkozó inditványai.

Zágráb, aug. 29. (O. É.) A *tartománygyülés* ma délután fél 6 órakor *Hrvát* elnöklete alatt ülést tartott, melyen a Magyarország és Horvátország közti 1880. évi zárszámadásra vonatkozó bizottsági jelentés vétetett tárgyalás alá.

Popovics előadó a bizottság inditványának elfogadását ajánlja, mely szerint a különbözet ügyében az 1880-ik évi november 27-iki törvény 5-ik szakasza 3-ik bekezdésének értelmében regnikolaris küldöttség hozzon határozatot, mely egyszersmind gondoskodjék arról, hogy Horvátország törvény által biztositott bevételeiben megröviditheto ne legyen. A zárszámadás vétessék tudomásul a nélkül azonban, hogy a tartománygyülés lemondana arról, hogy esetleg kártéritési követelést emeljen.

Bartolovics tüzetesen fejtegeti, hogy az elszámolás a bélyegilletékeknél, a dohány és sójövedéknél helytelenül történt, és azt inditványozza, hogy a zárszámadás tudomásul vétele a regnikoláris küldöttség nyilatkozatáig függőben maradjon.

Zsivkovics br. az inditvány módositását inditványozza a bekezdések sorrendje tekintetében. Kiemeli, hogy csak a közös országgyülésnek van joga a zárszámadás megvizsgálására. Ellenzi tehát Bartolovics elleninditványát és pártolja a bizottság inditványát, melyet azonban akként óhajt módositani, hogy a II. fejezet előre tétessék.

Popovics előadó helyesli Zsivkovics fejtegetéseit, mire a tartománygyülés a bizottság inditványát Zsivkovics b. módositásával elfogadja.

Ezzel az ülés végett ért. Holnap délelőtt 10 órakor ismét ülés lesz.

Az ellenzék ugy a délelőtti, mint a délutáni ülésen nem volt jelen.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket kiknek előfizetésük e hó végével lejár, hogy ujabb megrendeléseiket mielőbb megtenni méltóztassanak

Lapunk előfizetési ára:

egy hóra	1 frt 80 kr.	hat hóra	10 frt
két hóra	3 frt 60 kr.	egész évre	20 frt
három hóra	5 frt — kr.		

Lapunk ***mindennap***, *tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.*

T. előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az **«Ország-Világ»** czimü, legdiszesebb képes hetilapot 10 frt helyett **8 frtért, félévre 4 frtért, negyedévre 2 frtért** kapják.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s azutolsó postának tisztán olvasható lag kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekesznek, ha czimszalagjukat a posta-utalvány szélére ragasztva beküldik a kiadó-hivatalnak.

Az előfizetési pénzek és posta-utalványok Budapestre az „Egyetértés“ kiadó-hivatalába (himző utcza 1. szám alá) küldendők.

Az „Egyetértés“ kiadó-hivatala.

UJDONSÁGOK.

— aug. 29.

— *Személyi hirek. A király* szeptember 18-án Bécsből Innsbruckba utazik, részt veendő az e város közelében 19-én tartandó katonai hadgyakorlatokon, és hogy 20-án jelen legyen az arlbergi vasut ünnepélyes megnyitásán. — *Milán* Szerbia királya a legujabb intézkedések szerint neje kiséretében szeptember hó 1-én este külön vonaton elhagyja Belgrádot, Zimonyon és Budapesten keresztül Wiesbadenbe folytatva utját. Onnan szeptember 7-én Milán király Bécsbe fog menni, a morvamelléki hadgyakorlatokra. — *A német trónörökös* a badeni nagyherczegpárral e hó 25-én Friedrichshafenben meglátogatta a württembergi uralkodópárt és este ismét visszatért Mainau szigetére. — Dr. *Kovács Zsigmond* veszprémi püspök pár nap óta Sümeghen időz. — *Szilágyi Sándor* budapesti egyetemi könyvtári igazgató, dr. Károlyi Árpád bécsi udv. titkos levéltári fogalmazó, Győry Árpád szintén odavaló tisztviselő és Gindely prágai egyetemi tanár Kassára érkeztek levéltári kutatások végett, majd Jászóra indultak ki, a prémontrei rend kolostorába. — Dr. *Websky* berlini egyetemi tanár néhány nap óta Budapesten időz a nemzeti muzeum ásványtárának tanulmányozása végett. — *Beöthy Zsolt* egyetemi tanár Gleichenbergből visszaérkezett a fővárosba. — Dr. *Árkövy József* a budapesti egyetemen a fogászat magántanára visszaérkezett Budapestre. — *Kozma Sándor* kir. főügyész, hivatalos körutjából, melyen megvizsgálta a szabadkai, zombori, pancsovai, ujvidéki, fehértemplomi és aradi stb. k. ügyészségeket és fogházakat, visszaérkezett a fővárosba és hivatalának vezetését ujból átvette. — *Karola* szász királyné szeptember elején a morvaországi morawetzi kastélyba költözik néhány hétre. — *Vilmos* porosz herczeg neje, ki vörhenylázban fekszik, kissé jobban van és betegsége rendes lefolyásunak látszik. — *Welti*, a svájczi köztársaság elnöke tüdőgyuladásba esett.

— **A trónörököspár**, mint a párisi Figaro belgiumi levelezője értesül, közelebb Brüsselbe megy meglátogatni Stefánia trónörökösné szülőit, a belga királyi párt, kiket férjhezmenetele óta nem látott. Az emlitett lap azt is jelenti, hogy II. Lipót belga király legifjabb leányát, Klementina herczegnőt el fogja jegyezni a walesi herczeg egyik fia. Ez természetesen még csak terv, mert Klementina herczegnő csupán tizenkét éves, mig a walesi herczeg fiai, Albert és György herczegek husz, illetőleg tizenkilencz esztendősek. Ha a terv pár év multán valósul, ez lesz a negyedik házasság, mely e század eleje óta az angol uralkodóház és a Szász-Koburg herczeg-család között köttetik. I. Lipót király elvette Sarolta herczegnőt IV. György angol király leányát; Szász-Koburg Viktoria herczegnő, I. Lipót király nővére, a kenti herczeg második neje volt, Viktória angol királynő édesanyja; Viktória királynő pedig 1840-ben férjhez ment Albert herczeghez, I. Lipót unokaöcscséhez.

— **A budapesti kir. m. tudomány-egyetem** 1884/85. tanévi rektora és tanácsának beiktatása alkalmából szeptember 1-én d. e. 10 órakor az egyetem disztermében (egyetemi központi épület uj szárny II. emelet) ünnepélyes közülés lesz. Tárgyak: I. Az 1883/4 egyetemi tanév története, mondja dr. Szabó József lelépő rektor. II. Székfoglaló beszéd, mondja dr. Bita Dezső, a tud. egyetem e. i. rektora.

— **A svéd király veszedelemben**. *Oszkár* svéd királyt mostani utjában többször fenyegette halálos veszedelem. A királyi gőzösnek nagy viharral kellett megküzdenie, midőn elhagyta Gothenburgot. Edinburgban nagy zivatar közepett nézte meg a király az ősrégi Holyroad-kastélyt. A mint egy nyitott ablak előtt megállott, a villám közvetlen közelében sujtott le. A szobában voltak azt hitték, hogy a villám beütött az ablakon, de csakhamar látták, hogy a közel levő kápolna romjait érte. Ugyanaznap kirándulás közben, a király kocsijába csapott le a villám, mikor az üresen állott az uj Edinburgh Castle előtt, várva a királyt és kiséretét. Szerencsére a kocsis sem ült a bakon, hanem leszállott, hogy a nyugtalankodó lovakat megfékezze. Miután a király hazatért s átvette a kormányzást, *Gusztáv* trónörökös elutazott a németországi hadgyakorlatokra.

— **Eugénia ex-császárné** karlsbadi időzése négy hétre van számitva. Most a Schloss- és Marktbrunnen vizét issza és hetenkint többször Sprudelfürdőket vesz. A Westmünster-ben lakik, hat szobájáért naponkint, harmincz forintot fizetve. A gyógydijat ugy maga, mint kiséreteért az első osztály szerint fizette meg. Igen egyszerüen jelenik meg mindenütt és mint utazásain rendesen, most is Pierrefonds grófné neve alatt iratkozott be a vendégnévsorba. Nagyobb hegyi kirándulásokat is szokott tenni Bréton-Bourbaki özvegy tábornokné kiséretében. Hétfőn meglátogatta őt az egykori párisi osztrák követ, Metternich herczeg. Tudvalevő, mily nagy tisztelője a Napoleon-háznak ugy a herczeg, mint neje született Sándor Paulina grófnő. A megpróbáltatás sulyos napjaiban Metternich herczeg nem hagyta el a császárnét; a herczeg königswarti kastélyában érdekes ereklyéi vannak III. Napoleon császárnak. Vasárnap Henrik főherczeg érkezett Karlsbadba meglátogatni Eugéniát. A császárné gyomor- és vesebajban szenved s a vichyi fürdők nem használtak neki annyira, mint Karlsbad. Ott időz most Nilsson Krisztina, a svéd csalogány is, kit gyakran kisér Piétri, a császárné utazási marsallja.

— **Magyar egyetemi tanár mint hegymászó**. E hó elején az a hir járta be a lapokat, hogy a Croda di Lago hegység ampezzani-csoportjának legmagasabb csucsát, melyet eddig megmászhatatlannak tartottak, julius 28-án Köchlin Henrik müépitész és dr. Zsigmondy Jenő, legelőször, megmászták. Mint értesülünk, a csucs megmászása legelőször nem ez alkalommal történt, hanem megelőzőleg julius közepe táján egy szintén magyar, báró *Eötvös Loránd* budapesti egyetemi tanár Innerkofer nevü vezetőjével nagy küzdelmek között feljutott a megmászhatatlannak hitt csucsra. Eötvös és vezetője Cortinából indultak a hegy megmászására s azon meredek, kéményszerü hasadékon küzdötték fel magukat, mely a cortinai oldalon a hegy lejtőjével egyenközün halad a tulajdonképeni csucsot megelőző fensikra. A merész vállalkozót utjában az a szerencsétlenség is érte, hogy midőn visszafelé indultak óriási vihar támadt zuhogó esővel, mely a különben is nyaktörő meredélyeket oly veszélyesekké tette, hogy csak kötelekkel hosszu idő alatt voltak képesek lejutni a hegy lábához.

— *A német trónörökös* ellen tervezett *merénylet* hire okoz most Metzben nagy föltünést. A hirt a *Metzer Ztg.* közli abból az alkalomból, hogy mikor a trónörökös szombaton éjjel a basel-ostendei gyorsvonattal Metzen átutazott, a longevillei hid vasuti őre észrevette, a mint két ember a vonatot ki akarta a sinekből zökkenteni. A vasuti őr azt beszéli, hogy éjjel munka zaját hallotta a vonalon. A hang felé közeledve, két magas embert látott leszaladni a meredek vasuti töltésről a közel erdőcske felé, majd nagy ijedelmére fölfedezte, hogy a sinekre, melyeken a basel-ostendei vonatnak át kell mennie, nagy talpfa van keresztbe téve és kerékakasztó-ék erősitve. Ha az őr e gonosz előkészületeket rögtön nem távolitotta volna el, a vonat bizonynyal kisiklik és lezuhan a hid alatt folyó Moselbe. Késő éjjel, két óra felé, az őr ismét látta a két embert a töltésnél lappangani. Francziául ezt kiáltották föl neki: «Jere le, ha mersz!» A kerékakasztó-éket a merénylők az őr házacskájából lopták ki. — Szerdán délelőtt Longevilleben, Metz mellett, egy Somny Péter nevü kiszabadult rabot fogtak el, a ki nemrég a vasutnál dolgozott, de elcsapták, a mikor aztán fenyegetőzött, hogy majd megbosszulja ő magát. Bizonyiték azonban kevés van, hogy részese volt a merényletnek s igy minden bizonynyal eleresztik.

— **A párisi gyermekkiállitás** közelebb nyilik meg a Champs-Elysées-en Páris város pavillonjában, hová a bizottság már be is költözött. Eddig 1800 gyermeket jelentettek be a kiállitásra. Most a bizottság a birálók kiszemelésével foglalkozik; ezek orvosok és képzőmüvészek lesznek, a gyermekek egészsége és plasztikai szépsége levén a főtényezők a versenyben. Nagyon csalódik az a szülő, a ki azt hiszi, hogy az ő gyermeke bizton dijat nyer, mert kövér; az idomtalan hájasság, a miben annyi anyának telik nagy öröme, nem szépsége a kicsinyeknek, sőt nem biztos jele egészséges voltuknak sem. A kiállitásnak négy osztálya lesz: egy egész másfél éves, másfél egész két éves, két éves egész harmincz hónapos, harmincz hónapos egész három éves gyermekek számára. Minden osztálynak meglesz a külön biráló bizottsága, mely melléktermekben fog müködni, hova a gyermekeket egyenkint viszik.

— **A walesi herczeg Armstrongnál.** A walesi herczeg mult héten neje és öt gyermeke kiséretében meglátogatta Sir William Armstrongot, az ágyukirályt rothburyi pompás nyaralójában. Ugyanez alkalommal hivatalos volt oda számos előkelő vendég. Armstrongnak Rothburynál 15,000 acre fekvősége van, holott 1860-ban még csak hét acreja volt egy sziklás dombon, a hova cottaget épitett. Lassankint összevásárolt négy szomszédos nagybirtokot 200,000 font sterlingért s ugyanennyit fektetett bele. Munkásai számára 50 minta-cottaget épitett és nagy tanyát létesitett, melyen minden munkát vizereju gépekkel végeznek és nagy szarvasmarhatenyésztés is van.

— **Egy katona-fogoly levele**. A mai posta panaszos levelet hozott szerkesztőségünknek a budapesti haditörvényszék börtönéből, melyben egy sokat hányt-vetett ember sinlődik *harmadfél* év óta teljesen ártatlanul s a szabadulásnak minden reménye nélkül. A szerencsétlen rab. kinek nevét könnyen érthető okokból el kell hallgatnunk, fogságának első hónapja óta sürgeti ügyének lebonyolitását, hogy ártatlansága mielőbb kiderüljön, de mindig csak kitérő válaszokat, olcsó biztatásokat kapott. Most a nyilvánosság előtt tesz kétségbeesett kisérletet, föltárva életének változatos momentumait, a sorstól rámért nagy szenvedéseket s azzal a végső reménynyel vigasztalja magát, hogy panasza eljut oda is, a honnan segitséget, szabadulást várhat. Kommentárt nem csatolunk soraihoz, mert azok a maguk közvetlenségével is annyira fölháboritók, a katonai igazságszolgáltatást annyira megszégyenitők, hogy az illető hatóságoktól már csak tulajdon érdekükben is gyors intézkedést várhatunk. Ime itt adjuk a szánandó rab levelét szóról-szóra ugy, a mint hozzánk került: «Tisztelt szerkesztőség! Alulirott azzal az alázatos könyörgéssel fordulok a tisztelt szerkesztőséghez, legyen szives az alább következő sorokat nyilvánosságra bocsátani. Egy istentől, embertől elhagyott szerencsétlen földönfutó kér önöktől irgalmat a felebaráti szeretet nevében . . . . Az 1859-dik évben, az osztrák-olasz háboru idején kedvem támadt a katonaéletre s beállva önkéntesnek, csakugyan részt vettem e hadjáratban. A háboru után szabadságra eresztettek, de már 1860-ban, midőn különben is sorozás alá jutottam volna, ismét fölcsaptam katonának, közel három évet töltöttem osztrák szolgálatban, s nyugodt lélekkel mondhatom, hogy szolgálatom ez ideje alatt nem hogy büntetést kaptam volna, de még feddő szót sem hallottam soha fölebbvalóimtól. — 1863-ban hirét vettem annak, hogy Olaszországban magyar legió alakult, melyet a különböző ezredek szökevényeivel egészitettek ki. Meglepett a vágy, hogy belépjek e legióba s nemsokára olasz földön voltam, mint Kossuth Lajos katonája. De ott is csak egy évig maradtam, mert több orvos tanácsára, hirtelen bekövetkezett betegségem miatt elbocsáttatásomat kértem s meg is kaptam. — 1864-ben, mint a magyar legió elbocsátott tagja az olasz hadsereg kötelékébe léptem s itt olyan szolgálatra alkalmaztak, mely nem járt semmiféle megerőltetéssel. Börtönőr voltam ugyanis, egyenruhát, oldalfegyvert hordva, de szolgálaton kivül polgár ruhát is viselhettem. Ez a szolgálat minden kényelmessége daczára sem volt inyemre, s egy év multán Génuába mentem, hol egy jó barátom azt a tanácsot adta, hogy vándoroljak ki Amerikába s próbáljam meg ott szerencsémet. Eleintén nem is hallgattam e biztatásra, de miután az argentini köztársaság hadbiztosa megigérte, hogy ha belépek az odavaló hadseregbe, azonnal hadnagygyá leszek, 1865-ben csakugyan beálltam a köztársaság szolgálatába tiszti ranggal. 1876-ban az a szerencsétlenség ért, hogy tanuja voltam egy örömleány meggyilkolásának, melynek szinhelyén rajtam kivül nem volt más teremtett lélek, mint a gyilkos áldozata. Igy aztán nem bizonyithatta senki ártatlanságomat, s a gyilkossal együtt börtönbe vetettek; ott szenvedtem négy évig és két hónapig büntelenül. E nagy idő elteltével kiderült ártatlanságom; biráim fölmentettek a további fogság alól s visszanyertem szabadságomat. — Nemsokára azután, hogy szabaddá lettem, erőt vett rajtam a honvágy, s elhatároztam, hogy visszatérek szülővárosomba, Budapestre, s megvigasztalom szegény öreg anyámat és rokonaimat. Két hónapon át itt tartózkodtam Budapesten, de mivel nem találtam alkalmas foglalkozást, vissza akartam költözni Amerikába. Elmentem e végből a budapesti katonai törvényszék vezetőjéhez, hogy iratairnat (keresztelő és elbocsátó levelemet) kikérjem. A mint megmondottam a nevemet, s azt is, hogy mi járatban vagyok, kijelentette a katonai törvényszék vezetője, hogy mint katonai szökevényt letartóztat. — Azontul nem is szabadulhattam. — Az első kihallgatás alkalmával tudtomra adta a vizsgáló hadbiró, hogy szökés, meg a már emlitett gyikosság miatt kerülök a katonai törvényszék elé, mert nem hiszik el, hogy Amerikában ártatlannak találtak és fölmentettek. Azóta ki sem hallgattak, noha már hosszu harmadfél év óta ülök a börtönben ártatlanul! — S mivel senkim sincs a világon, tisztelt szerkesztőség, a kitől ügyem védelmét remélhetném, az önök könyörületességére és közbejárására kell appellálnom. — Tudom, hogy ha ő felsége lábai elé borulhatnék kegyelemért esedezve, nemsokára szabad ember lennék, de, fájdalom, négy fal közt tengődő rab vagyok s csöndes kétségbeesésben, zugolódás nélkül kell viselnem sorsomat, melyet, hogy meg nem érdemlek, arra tiszta lelkiismeretem és isten a tanum! Vala-

---

futásra késztő irtózatot s az edacsalogató leiketlen kiváncsiságot s mind e magába merült, fájdalmában megtört, továbbá egykedvüen, hivatalos nyugalommal ott időző vagy féktelenül orditó, fenyegető csoportok minden alakja oly életteljes, oly természetes, hogy mindegyik egy-egy indulat megtestesülésének tetszik.

Soha az emberi sziv és lélek száz különféle hangjainak, egymásnak ellentmondó nyilvánulásnak ily grandiozus, erőteljes szimfoniáját nem nyujtotta mester szinek és formák által, mint a milyent Munkácsy Mihály mutat be e müve által a világnak. Mert nézetem szerint soha müvész *ennyi* intellektuális tartalmat nem tudott kölcsönözni legegyszerübb alakjainak is, legyenek azok ifjak, vagy vének; nők vagy gyermekek. Valamennyi szól hozzánk, még pedig érthetőn, szellemi kontaktusba lép velünk onnan az élettelen vászonról s egy-egy pillanatra csalódás fog el bennünket vajjon csakugyan nem élnek-e? S a mikor szemeinkkel nézünk: lelkünkkel látjuk őket, mert nem csak érzékeinket, hanem elménket is foglalkoztatják.

S ez az, a mi Munkácsy Mihálynak nem csak mostani, hanem minden korábbi alkotásában is az örökmaradandót képviseli. A kifejezés módja, a szin, a technika s a müvészet sok külsősége idők és korok folyamán, a divat és izlés szerint sokszor változnak. Volt idő, a mikor Rafael Mengsnek annyi bámulója volt, mint urbinói nagy névrokonának Rafael Sanziónak, és Michelangelo da Caravaggiót egyik másik hive valamikor a megközelithetetlen Michelangelo Buonarottival emlegette. De jól mondja Taine: «A századok árja végigsöpör a szellemvilág beláthatlan térein s a mi kezdettől fogva erős, ki magasló, megdönthetlen szikla volt: az megmarad sziklának; a mi homok-oszlop az iszappá válik.»

A müvészetben is minden alá van vetve a szeszélynek. Ma a kolorista hódit, holnap a rajzoló. Makart, a ki kápráztat, minden tartalmatlansága mellett elragadja a bécsieket, Feuerbach, a ki mély szellemet s erős individualitást képvisel: ugyanott kétségbeesik sorsa miatt, elköltözik és bánatában meghal.

De az ilyen szeszély csak ideig-óráig árthat a müvészet legfőbb elemének, uralkodó erejének, mely a lényeg s az eszme hatalma. Ezt nem dönti meg semmi, s különösen akkor nem, a mikor mester jő, a ki a történetnek legfőbb eseményét, a Krisztustragédia legmeginditóbb mozzanatát választja, hogy azt érvényesitse és ujabb diadalra juttassa.

A «Krisztus Pilátus előtt» és a «Krisztus a Kálvárián» czimü remekeit minden idők számára alkotó mesterök.

Dr. *Prém József*.

EGY ÖREG EMBER SZERELME.

ANTHONY TROLLOPE

UTOLSÓ REGÉNYE.

XI. FEJEZET. 17

(Folytatás.)

Mrs. Baggett nem bizik a gyémántokban.

Elismerte magában, hogy a John Gordon álláspont a helyes. Ha az az ember egy nappal előbb jön, ideje lett volna az első szót kimondania, és akkor az ő számára semmi kilátás sem maradhatott volna.

És ebben az esetben — a Mr. Whittlestaff felfogása szerint is — semmi ok sem lett volna arra, hogy John Gordon olyan bánásmódban ne részesüljön, mint egy szerencsés szerelmes.

Neki csak az az egy nap, a melylyel előnyben volt, adott erőt. De az az egy nap tette gyöngévé is. Sokat gondolkozott Mary felől már azelőtt is. Azt mondá magában, hogy ő általa lesz orvosolható szivében az a seb, mely annyi éven át tette életét boldogtalanná.

De ha John Gordon idejekorán jött volna el, a mult boldogtalansága legfölebb tovább tartott volna, és nem tudott volna róla senki.

Még Mrs. Baggett is hallgatott volna és nem vágta volna a szemébe, hogy el akarta venni ezt a leányt, de kudarczot vallott.

Igy azonban minden ember fogja tudni Alresfordban, hogy ő hogyan járt és mindenki, a ki ránéz, azt fogja magában mondani, hogy ime ez az az ember, a ki nőül akarta venni Mary Lawriet, de felsült!

Mind igaz volt — mind a mit John Gordon a maga érdekében felhozott. De viszont Mr. Whittlestaff azzal nyugtathatta meg lelkiismeretét, hogy ha majd John Gordon kifogy a gyémántjaiból, akkor csak szegénység, nyomor várna rájok. Nem volt ugyan oka föltenni, hogy a gyémántok kiválóan rövid-életüek lesznek, vagy hogy John Gordon valószinüleg tékozló lesz. De a gyémánt nagyon mulékony jövedelmi forrás, és épen nem olyan megbizható, mint Mrs. Baggett szerint a tőke!

Aztán meg e jövedelmi forrás minősége is megerősithette őt ebben a felfogásban. Odaadhatja-e a leányt olyan embernek, a kinek semmi egyebe nincs, a miből a heti számláit fizesse, mint gyémántja?

De érezte, hogy ez csak puszta kifogás. Akárhogyan okoskodott is előre-hátra, kénytelen volt megvallani magának, hogy John Gordont megbizható embernek tartja.

Aztán pedig egy eszme, egy nagy, de a maga szépségében rettentően kinos eszme féőrközött be elméjébe. Még ha semmivé olvadnának is azok a gyémántok, ott lesz az ő jövedelme, a mely olyan biztos és megingathatatlan, mint a sarkcsillag, az ő jövedelme, mely a konszolidált három százalékos brit állampapirok után jár ki . . .

Ha csakugyan szereti ezt a leányt, nem oltalmazhatja-e meg a szegénység ellen, még ha a John Gordon neje lenne is, a ki gyémántjait elvesztegette? Ha szereti Maryt, nem kötelessége-e, nem parancsolja-e a lovagiasság bizonyos szabálya — melyet maga sem tudott kellően meghatározni — hogy mindent megtegyem boldogságáért?

Annyira szerette, hogy azt képzelte, ő érette önmagát is képes volna megsemmisiteni. Pénze, háza, mindene legyen az övé. Legyen az övé John Gordon is. Mindezt bizonyos gyönyör-érzettel tudta elképzelni.

Hanem hát, nem semmisitheti meg magát. Ott marad az emberek előtt, megjegyzéseik tárgyául.

— Ez az, fogják róla mondani, a ki végkép ellágyitotta magát, a ki két leányt szeretett életében s a kit végül mind a kettő a faképnél hagyott, mert semmi egyéb nem volt, mint gyöngéd, lágyszivü bolond.

Igy fognak róla beszélni a szomszédok, mialatt ő hasztalan iparkodnék semmivé változni.

Most még nem késő. Hajszálnyit sem engedett még annak az embernek. Még mindig lehet szigoru és hajthatatlan. Büszke volt rá, hogy legalább vetélytársával szemben az tudott lenni. A mi pedig Maryt illeti, ő felőle bizonyos lehetett.

Mary hü lesz igéretéhez, hü lesz fogadásához és be fogja tölteni hivatását a számára rendelt életben. Nem fogja John Gordon iránt való szerelmének érveivel zaklatni és — miként Mrs. Baggett mondotta — még lelkében sem fog elkalandozni.

Ha csak azért az egy szóért is, Mrs. Baggettnek nem szabad a házból elmennie.

De hát a Mary szerelme?

Minden ilyen kérdés ellágyitóan gyönge. Minek kérdezné ő ezt? Teljesen megbizhatott Maryben, s bizonyos volt benne, hogy neve és becsülete jól meg lesz óva az ő kezében.

És Mary idő mulva bizonyára meg fogja őt szeretni. «Meg fogja az állani a helyét», mondá magában, Mrs. Baggett bölcseségének egy ujabb jelmondatát ismételve.

És igy aztán elhatározta magát arra, hogy ezuttal szigoru és könyörtelen lesz. Egyszer életében bizony ráveheti magát az ember erre, mikor olyan sok függ tőle.

Ily határozatra jutva, bement a házba, hogy beszéljen Maryvel, de ugy hogy ennek fogalma se legyen arról, a mi az imént ő közte és John Gordon közt történt.

Nem lesz rá szükség, gondolá magában, hogy John Gordonnak a nevét csak emlitse is többé előtte. Jöjjön el az esküvő, mintha John Gordon a világon sem lett volna. Sokkal könnyebb lesz szigorunak és könyörtelennek lennie, ha azt az embert egyszerüen hallgatással mellőzheti.

Siettetni fogja az egybekelést, a mennyire Mary csak engedi, s akkor a jó eredmény — már tudniillik az, melyet a szigorral és könyörtelenséggel elérni akart — meglesz.

A könyvesházon ment át, hogy Mary ajtaján bekopogtasson, s hogy erre mehessen, el kellett haladnia ama szoba előtt, a melyben Mrs. Baggett tizenöt év óta lakott. Az ajtó előtt nagy láda állott, az ajtó zárában pedig kulcs volt.

Mr. Whittlestaffnak pompás ötlete támadt. Lábával betolta a ládát a szobába, bezárta az ajtót és zsebébe dugta a kulcsot.

Ebben a pillanatban jöttek föl a hátsó udvar felől a kertész meg a lovász s utánuk Mrs. Baggett.

— Ni, Mrs. Baggett, hiszen az ajtó be van zárva! mondá a kertész.

— Az ám ni, mondá a lovász. — Mrs. Baggett, adja ide a kulcsot. Bizonyosan a zsebében van.

— Nincs nekem. Hozzák csak le a ládát.

— A kulcs az én zsebemben van, szólt most Mr Whittlestaff parancsoló hangon. — Lemehettek mind a ketten. A Mrs. Baggett ládáját ma innen ki nem viszitek.

— Ki nem viszik! .. Oh, Mr. Whittlestaff! Hiszen már itt van a targonczás is, a ki a vasuthoz vinné.

— Hát adni kell a targonczásnak egy shillinget, hadd menjen dolgára.

S azzal Mr. Whittlestaff tovább ment, megkérni Maryt, hogy jöjjön át hozzá a könyvesházba.

— No ilyet még nem ettem! mondá Thornybush, a kertész. — És komoly a szándéka.

— No, én sohase tudom tisztán, hogy mi a szándéka, mondá Hayonotes, a lovász, de mindig komoly, akármi is. Sohse láttam még urban olyan komolyat. De hát nem értem. Azt gondolom, forduljunk mi vissza.

Visszamentek hát, Mrs. Baggettet sirva hagyva ott a folyosón.

— Bizony kiadhatná egy szegény öreg asszonynak a holmiját, rimánkodott gazdájának, utána menve a könyvesházba.

— Nem adom! . . . Nem kapja meg. Vén bolondja!

— Tudom, hogy vén bolond vagyok. De a ládámat meg kéne kapnom.

— Nem kapja meg. Menjen le ebédelni, jobb lesz. Ha majd le akar feküdni, megkapja a kulcsot.

— A ládámat kellene megkapnom, Miss Mary. Az én tulajdon ládám az. Mit csináljak Baggettel. Ott künn pálinkát adtak neki megint s olyan részeg, mint a csap. Ne mondjam, Thornybushnak, hogy visszajöhet a ládáért? A vonat elmegy, aztán mit csináljak Baggettel? Ugy leissza még magát, hogy mozditani se lehet majd a helyéről. De meg a tulajdon ládám is az, Mr. Whittlestaff.

Minderre pedig Mr. Whittlestaffnak süket volt a füle. Majd megmutatja ő neki, hogy nem «lágyitja el a szivét.» Érezte magában, hogy illik szigorunak és könyörtelennek lennie. Tudta, hogy a kulcs a zsebében van s bizonyos öröme telt abban, hogy szigoru és könyörtelen tud lenni.

Mrs. Baggett akár a szemét is kisirhatja a ládája után, őt nem fogja meginditani.

— Mitévő legyek Baggettel, Mr. Whittlestaff? kérdé a szegény asszony, ismét visszakerülve. Ott fekszik a kapu előtt, s a rendőrség ön végett nem akarja bántani. Azt mondja, hogy ha betennék az istállóba, a szalmán kialudná a részegségét. De holnap megint csak olyan lenne, mint most.

Ebbe azonban Mr. Whittlestaff azonnal beleegyezett. Ez egyelőre kisegithette a bajból. Előhivatta hát Hayonotest s megmagyarázta neki, hogy mit akar.

A lovász meg a rendőr fölemelték az őrmestert s bevitték az üres istállóba, a hol bőven ellátták szalmával. Azután kiadódott a rendelet, hogy a mint magához tér, adjanak neki valamit enni.

hányszor ügyem gyors elintézéseért könyörögtem, azzal biztattak mindig, hogy irataim *fordítás végett* Bécsben vannak a katonai főtörvényszéknél. Tudom, hogy vizsgálóbirámat nem érheti a mulasztás vádja, de nem tudom, hogy ki a hibás? Azt azonban érzem, hogy ha sokáig késik szabadulásom, testem megtörik s elmém elhomályosul. Irgalmat kérek és igazságot!»

— **Négyes ikrek születésnapja.** Berlinben az 52. számu községi iskolában tegnapelőtt ritka ünnep volt. Az iskola négy növendéke Dams Ferencz, Károly, Henrik és Miksa négyes ikrek ülték meg tizedik születésnapjukat. Ugy a tanitók, mint az iskolatársak szeretettel halmozták el a fiukat, a kik valóban csodagyermekek, mert ha a négyes születés már maga is ritka dolog, még ritkább, hogy az ikrek mind életben maradjanak s egészségesek legyenek.

— **A postai küldemények értékbiztositása**, miben alacsonyabb dijtételeivel egy Berlinben székelő nemzetközi biztositó társulat versenyez a világ valamennyi postaintézetével, a legujabb postalopások következtében nagyban magára vonta a közfigyelmet. A biztositási ügyletek e neme a nagyobb pénzforgalomban régóta divatozik, csakhogy eddig az üzlet kevésbbé nyilvános jellege miatt még a közvetlenül megkárositott postaintézetek sem vettek tudomást róla, a nagy közönség nem vette azt igénybe s az üzlet kizárólag a nagy kereskedőházak s pénzintézetek nagyobb pénz- és értékküldeményeire terjedt ki. Most, mikor egy levélzsák ide-oda hányódása miatt körülbelül egy millió forint vált kérdésessé egyszerü ajánlott levelekben, e biztositó társulat s annak dijszabása, biztositási feltételei mindinkább kezdenek kibontakozni a homályból és az állam, mint a kárt szenvedett postamonopolium tulajdonosa, keresi az eszközöket, melyek hasonló károsodások ellenében megvédelmezzék. Ezt teljes joggal teszi s mi nem tudjuk eléggé tanácsolni, hogy erélyes intézkedéseket léptessen életbe, hogy emez üzletnek, mely kiszámithatlan koczkázattal van egybekötve és emellett a postahivatalnokokat is demoralizálja — minél előbb végét vesse. A biztositótársaság üzletébe való betekintés teljesen igazolni fogja, hogy itéletünkben nem az üzleti szabadságot akarjuk korlátozni, hanem meg akarjuk a határvonalat huzni, melynek a magánüzlet és a monopólium között kell lenni. Ugyanis e társulat a postára feladott értékküldeményeket biztositja, ugy hogy semmi, vagy a valódi értékhez képest elenyészőleg csekély értéknyilvánitással feladónak épen annyi garancziát nyujt, mintha az valódi értéknyilvánitással a postaintézetnek fizette volna meg a jelentékenyen magasabb dijtételeket. Más szóval a szállitási dijtételek megmaradnak a postának, az értékbiztositási dijtételeket pedig beszedi a társulat. A különbség, mely e dijtételek között van: jelentékeny, mert mig a postaintézet a belföldi, az osztrák és a németországi kölcsönös kocsi-postaforgalomban tekintet nélkül a távolságra minden 150 frt után három krt szed be, addig a társulat dijtételei értékpapiroknál, váltóknál és cheheknél, készpénz, arany, ezüst és egyéb ily küldeményeknél öt és tizenkét krajczár között váltakoznak ezer forintonként. A feladás módja különböző: 15 frtig feladható a készpénz egyszerü ajánlott levélben, 15 ezer forintot meghaladó értéknél 100 frtot, ezen felül pedig a valódi tartalom öt százalékát köteles eladó, mint értéket jelezni. Egyedüli feltétel továbbá az, hogy ha a küldemény ezerötszáz forintot meghalad, feladó köteles külön levélben legkésőbb a feladás napján a czimzettet levél, vagy távirat utján értesiteni. A veszély, a mi a pénz és egyéb értékek ily módon való küldésében rejlik, világos. A posta az ajánlott leveleket, melyekben minden szabály ellenére pénz van, nem kezelheti mint pénzes levelet, sőt ha azok elvesznek, akkor sem nyomozhatók a pénzes levelek módjára, mert feladó és czimzett egy formán titkolják az elkövetett pénzcsempészetet, az érdekelt biztositó-társulat pedig a dologba bele nem avatkozhatik. Ha feladó felmutatja a hivatalos bizonyitványt arról, hogy a levél csakugyan nem érkezett meg, a társulat kifizeti a biztositott összeget és ezzel az ügylet le van bonyolitva. A hamis értéknyilvánitással feladott leveleknél pedig kifosztás esetén még panaszra sincs joga a feladónak. Mindezek eléggé érthetővé teszik, hogy miért nincs eredménye a vizsgálatoknak, a melyek valamely biztositott levél elveszése, vagy kifosztása miatt indulnak meg. Egyformán hallhatók hirek az ajánlott levelek elveszéséről, kifosztásáról, sőt az sem ritkaság, hogy az ilyen levelek a postai kezelés közben felpattannak és kihullik belőlük a pénz. Legtöbbször becsületes kezekbe jut és ekkor feladó a portó megfizetésével megkapja, de ha a postahivatalnok kisértetbe jő, a pénznek örökre nyoma veszett. A felhozottak elég nyomós okok arra, hogy a postaintézet minden erővel törekedjék a pénzküldés e módjának beszüntetésére. A postaszabályok elég alapot nyujtanak erre, mert ezek értelmében a valódinál sem több, sem kevesebb értéket nyilvánitani, sem pedig ajánlott levelekbe pénzt csomagolni nem szabad. A postamonopoliumnak van törvényes alapja, védheti magát a megkárosodások ellen. A mint nem tür versenyt a levélszállitásban, ugy nem szabad e versenyt megtürni az általa szállitott értékek biztositásában. Nálunk nincs kocsipostakényszer, áru- és pénzszállitásra bármi vállalat felhasználható, de viszont nem szabad üzleti spekuláczió tárgyává tenni azt a garancziát, a mit a postaszállitás nyujt. Üzleti szempontból sem állja ki a birálatot a biztositás e neme, mert a koczkázat, a mivel egybe van kötve, még valószinüség szerint sem számitható ki. Épen ezért a budapest-bécsi vonalon a társulat legközelebb be akarta szüntetni az értékbiztositást.

— **Uj postahivatalok.** A Nógrádmegyébe kebelezett *Vanyarcz* községben szeptember 1-én kir. postahivatal lép életbe, mely összeköttetését a Nógrád-Berczel és Szirák közt közlekedő kocsi-postajárat által nyeri. Kézbesitési kerületéhez tartoznak Vanyarcz község és a hozzátartozó Alsó- és Felső Makó, Alsó- és Felső-Sarlós, Bibicz, Hajnal, Kijáró, Kis- és Nagy-Uzsa és Magospuszták. — Pestmegyébe kebelezett *Kis-Torbágy* községben szeptember 1-én kir. postahivatal lép életbe, mely a Budapest-Győr és Bécs között közlekedő XIV. számu mozgó postahivatalokkal a hasonnevü vasuti állomáson közvetlen összeköttetést nyer. Kézbesitési kerülete csak a községre szoritkozik.

— **Öngyilkosság.** *Szegedről* jelentik: A helybeli gőzhajózási felügyelőség pénztárnoka ma délután 5 órakor a Wagner-féle gőzfürdő egyik öltöző szobájában revolverrel sziven lőtte magát, s mire rátörték az ajtót, már halva volt. Egy nála talált váltó hátlapjára a fürdőben irónnal a következőket irta: «Kedves szeretett nőm! Bocsáss meg a te szerencsétlen férjednek. Ha az egész világ elitél is, te ne itélj el. Oh bár közöltem volna veled pénzügyi viszonyaimat. Milliószor csókollak téged és szegény kedves gyermekeinket. Az isten bocsásson meg nekem». Az öngyilkos neve *Treschtik* Emil s az öngyilkosság oka, mint a levélből látszik, zilált pénzügyi viszony volt. A pénztár esetleges hiányát majd a vizsgálat fogja kideriteni. Az öngyilkosság városszerte nagy feltünést keltett.

— **Párbaj.** Vasárnap reggel a cambrei erdőn pisztolypárbaj volt Rolin-Jaequemyns, a belga volt belügyminiszter fia és egy fiatal görög között, kivel együtt nővelkedett a katonai iskolában. Szombaton az apa a következő névtelen levelet kapta: «Uram, nagy veszély fenyegeti önt. Fia holnap párbajt viv a cambrei erdőben. Akadályozza meg, hogy távozzék otthonról. (Aláirva): *Egy családanya.*» Az apa rögtön tudakozódott fia felől. Ez azonban már nem volt otthon; biztosság kedvéért vendéglőbe szállt. A család sietett oda, de az ifju ott sem volt, sőt éjjel sem tért vissza. Rolin-Jaequemyns ur nyugtalankodva, mindenfelé kereste fiát, de nem találta. Vasárnap hajnalban a cambrei erdőbe sietett és égő aggodalom közt járt föl s alá a fák közt, keresve a párbajozók nyomát, de már késő volt, mert a párbaj hajnalszürkületkor megtörtént. A felek pisztolyra verekedtek, *hat lépésről*, egy-egy lépés avance-szal. Sorsot huztak, hogy kié az első lövés s a jobb hely. A sors a fiatal Rolin ellenének kedvezett. Rolin balog lévén, baljával állt a görög felé, ki ép szive tájékán lőtte meg. Szerencse, hogy a golyó a testben megcsuszott és a hátizmok közzé siklott; a vér patakzott a sebből, de Rolinnek még volt annyi ereje, hogy ő is elsütötte pisztolyát, mindazáltal nem talált. A görög és a segédek megszaladtak; az egyik tanu még kocsiba segitette a sebesültet, aztán ő is elmenekült. A kocsis a lóvasut állomásig ment, a hol telefon utján hivtak orvost, a ki bekötözte a sebet és elszállitotta az ifjut haza, a hova ép akkor érkezett meg az erdőből a kereső apa. A fiatal Rolin hiven igéretéhez, semmit nem mond a párbaj okáról, sem pedig az ellenfél s a tanuk neveit nem közli. A golyót eddig nem tudták kivenni, de azért a sebesült életbenmaradása remélhető.

— **Görvélyes gyermekek szülőinek** egy filléres röpiratban, melyet óriási példányszámban bocsátottak ki, *Esmarch*, a kieli egyetem hirneves tanára fontos tanácsokkal szolgál, melyek ismertetése manapság valóban közérdekü. Esmarch a többi között a következőket irja: A görvélykór (scrophula) főokozói a rossz levegő, a bőr hiányos ápolása és a czélszerütlen táplálkozás. Ezért az orvos által rendelt gyógyszereken kivül a szülék görvélykóros gyermekeiknél a következő szabályokat tartsák szigoruan szem előtt: 1. *A gyermekeknek legyen mentül több friss, tiszta levegője.* Mivel a levegőt semmi sem rontja inkább, mintha sok ember van egy szük szobában, a görvélyes gyermekeknek nem szabad tultömött és rosszul szellőztetett lakásokban sokat időzni és a nappalt bárhol is, de a szabadban töltsék. — A ház legkedvezőbb fekvésü szobája legyen a hálásra berendezve. Fal mellé állitott ágyak és alcoveok absolute károsak, mert kellőképen nem szellőztethetők. Tollal töltött párnák, derekaljak hátrányosak; a toll helyett friss szalmát, tengeri füvet vagy lószőrt kell használni, paplan helyett pedig gyapjutakarót. Az ágynemüt gyakran szellőztetni szükség a szobákban, mert bennök könnyen gyülnek meg a ártékony kigőzölgések. A tultömött iskolák is gyakran okozói a görvélykórnak, ezért a tanitó kötelessége gondoskodni, hogy a tanteremben jó levegő legyen. — 2. *A gyermekeket tisztán kell tartani.* A bőr ápolásának elhanyagolása könnyen görvélyessé teheti a gyermeket. A bőrre tapadt minden szenny, ha soká van ott, kiütéseket okoz; a vizet és a szappant tehát nem kell kimélni. Minden gyermeket tetőtől talpig meg kellene mosdatni reggelenkint, vagy nedves spongyával, vagy az egész test gyors vizbemeritése s aztán száraz ruhával végigdörzsölés által. Mentől hidegebb a viz, annál inkább üditő és gyógyitó a hatása. Görvélyes gyermekeknek nyáron nagyon üdvösek a tengeri fürdők. A hol azonban ez nem lehet, nedves ruhába csavarások által helyettesithetjük, a következőkép: reggel fölkelés előtt egy órával kiveszszük a gyermeket az ágyból és az ágyra száraz gyapjupokróczot, erre pedig jól kifacsart hidegvizes lepedőt teritünk. Erre rátéve a gyermeket, hirtelen belegönygyöljük, ugy hogy csak a feje maradjon ki belőle, majd ugyanigy rácsavarjuk a gyapjupokróczot. A gyermek egy óra alatt megizzad, mire gyorsan elő-ször nedves, aztán száraz ruhával letörüljük és rögtön kiküldjük a szabad levegőre. A gyermek haját rövidre nyirva viselje; gyakran kell fésülni, kefélni és fejét vizzel és szappannal megmosni. 3. *A táplálék könnyen emészthető és erőtadó legyen.* A gyomor tulterhelése kevéssé tápláló és nehezen emészthető eledelekkel gyakran oka a görvélynek. Legfőbb táplálékul ajánlható a tej, hus, vaj, tojás stb. mig növényi ételeket, minők a burgonya, tésztások és kenyér, lehetőleg ritkán kell adni a gyermeknek. Mentől több tojás és tej van a tésztában, annál táplálóbb. A husételek mellé friss főzeléket kell adni, gyökeres növényeket, borsót, kárfiolt, salátát vagy jó befőtt gyümölcsöt, leveseképen hus-, tej- és sörleves ajánlatos. Teljesen mellőzni kell a süteményeket, édességeket, nyers és főleg éretlen gyümölcsöt, a kávét és teát. Italul friss forrásviz szolgáljon és napjában legalább egyszer egy kis jó sör vagy bor. Ügyelni kell rá, hogy az étkezés mindig csak a rendes időben történjék s időközben a gyermek ne egyék semmit. E mellett rendes életmód is kell: korán kelni, korán feküdni és délben ebédelni. Görvélyes szemgyuladásban szenvedő gyermekek nem akarják a világosságot kiállani, a mit a szüléknek idején le kell küzdeniük. Ha a gyermek már nagyon irtózik a világosságtól, legjobb arczát időnkint jó hosszan hideg vizbe meriteni. Hideg vizzel teli medenczét teszünk széke és belemeritjük a gyermek arczát 10—15 másodperczig. Eleinte a gyermekek annyira ellenkeznek, hogy kezöket lábokat fogni kell, mig az arczfürösztés történik; később azonban megszokják, mivel maguk is érzik a jótékony hatást. E bemeritéseket gyakran kell ismételni, mindaddig, mig a világosságtól való huzódozás végkép elmulik.

— **A bünvádi eljárás az egyetemen.** A tanrendről szólva a Jogtudományi Közlöny kifogásolja, hogy a bünvádi eljárás a magyar egyetemeken eddig nem nyerte el azt az állást, mely mai fejlettségében megilleti. Mig a magánjogi disciplinák körén belül az anyagi és alaki jog önálló tanszékek tárgyát képezi, a bünvádi eljárás a büntető jog tanszékének föggeléke. A külföldön jelenleg már alig lesz található főiskola, hol a különválasztás meg nem történt volna, sőt Németországban vannak egyetemek, melyekben a bünvádi eljárás, tekintve, hogy az alaki jog szabványai nemcsak az elméleti tárgyalást és megismertetést, hanem a begyakorlást is kiválóan igénylik, több tanár által és több órán adatik elő, mint az anyagi büntetőjog.

— **Rablótámadás egy váltóüzletben.** A bécsi Eisert-féle gyilkos merényletre emlékeztető bünkisérlet történt ma *Hamburgban*; a büntett azonban szerencsére meghiusult és a gonosztevőt elfogták. Az esetről következőket táviratozzák: *Bornemann* huszonegyéves lakatoslegény ma reggel rablási kisérletet követett el *Kaner* váltóüzlettulajdonos ellen, ki egyedül volt üzletében. Mig Bornemann hegyes szerszámmal ütést mért Kaner nyakszirtjére, azalatt egyik czinkostársa az üzlet előtt leskelődött. Kaner bezuzta a kirakat üvegtábláit és segitségért kiáltott. A rabló látván, hogy rablási tervét nem hajthatja végre, futásnak indult, azonban az utána rohanó rendőröknek sikerült őt heves küzdelem után elfogni és megakadályozni azt, hogy a nála levő fegyvert elsüsse. Bornemann utóbbi időben részint Schleswig-Holstein és Dániában, részint Amerikában tartózkodott. — Lapunk tudósitója *Hamburgból* a következőket táviratozza nekünk az esetről: Tegnap este két ember lépett Kaner Móricz pénzváltónak az Altenwall 51-ik számu házában levő pénzváltó üzletébe és azt mondták, hogy ők dollárokat szeretnének beváltani. A pénzváltó nem teljesithette a kivánságot, mire az idegenek elmentek, de csakhamar visszatértek, valami árfolyam felől tudakozódni. Mikor ma délelőtt tizenegy órakor Kaner egyedül volt üzlethelyiségében, megint megjelent ott a két ember. Pénzt váltottak s mikor Kaner ép át akarta nekik adni az összeget, egyikök öklöző-gyürüvel hatalmas csapást mért a bankár tarkójára. — Kanert rögtön elöntötte a vér, de volt annyi lélekjelenléte, hogy beütött egy ablaktáblát és segitségért kiáltott, mire a gonosztevők kereket oldottak. Egyiköket, Bornemann Lajost rögtön megfogták, de előbb ki kellett ütni kezéből a revolvert, melylyel védni akarta magát. Huszonhárom darab töltés, vadászkés, kalapács és tőr is volt nála. Bornemann példátlan szemtelenül viseli magát és czinkosáról nem akarja megmondani, hogy ki. A N. Fr. Pr. értesülése szerint tizenhét évet töltött Amerikában és a legutóbbi négy év alatt Dánországban, Schleswig-Holsteinban és Hamburgban tartózkodott. Állitólag lakatos.

— **A gyöngypiaczról.** A perzsa-öbölbeli gyöngyhalászat saisonja, mely csak junius és julius hónapokra terjed, mert később már hideg a viz, az idén sokkal rosszabb jövedelmet hajtott, mint az utolsó években, minélfogva a gyöngyárak nagy emelkedésére van kilátás. A gyöngyhalászat az idén nyolcz emberéletbe került; három buvár nem került vissza a tenger mélyéből (nyilván a tengeri szörnyek áldozataivá lettek) s Bahrein-szigete mellett zátonyra jutott egy halászbárka, melynek öt utasa halálát lelte a hullámok közt.

— **Makartról.** Ama hirekkel szemben, melyek a bécsiek hires festőjéről szárnyra keltek, azt irja a *Fremdenbl.* szerkesztőségének Makartné asszony, hogy a férje betegségéről közölt jelentések részben valótlanok. Igaz, hogy Makart idegbeteg, de a sok munkától lett azzá. «Vagy talán más valaki festette — kérdi Makartné asszony — a juliusban eladott Judithot, s a müteremben félig készen álló virágcsoportot? Vagy talán másnak köszönhetem én a juniusban megkezdett két csendéletet, melyeket julius 4-én kaptam ajándékul? Vagy talán valami szeretetreméltó geniusz festi tovább a legfelsőbb parancsra megkezdett vázlatokat??? — —» Makartné asszony azt irja, hogy férje a nagy erőfeszités következtében betegedett meg s Bamberger orvos tanácsára költöztek Reichenhallból Bécsbe. Levelét igy végzi a müvész neje: «Munkácsyról is azt irták nemrég, hogy reménytelenül beteg, s mégis meglátogatta nemrég müteremében Makartot s ott a két beteg nagyon egészségesen mulatott egymással. Makartnak mindenesetre nyugodnia és idegeit kimélnie kell, de hála istennek, nem olyan beteg, a milyennek hire-ztelik.»

— **A Golgotha latraival**, ugy látszik, végzetszerü baja van egyik helybeli lapnak. Csak husvétkor födözte föl a meglepő históriai valóságot, hogy az Ur *két metsző között* (zwischen zwei Schächern) feszittetett meg. Most már nem tartja föl többé állitását, hogy a Krisztussal együtt megfeszitettek sakterek voltak, sőt ellenkezőleg: magát a boldogságos szüz Máriát is latornak nézi, azt irván ma reggeli tárczájában a mater dolorosa felől: «Nem az isten parancsának engedelmeskedő, önmegtagadó szüz ő többé, a ki hiszi fiának jóslatát, hogy: *Ne félj anyám, velem leszesz a paradicsomban.*» Ez a paradicsomi igéret pedig, mint az irva vagyon Luk. 23, 43. versében és egyébiránt minden elemi iskolai kisbibliában is, a megtért latornak szólt; igy tehát az emlitett lap a szüz Máriát latornak nézi, a mi egész uj fölfogás s kétségkivül nagy feltünést fog kelteni illetékes körökben.

Rövid hirek. *Abán* Ney Mátyás házfalát e hó 21-én éjjel ismeretlen tettesek kiásták, a szobába hatoltak s onnan nagyobb mennyiségü arany és ezüst ékszeren s fehérnemüeken kivül, 200 forintot elloptak. — *A fiumei* kikötő világitó tornyához szükséges lámpa Sauter és Lemonier párisi czégtől e napokban megérkezett. A világitó torony fölállitását a Mária Terézia hullámgát fejénél már a jövő héten megkezdik. A vasszerkezetü tornyot csak ideiglenesen állitják föl e ponton s a hullámgát kiépitése után ismét a végpontjára fogják áthelyezni. — *Varasd* városával a honvédelmi minisztérium szerződést kötött, mely szerint egyik honvéd-huszárezred tizenöt évig e városban lesz elhelyezve, mi czélból a város laktanyát és külön tiszti lakházat épit. — *Szófiából* irják angol lapoknak, hogy Negilovo faluban (Makedonia Küprülü kerületében) a törökök elevenen megnyuztak három keresztényt. Ugyan e kerület Padles nevü falujában Ahmed Aga nevü török ember gyilkolt meg egy keresztényt. — *Jersey* szigetén tegnapelőtt nagy földrengés volt, mely azonban kárt nem okozott. — *Queenstownból* New-Yorkba közelebb 6 nap, 9 óra 42 percz alatt érkezett meg a Cunard-vonal egyik gőzöse *Oregon*, a mi eddig felül nem haladott sebesség.

—

= **Alkohol-mérgezés.** *Wallus* Béla 44 éves napszámos tegnapelőtt a Drasche-féle téglagyárban hirtelen meghalt. A tegnapi bonczolás kiderítette, hogy az illető halálát a szeszes italok tulságos élvezete miatt beállott idült alkohol-mérgezés okozta.

= **Öngyilkosság és öngyilkos kisérlet.** Ma kora reggel *Matirka* Vilmos napszámos, a váczi köruti 37. számu ház harmadik emeletéről leugrott az udvar kövezetére. Fejjel zuhant alá s koponyáját annyira összezuzta, hogy szörnyet halt. A zuhanás által okozott zajra a házmester az udvarra sietett, de a szerencsétlennek már csak éktelenül összeroncsolt véres holttestét találta ott. Az előhivott rendőr az öngyilkos zsebében megtalálta igazolási jegyét, melyből kilétét megtudták. Még mielőtt a holttestet a bonczoló terembe vitték volna, megjelent az udvarban az öngyilkos kedvese, ki azt hiszi, hogy Matirka azért lett öngyilkossá, mert ő nem akart beleegyezni, hogy együvé menjenek lakni s e miatt tegnap este heves szóváltás volt köztük. — *Goron* Juli cseléd, a napokban azt a ballépést követte el, hogy pénzre lévén szüksége, gazdája kertjéből a paradicsomot leszedte s eladta. Gazdája azonban megtudta a dolgot s feljelentéssel fenyegette, a mi felett a leány annyira elbusulta magát, hogy tegnap gyufaoldatot ivott. Tettét azonban idejekorán észrevették s a gyorsan beadott ellenszerek megmentették életét.

= **Botrány.** A rendőrség Spelterini kötéltánczosnőtől s a szingálok impresáriójától *«elfelejtette»* beszedni a fővárosi szegényalapot megillető 5 százalék dijat, melyet nyers bevételük után tartoztak volna fizetni. E mulasztás következtében a szegényalap állitólag 2000 frtnyi kárt szenvedett.

= **Megszökött váltóhamisitó.** *Guttmann* M. L. budapesti kereskedő, Teischner Emánuel dobozgyáros nevére egy 150 forintos váltót hamisitott s ezenkivül 496 frtot, mely őket közösen illette meg, beszedett s megszökött. A főkapitányságnak ellene kiadott nyomozó levele szerint Guttmann 34 éves, izraelita, magas, erős testalkatu, magyarul, angolul, németül és olaszul beszél.

= **Elfogott játékos.** *Wolf* Lajos veszedelmes játékost, a ki hamis játék és lopás büntette miatt életenek háromnegyed részét börtönben töltötte, — tegnap a rendőrség épen akkor fogta el Csabdáry Konstantin nevü társával együtt, midőn ennek utasitásokat adott, hogy mely korcsmákat és kávéházakat keresse fel és mi modon szimatolja ki a pénzes embereket.

= **Józsi és Pista.** A budapesti királyi törvényszék a *Hivatalos Rendőri Közlöny* utján két vándorló czigányt köröztet, a kik a fővárosban lopást követtek el és megszöktek. Teljes személyleirásuk ismeretes, de neveikről csak annyit tudnak, hogy az egyiket Józsinak, a másikat pedig Pistának hivják. Józsi 20—21 éves, alacsony, köpczös termetü, Pista pedig 40 éves, magas, erős férfi; mind a kettő a czigány és a magyar nyelvet beszéli.

Kossuth Lajos nevenapja.

A.-Szejkén, Orbán Balázs képviselő fürdőjén, ez idén is, mint mindig, fényesen ünnepelték meg *Kossuth* Lajos névnapját, változás csak annyiban történt, hogy a bankett 24-én, Lajos-nap előestéjén tartatott meg. Már délután fényesen fel volt lobogózva a *Székely Mózes fejedelemhez* czimzett vendéglő oszlopszoros erkélye és tornya; nemzeti zászlók lobogtak a fürdőtelep többi házain is, melyek mind magyar szabadsághősökről vannak elnevezve. Leginkább tündöklött azonban az ünnepeltnek saját háza, a *Kossuth-lak*, a fürdőnek e két emeletes legimpozánsabb épülete, melynek tető erkélyéről egy roppant nagy nemzeti zászló lengett több apró társaival, fennen hirdetve, hogy nagy ünnepe van a székelynek, s hogy az, a kit a törvényhozás másodszor is számüzött és kitiltott Magyarországról, a székely szivekben a legbensőbb szeretet és hódolat érzete által hevitett tüzhelylyel bir, s hogy őt — ki a nemzetet szabaddá és ismét naggyá és dicsővé tette — a proskripczió által nem eltávolitják, hanem még *közelebb* hozzák a nemzethez. Az est bekövetkeztével 9 mozsár lövése reszkettette meg a bérczeket, s a visszhang messze elvitte ez üdvlövések morajat, felgyultak a szurokméccsek és az örömtüzek a bérczek ormain, s a *Kossuth-induló* harsogása ébreszté fel nagy napoknak lelkeinket felvillanyozó emlékét.

Azok és azok utódai, kik a tömösi szorosban 1500-an három napon átverték Lüders tábornok 40.000 emberét s csak akkor hátráltak, a midőn a szászok által vezetett muszkák megkerülték hadállásukat. Azok, kik a kökösi hidnál rutul elpáholták a czár hadseregét, kik Segesvárnál pár ezeren egész napon át győzelmesen harczoltak a tizszeres ellenséggel s ismét csak megkerülés törhette meg phalanxaik sorát, azok, kik az osztrák hadsereget csak mindig futni látták: azok a székelyek, soha se fogják elhinni a nemzeti önérzetet kiirtani törekvő hamis tanokat. Azok hős lelke most is nyitva áll Kossuth tanainak és szent hagyományaival táplálkozva él egy szebb jövő reményében. Ezt fejezte ki a szejkei Kossuth ünnepély. Ezt tolmácsolták az Orbán és Balló András régi honvéd által hangoztatott pohár köszöntések és az a harmadik is a melyet a megjelenésben gátolva volt Lázár Adám képviselő irásban küldött el. A banketten, mindvégig emelkedett hangulat uralkodott, toasztok hangzottak a jelen volt szép hölgyekre, Kossuth szellemének ez őrangyalaira, Ugron Lajosra és Balló Andrásra, mint Kossuth katonáira, ifjabb Hrobonyi Adolfra, a házi gazdára stb. A társaság a városból (szinház után) kijött fiatalsággal szaporodva hamar tánczra kerekedett, mintha kifejezni akarta volna, hogy nincs ok a buslakodásra, mig Kossuth apánk őrködik a nemzet felett s mig az ő szelleme él a honfiak és honleányok keblében s hogy e hit erős és tartós, tanusitja a három napig künhagyott trikolor-zászlók lobogása is. r. l.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **A Munkácsy-pár Budapesten.** Munkácsy és neje a délelőtt folyamán lefényképeztették magukat Klösz müteremében. A délután a *Beteljesedett* megszemléjére volt szánva. Munkácsyné asszony itt tartózkodása óta ma látogatta meg első izben a müCsarnokot. Munkácsyékkal együtt szemlélték meg a képet: szegedi rokonaik, Röckné és leánya, továbbá Károlyi Tibor gróf, az orsz. magy. képzőmüvészeti társulat alelnöke, Zichy Jenő gróf, Harkányi Frigyes, Perlaky Kálmán stb. A vendégek igen elismerőleg nyilatkoztak a festmény elhelyezéséről és annak megvilágitásáról. Az üvegfödél ma már háromnegyed részében el volt sötétitve és csak a festmény előtti rész maradt szabadon. A világosság csak a festményt éri, mig a nézőtér egészen homályban marad, a mennyiben a födél alatt alkalmazott suffitaszerü bordeaux-bársony kárpit elvonja attól a napsugarakat. Az előnyös világitásban a festmény hatása nagyban emelkedik. Az egyes alakok mintegy kikelni látszanak a keretből, hogy megelevenülve vegyenek részt a megrenditő tragédia végjelenetében. A teremben felállitották már a közönség számára a karfával ellátott lépcsőzetes emelvényt. Három méternyire a festménytől korlátot huztak. Ezen belül barna szőnyeget fognak elhelyezni. A festménynyel szemközt álló falon tükröt alkalmaznak. — A közönségnek biztos tájékoztatása végett a képzőmüvészeti társulat igazgatósága közhirré teszi, hogy a megnyitás napja szeptember elseje, mely naptól kezdve a müCsarnok délelőtt 9 órától délután 5 óráig lesz nyitva. Az esteli órákban a festmény csak a villamos lámpák fölállitása után lesz megtekinthető. A belépti jegy ára: hétfőn és pénteken 1 forint, különben pedig kivétel nélkül 50 kr. A meghivott vendégek vasárnap, e hó 31-én, d. e. 11 órától d. u. 4-ig tekinthetik meg a festményt. — A müCsarnokból a vendégek Zichy Jenő gróffal az ujépület nagy udvarára hajtattak, hol délután 5 órakor a Meyer Gáspár által föltalált tüzmentes anyaggal tettek tüzpróbát. Jelen voltak a kisérleteknél az emlitetteken kivül Zichy Mária grófnő, Ráth főpolgármester, Schnierer miniszteri tanácsos, Gerlóczy polgármester és a földmivelés, ipar és kereskedelmi minisztérium több tisztviselője. — Munkácsy Mihály a délután folyamában meglátogatta Lotz Károly festőmüvészt is. — *Vadnai* Károly országgyülési képviselő és a Főv. Lapok szerkesztőjének kalap-utczai lakásán ma szép társaság gyült össze az estélyre, melyet a házi gazda és neje rendeztek a Munkácsy-pár tiszteletére. Ott voltak: Zichy Jenő gr., Harkányi Frigyes, Keleti Gusztáv, Telepy Károly, Vastagh György, Sárosi Kapeller F. stb. Volt rögtönzött hangverseny is, melyen Hubay Jenő, a brüsseli kir. zeneakadémia tanára Vieuxtemps polonnaiseit, a Massenet-féle Crépusculet saját átiratában és Csárdás-jelenetek czimü müvét Rausch kisérete mellett adta elő. Rausch Károly ezután Godard Au matin czimü darabját játszotta jelesül, nagy tetszés mellett. Majd vacsorához ült a társaság, és a dus menu folyamán, mikor a pezsgőt fölszolgálták, a házi gazda felköszöntötte Munkácsyt, kivánva, hogy oly nagy legyen boldogsága, mint a mily boldogokká és büszkékké tette már is honfitársait. Zichy Jenő gróf a házi gazdáért és nejért emelt poharat, Keleti Gusztáv pedig Vadnai Margit kisasszonyért, a ház kedves leányáért. Munkácsy oly jókedvü volt, hogy végre fütty szóra gyujtott és az ő sokat emlegetett bravourjával elfütyülte a «Magasan repül a daru» dalt, Rausch tanár pedig hirtelen a zongorához ülve kisérte e valóban speciális magyar muzsikát. A Munkácsy-pár

---

— Enni! kiáltott föl Mrs. Baggett méltatlankodva. — Lakatot meg hideg vizet neki!

XII. FEJEZET.

Mr. Blakenek jó hirei vannak.

Az uzsonna után a hátsó ajtón csöngetés hallatszott s Mr. Montagu Blakeet jelentették be.

Egy kis baj történt.

Mr. Blakenek, mikor Crokers' Hallba jött, az volt a szokása, hogy belovagolt a hátsó udvarba, ott átadta lovát Hayonotesnak s ugy ment aztán be a házba. Ezuttal azonban Hayonotes nem volt a maga helyén, hanem Thornybush kertészszel beszélgetett a konyha előtt a Mr. Baggett siralmas állapotáról.

Igy hát Mr. Blake maga vezette be lovát az istállóba s oda akarta állitani a jászolhoz, midőn megakadt és megbotlott az őrmester kinyuló falábában.

(Folytatása következik.)

SZOLGÁLNI MENT

REGÉNY. 33 (Folytatás.)

Irta GRÉVILLE HENRIK.

XIX.

— Nem érted! felelt a lány némi szánalommal. Ha szeretném, nem szóltam volna neked semmit. De ha te őt bántod, az egész világ tudni fogja, hogy vele voltam, és én kénytelen leszek bevallani, hogy én öltem meg Dunoisnét. Akkor az anyám meghal bánatában, és az emberek Champceyban . . . jól tudod, mit fognak mondani. . . .

— Eh! a champceyiak! . . . mondá Marin megvető közönynyel. Gondolhatod, hogy ez nem gátol abban, hogy meg ne öljem.

— Ha csak egy ujjal is hozzá nyulsz, mondá Monique habozás nélkül, itt rögtön a vizbe ugrom.

— Szereted? valld meg, hogy szereted!

— Hányszor mondjam még, hogy gyülölöm? De te nem akarsz megérteni. Ez az ember neked nem tartozik semmivel, nem igért neked semmit, én vagyok az, a ki szavamat megszegtem. Ölj meg engem, ha akarsz; voltaképen azt hiszem, ugy jobb is volna! De őt ne öld meg, mert azzal büntettet követsz el, s a büntettet, látod Marin, igen nehéz hordani. Oh, nagyon nehéz! az ember nem alszik többé . . . és éjjel oly látványok bántják . . . Ne tedd azt Marin, könyörgök! Nem tudnék élni, ha tudnám, hogy te is szenveded azt, a mit én kiáiltam!

Büszkesége le volt győzve; térdre esett a férfi előtt, a kit elárult, és, még mindig könnyek nélkül, megfogta kezét, oly szoritással, melynek ereje pillanatonként nőtt; e kis, finom kezek, ugy fogták a Marinét, mint két csiptetővas, és elzsibbasztották ujjait, hogy nem birta visszahuzni.

Nedves széláram csapott feléjök, elhozván oda valami korai virág illatát, mely a tavasz közeledtére sietve kisarjadzott a földből. . . . Marin szive egyszerre engedni kezdett.

— Szegény, szegény kicsike! mondá, te mindezt megszenvedted. Ekkép szenvedni, rosszabb a halálnál. Milyen lehet az, mikor az ember rosszat tesz? nem is merek rá gondolni. Szegény, szegény gyermek!

Monique ujjai egyszerre eleresztték az övéit; a lány térden álltában, mintegy tébolyodva nézett rá.

— Nem a te hibád volt Monique, mondá Marin, a nélkül, hogy észrevenné, hogy arczát könnyek boritják. Nem a te hibád volt, hanem a mienk: anyádé, a ki azt hitte, jót tesz veled, a szegény asszony; az enyém, a ki nem akartam veled a városba menni szolgálni. Nem a te hibád, nem! Oly fiatal, oly törékeny, valódi gyermek még! igazságtalanság lenne valamit a szemére vetni!

Most már ő fogta Monique kezét; ráhajolva, kimondhatatlan szánalommal nézte, mint az atya, ki megbocsát beteg gyermekének.

Monique hallgatott, fejét egy kissé lehajtva, mint a hogy a harangszót hallgatta karácsony estéjén. És egyszerre megcsendülni érzé füleiben ismét e hangokat, melyek elboriták harmoniájuk árjával. Ez uttal nem tudott nekik ellenállni, a hangok elringatták, hullámaikban uszott, belefulladt. . . .

— Ne beszélj hozzám igy, felelt elhaló hangon; nagyon jól esik és nagyon rosszul esik. . . . Nem látok. . . .

Marin fölemelte, karjaiba vette, és vitte magával, mintha egyike lett volna ama könnyü páfrány-kévéknek, melyet villája hegyén vitt, drága terhével visszatért a partra, a városba.

Egy kocsit talált még az első állomáson; abba betette Moniqueot, mellé ült és kihajtatott a vasuthoz.

A leány nem veszté el teljesen eszméletét. Időnként megkereste Marin kezét, vagy ruhájának egy sarkát s hévvel megszoritá azt, mintegy meggyőződni, hogy a legény ott van. Midőn a vasuthoz értek, már birt járni; a vonat, mely őket elviendé, jelezve volt; néhány percz mulva átmentek az alaguton, mely a Szent-Katalin hegyet átfurja s a kivilágitott Rouen messziről tünt fel előttök titokzatos szépségében.

Némi könnyed rázás után, mit a vonatnak egy hidon átmenetele okozott, kint voltak a fekete éjben a megmunkált földek közt, melyekbe már holnap elvetik a márcziusi magot; a mezei egészséges élet visszafogadta őket keblére. A fekete sövények kiváltak a csillagos, derült égből; a halmok homályos görbületeiben ki lehet venni a tanyákat. A város távol volt; elhagyták e szerencsétlenek, kik oly boldogok voltak, mielőtt azt ismerték. . . . Visszatérnek falujokba. A szél távolról tengerszagot visz hozzájok, mely pirosra festi arczaikat. Nem beszélnek; az elhagyott nagy waggonban csend uralkodik, de a mennyezetre akasztott lámpa élénk világánál nem győzik egymást nézni egész éjen át.

Egymás szemébe néztek; nem volt többé köztük semmi félelem, semmi titok, semmi egyéb, csak a megmérhetetlen és gyógyithatatlan fájdalom. De a mint utjok mind előbbre halad, érzik, hogy a szánalom, a szerelem és a bocsánat nagyobbak minden bünnél, mert képesek megvigasztalni, feloldani.

XX.

— Mit mondunk nekik? kérdé Monique, midőn a vonat már a város előtt haladt.

— Semmit! felelt Marin. Először is nincs hozzá semmi közük.

— Tudják, hogy visszajövünk?

— Beteg voltál, irtál nekem; fölkerestelek és hazahoztalak, nem elég ez? Eléggé megváltoztál, hogy ezen senki meg ne ütközzék.

Egy percz mulva már egyedül állottak a pályaudvar folyosóján. A régi gyors-kocsi három lovával az udvaron várakozott, uj kalauz vezetése alatt, ki a fiatal embereket nem ismerte. Ekkép, legalább néhány órára meg voltak kimélve azon henye kérdésektől, melyektől Marin sokkal inkább félt, mint a hogy mutatni akarta.

A nap lehanyatlott, midőn a lovak Champceyval szemben egy magaslaton megállottak. Széles aranysugár, melyben myriád porszem és rovar tánczolt, feküdt végig a völgyön, mely őket most már a falutól elválasztotta.

— Szálljunk le itt, mondá Marin.

Monique hallgatva engedelmeskedett.

Tegnap óta mindent azt tett, a mit barátja mondott neki, az ellenállás legkisebb látszata, vagy a legcsekélyebb magyarázat kérése nélkül. Különben keveset beszéltek, az utazás anyagi szükségein kivül nem váltottak összesen tiz szót.

A gyorskocsi vágtatva szállt le a halomról, mig a két fiatal ember egy keresztuton indult meg, mely a Clémence házához vitt.

Tekervényes ösvény volt ez, elég széles, hogy kocsi elmehessen rajta, de mégis oly keskeny, hogy a kocsiról a rárakott széna vagy szalma egy része kétfelől az ágakon maradt. Az alja nagy barna kövekből állt, melyeket meztelenre mostak a téli esők, meg egy kis csermely, mely az ut felső végén fakadván, bátran áttörtetett minden akadályon, s hol jobbra fordult, hol balra, mikor az utjába eső szikla nagyon nagy volt, s a tölgyek alatt, melyek fölötte összeértek, visszatükrözte a kék égnek egy-egy foltocskáját, holmi parányi medenczében, melyet vagy egy ló nehéz lába a kavics közt vágott.

Marin elől ment, választani az utat; Monique követte, a földre nézvén, hogy amannak nyomába hágjon. Mindketten azt gondolták, hogy mily különös most e fák alatt, s ez ismerős vizben járni, hol annyit jártak azelőtt együtt és külön.

Különös! Nem különösebb volt-e, hogy bámultak e vidékre visszatértükön, a hol bölcsejök ringott! Mily eseményeknek kellett azóta végbe menni, hogy hát hónappal jegyváltásuk után meglepetést érezzenek, e helyen látván magukat.

Az ösvény a völgy fenekén kiszélesült, zöld és sürü rét volt itt, melyen egy vig kis patak csörgött át, s aztán eltünt a bokrok közt. Azon a helyen, hol egy lapos kő kezdetleges hidat képezett, a halmok közt egy mélyedésen belátszott a tenger, kéken ragyogóan, a minőnek néha tél végén és a tavasz első napjaiban láthatni.

A tenger!

Monique megállt; arcza fehérebb volt kendőjénél s két kezével a rétet környező száraz kőfalra támaszkodott. A fal két oldalán sürü sötét ágak emelkedtek, arany virágokkal boritva, mint a hogy az éjjeli eget boritják a csillagok,

— A tenger! suttogá, oh! Marin, és virágzó fák! . . . Emlékszel arra a napra, midőn a páfrányt szedtük?

Hirtelen elsikoltotta magát és arczal a földre esett. Marin megijedve föléje hajolt, hogy fölemelje. A lány nem engedé magát érinteni, s fekve maradt a nedves földön, arczát egyik karjával eltakarva.

— Nem! mondá, fuladozva a zokogástól, nem kellett volna ide visszajönnöm. Minek vezettél ide! Nem érdemlem meg, hogy viszontlássam e földet, a tengert, a pusztát és mindent, mindent! Boldog, becsületes voltam, nem volt a lelkemen semmi, és most . . . vezess engem akárhova Marin, csak ide ne, oh! csak ide ne!

A nap leszállt; a sugárcsomó eltünt a völgyfenékről, s nem fénylett többé, csak a halmok krétaköve, melyet néhány fa koronázott.

— Monique, mondá komolyan Marin, helyed faludban van. Ha bánod, hogy máskép érkezel oda vissza, mint a hogy elmentél, ez lesz a büntetésed. Szenvedni kell Monique, ha az ember rosszat tett, ez az igazság, s ezt senki meg nem akadályozhatja! De mindig kevesebbet fogsz itt szenvedni, mint máshol, mert itt szerető szivek lesznek körülötted.

A völgy teljesen néptelen volt. Csupán a nagy fehér és vörös tehenek emelték fel fejöket a legelőn, hallván az emberi hangot.

— Nem merek szemökbe nézni az embereknek, mondá Monique görcsösen zokogva; nem merem viszontlátni anyámat. . . . Mit fogok neki mondani? És mit mond ő, ha látja, hogy titokban jövök haza, mint valami gyalázatos. . . .

— Senki sem mondhat semmit, mondá Marin fenséggel. Senkit sem lehet itt kárhoztatni, csak engem.

Monique könyökére támaszkodva nézte barátját.

— Téged! Eh! Nagy isten! Mit vethetnek neked a szemedre.

— Hogy nem volt türelmem, és elmentem téged fölkeresni Rouenba, eltériteni kötelességedtől, engedetlenné tenni anyád iránt, hogy egybe kelhessünk rögtön.

Monique kinosan fölegyenesedett, oda támaszkodott a falhoz, s folyton Marinra nézve, azt mondá neki halkan:

— Tudod, hogy nem kelhetünk többé egybe soha!

— És miért? mondá a fiatal ember, végtelen és mély öröm rezgésével férfias hangjában, melyet azonban elfojtott. Mi akadályozhat bennünket, hogy egybe ne keljünk, holott én nőmmé akarlak tenni, és te beleegyeztél.

A leány még mindig ránézett, gondolván:

— Talán nagyon bánkódik és lelke meg van zavarodva? Hogy van, hogy többé nem emlékszik arra, a mit tegnap este mondtam neki?

Marin kitalálta gondolatát.

(Folytatása következik.)

éjfél előtt fél órával távozott a vendégszerető házi körből. — Holnapra Munkácsyék Ipolyi püspök vendégei.

— **Népszinház.** A *Koldusdiák* ma esti előadásán egy vidéki szinésznő, Tarján Erzsébet asszony próbálkozott meg Palmaticza Novalska grófné szerepével. A kisérlet vajmi kevéssé sikerült. A vendég fellépte csak azt a régi igazságot bizonyitotta ujra, hogy hang nélkül énekelni nem lehet, játéka pedig nem volt képes feledtetni ezt a nagy hibát. Jean Janiczkit Gergely adta sok buzgalommal, de kevés sikerrel. Az ily nagyobb szerepekre sem elég hang anyaga, sem pedig technikája nincs; játéka nyugtalan, többet mozog, mint sem kellene. A többi szereplők élükön Blaháné asszonynyal a régi jók voltak. A közönség egészen megtöltö a házat.

— **Az operaházból.** Az *Asphaleia* gépberendezésén, mint halljuk, legközelebb gyökeres változtatásokat fognak tenni. Az utóbbi próbán ugyanis erősen kifogásolták az illetékes szakemberek, hogy a gépezet igen lassan működik; az *Asphaleia* ezt annak tulajdonitja, hogy a viznyomásu gépek csőhálózata nem eléggé öblös s igy a kellő vizmennyiség nem tódulhat gyorsan a hengerekbe; e szerint vastagabb csöveket fognak alkalmazni; mi által remélik, hogy a gépezet gyorsasága és preczizíója nagyobb lesz. — Erkel Ferencz *István király* dalműve, mint most már egészen bizonyos, nem kerülhet szinre a megnyitó előadáson s igy az első estét a *Bánk bán*, *Lohengrin* egy-egy felvonása és balletegyveleg fogják betölteni. — *Erkel Elek* felől téves volt a lapok által közlött hir, mely szerint az opera ballet-zeneigazgatója lesz; Erkel ur ezentul is megmarad a népszinház karmesterének.

— **A krisztinavárosi szinkörben** hétfőn Znajemszky Gyula karnagy jutalmára *Tiz leány, egy férj sem* és *Tulipatan szigete* czimü operettek kerülnek szinre; ez alkalommal lép fel Pajor Emilia szabadsága után először. Kedden *Orpheus*-t ismétlik, szerdán *Az eleven ördög* operetteben Boczkó k. a. vendégszerepel Hermine szerepében; a 3-ik fölvonásban egy uj keringőt fog énekelni, karkisérettel. Deréki Antal *A falusi kisleány Pesten* czimü életképéhez, Orbán Árpád irja a zenerészeket. A darab szeptember hó elején kerül szinre.

— **Az aradi szinház szobrai.** Mátray Lajos szobrász szorgalmasan dolgozik az aradi uj szinház szobrainak mintázásán. A karyatid oszlopfejek közül három már készen áll műtermében, a többieken pedig most dolgozik. A müvész legközelebb hozzákezd a jeles magyar szinmüvészek mellszobrainak mintázásához, melyeket szintén az aradi szinház számára rendeltek meg.

— **A városligeti nyári szinház** igazgatósága holnap szombaton a magyar hirlapirók nyugdijintézete javára jótékony előadást rendez. Előadásra a következő egyfelvonásu darabok vannak kitüzve: *Taub muss er sein*, *Schneider Fips* és *Sachsen in Preussen*. Az igazgatóság Knaack Vilmos bécsi müvészt és Bendl Lina k. a. drezdai müvésznőt is megnyerte az előadásban való közreműködésre.

— **Judicné balesete.** Kopenhágából irják: A *Mamzelle Nitouche* harmadik felvonásának egyik jelenetében Judicné asszony lóháton jelenik meg. E hó 28-án este alig ült a diva a lóra, az állat megbokrosodott és két lábra ágaskodva, Judicnét levetette ép a lámpák elé, aztán megfordulva maga körül, lezuhant a müvésznőre. Képzelhető, mily rémület uralkodott a nézőtéren. A szereplők rögtön fölemelték a földről Judicné asszonyt, kinek igazi csoda révén az ijedtségen kivül nem történt egyéb baja. Félórai megszakitással folytatták az előadást s mikor a müvésznő ismét kilépett a szinpadon, a közönség tomboló ovációban részesitette.

— **Defregger uj festménye.** A bécsi müvészek házában feltünést kelt egy uj kép, melyet Defregger, a hirneves tiroli festő állitott ki. Szabadságolt katonát ábrázol, a ki szüleinek elbeszéli viselt dolgait. Tiroli parasztcsaládot mutat be a festő a maga keresetlen egyszerüségében. A festmény főalakja 22—23 éves délczeg fiu. Vadászegyenruhája szorosan ráfeszül hatalmas termetére; kis bajusza gondosan van ápolva. Naiv öntetszelgéssel sorolja fel katonai érdemeit, a melyekért már egy csillagot is kapott hajtókájára. Legfiatalabb öcscse az egyenruha fényes gombjaival játszadozik, mig a kis lány tenyerébe támasztva fejét, figyelmesen hallgatja bátyja elbeszéléseit. Az apa szemben ül fiával az asztalnál. Jól megtermett ember a tiroliak népviseletében. Imádásig szereti fiát, de azért el tudja rejteni a viszontlátás fölött érzett örömét. Az apai büszkeség mindazáltal föl-fölcsillan ábrázatán. A fiu nagyanyjának arczvonásai boldogságtól sugároznak. A mama a tüzhely előtt áll; minden gondját arra forditja, hogy a kávé, melyet fiának főz, jó legyen. De azért egyetlen szócska sem kerüli el figyelmét abból, a mit fia elbeszél. Még egy alak van a festményen, mely megragadja a szemlélő figyelmét. Egy tizennyolcz éves hajadon, bizonyára a szomszéd leánya, ki együtt növekedett föl a szabadságolt katonával és a ki talán legjobban szeretné, ha az nem is távoznék el többé mellőle. A festmény, melyen a természetesség bája ömlik el, csak szeptember elsejéig marad a müvészek házában.

SPORT.

— **A sziléziai «Nimród-klub»** e hó 20-án tartott vizslaversenyén *Bárczy* István ur két setterje szép sikert aratott. Ugyanis Mask (szuka) a «sziléziai vadász stak»-ben az *első* dijat, D. Ruthven (kan) pedig a «telivérek stak»-jében *dicsérő okmányt* nyert. A «Mask» szuka a tavaszon, mint annak idején közöltük, ugyancsak Sziléziában már nyert egy második dijat, mig két öltársát a bécsi ebkiállitáson «tiszteletdij»-jal és első dijjal tüntették ki.

— **A balatonfüredi versenyek** mai harmadik napjáról a következőket táviratozzák lapunknak: A versenyek harmadik napja igen kedvező, verőfényes időben folyt le, változatos programmal. A tó partjáról százakra menő előkelő közönség nézte végig a valóban érdekes versenyeket, melyek *akadály-uszóversenynyel* kezdődtek. Minthogy a viz hőmérséke alig volt több 13 foknál, a nevezők nagyrésze lemondott a versenyzésről s igy csak *Szekrényessy* Kálmán és *Nyiry* István vállalkoztak az akadálylyal ellátott 500 méternyi pálya meguszására. *Szekrényessy* 11 percz és 56 mp. alatt, *Nyiri* pedig 11 percz és 58 másodpercz alatt uszta meg a pályát, tehát 64 másodperczczel hamarább mint a juliusi versenyen (hasonló pályát egy akadálylyal) a legjobbik. A győztes aranyérmet nyert. A *buvártávversenyen* mint ki viz alatt czél felé leghosszabb pályát uszta meg Esterházy Mihály lett nyertes s ezüst érmet kapott. A *hölgyek szandolin-versenyén Braun* Gizella (Pozsonyból), Káldy Gizella (Budapestről), ifj. Almásy Kálmánné és Keglevich Mária grófnő mérkőztek, ugyanily sorrendben érkezve a czélponthoz. Braun Gizella mint győztes az urak tiszteletdiját nyerte. A gentleman amateurök *sandolin-versenyén* Ádám Károly a «nemzeti csónak-egylet» és Külley Elemér a «Hunnia» csónakegylet tagja küzdöttek egymás ellen. *Külley* az 500 méternyi egyenes pályát 3 percz és 46 másodpercz alatt megtéve hangos «Hunnia for ever» kiáltások között egy láb hosszal elsőnek érkezett be s díszes aranyérmet nyert. Érdekes volt az azután következő *sandolin-verseny*, melyen a versenyzőknek a verseny alatt kétszer vizbe fordulniok és ismét hajóba ülve kellett czélhoz evezniök a mi a néző közönség körében nagy derültséget keltett. Győztes lett *Mercz* Lajos. A *gig-versenyben* gentleman evezősökkel és gyermek-kormányosokkal a «Királyné» gigje nyert, Nádasdy Tamás gróf kormányos, Ádám Géza és Külley Elemér evezősökkel. Ezután hajós és hajóépitő legények és yachtok legénységeinek gig-versenye következett, mely nagy részvétel mellett folyt le, majd a balatoni halászok, molnárok és révészek vetélkedtek egymás közt, mint mindenkor, ugy most is érdekes látványt nyujtva. — Ezuttal nyolcz 10-evezős nagy csónak indult, a félkilométernyi pályájukra, fordulással. Utánuk hat kisebb párevezős vájt halász-lélekvesztő mérkőzött. A mai versenyeket sikerült tréfás versenyek zárták be. Ezek egyike volt a Bug-spreet járás, egy a viz fölé nyujtott mozgó fenyőszálon kellett végighaladni és a versenyzők menés közben többnyire a vizbe zuhantak. A hordóevező versenyben 8 versenyző indult; vergődésükkel s felfordulásukkal nem csekély mulatságára szolgálva a nézőközönségnek. Holnap a *Stefánia trónörökösné* által kitüzött dijra valamennyi itt horgonyzó yacht nevezett.

— **A baden-badeni lóversenyek** tegnapi, harmadik napjáról a következőket táviratozzák: *Sandweieri dij.* Két és három éveseknek. Captain Joe kétéves sárga kanczája Rosa Alba (ap. Flibustier a. Nice) canterben nyolcz hosszal első; Joel Brockdorff báró hároméves sárga kanczája Frou-Frou második; Beneke lovag hároméves Little Wreche harmadik, Trompetine negyedik. II. *Saint-Leger handicap.* 10,000 márka. Hároméveseknek. 2000 méter. 1600 márka a másodiknak. (66 nevezés.) Mollard kapitány pej méne Telephon (ap. Hospodár a Queen of Surrey) 53½ kgrnyi teherrel, küzdelem után egy fejhosszal első; Springer Gusztáv báró sárga méne Millerjung 56½ kgrammal második; Kinsky Zdenkó gróf sárga méne St. George 47½ kgrammal harmadik. Antoinette negyedik. Összesen 12 ló futott. III. *Merkur-dij.* 1500 márka. Távolság 1600 méter. Spiekermann Ottó négyéves sárga kanczája Lilie (ap. The Palmer a. Lady Love) egy fejhosszal első; Mr. Henri ötéves sárga méne Laycock második; Oppenheim báró ötéves sötétpej méne Fliegender Holländer harmadik. Összesen hat ló futott. IV. *Kozmopolita-handicap.* 4000 márka. Távolság 1600 méter. (36 nevezés.) Spiekermann Ottó három éves sárga méne Coll Athol (ap. Coll a. Drumtassie) első, könnyen három hosszal; Henckel Hugó gróf ötéves fekete kanczája Camilla második; Simpson-Georgenburg hároméves pej méne Mazeppa harmadik; Fancy Fair negyedik. Összesen 13 ló futott. V. *Gátverseny.* 2000 márka. Távolság körülbelül 3200 méter. Schmidt-Pauli kapitány négyéves sötétpej kanczája Knights Fee könnyen két hosszal első; Mr. Adalbert hároméves pej méne Frode második. Cardigan harmadik. Összesen öt ló futott.

— **Mezei gazdák lóversenye** lesz jövő hó 14-én Csornán. A verseny hat számból áll; ezekre a dijakat lótenyésztők, a sopronmegyei gazdasági egyesület és Széchenyi Kálmán gróf adják. Versenybirák a következők: Berg Gusztáv báró, Kiss Kálmán, Sarlay János, Berg Miksa, Fiáth Pompejus és Solymossy L.

— **Sporthirek a Balatonról.** A balatoni vitorlázó egyesület által az utóbbi két napon rendezett és ma folytatott versenyek uj élénkséget hoztak a Balaton vidékére. Az ott tartózkodó főuri hölgyek különösen az evezés sportjának hódolnak nagy szenvedélylyel. A szandolinozó hölgyek között legbátrabb *Gorsey* Paula grófnő, a ki megközelíti a Balatonon legelőször szandolinozott *Háczky* Laura urhölgyet. — E hó 19-én *Szekrényessy* Kálmán szandolinon átevezett Balaton-Füredről Siófokra és onnan vissza. — *Nyiry* István (fővárosi ügyvéd fia) a napokban a Balatont legnagyobb szélességében, Tihanytól Füredig átuszta. Ezt az utat eddigelé a következők tették meg: Wesselényi Miklós báró, Földváry Lajos báró, Szabó Imre, Szekrényessy Kálmán, Csentery Kálmán, Schvarz Vilmos, Borbély Géza, Oláh orvostudor és most Nyiry István.

Dveren, aug. 26. Az idei őszi versenyeknek szép idő kedvezett. I. *Sikverseny.* Hat ló versenyzett. Reimann C. pej kanczája Norma első; Darling második; Cäsar harmadik. II. *Akadályverseny.* Boeter hadnagy sötétpej kanczája Elly első; Le Beau második. III. *Aláirási dij*, Heinen H. pej kanczája Hydra első; Norma második. IV. *Tisztek akadályversenye.* Boeter hadnagy sötétpej kanczája Elly első; Le Beau második; Corona harmadik. V. *Sikverseny.* Heine H. pej kanczája Armide első; Darling második; Cäsar harmadik. VI. *Ügetőverseny.* Kilencz ló jelent meg a startnál. Huppert az első, Rütten a második és Frommen a harmadik dijat nyerte. VII. *Akadályverseny.* Klot-Trautvetter pej kanczája Ilde első; Surprise második; Lotte harmadik.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Az iskolaszéki választásokhoz.** A belvárosi kormánypárt több tagja a következő szavazó lappal készül szavazni. I. Rendes tagok. Ágoston József főmérnök, Follmann Alajos törv. biró, Gillming Ferencz gyáros, Heinrich István magánzó, dr. Huszár Kálmán ügyvéd, dr. Kautz Gyula egyet. tanár, Kollarits Jenő kereskedő, Lederer Ábrahám tanár, Lechner József órás, Márky József tanár, Marton Alajos kereskedő, dr. Meixner János orvos, Melczer Lajos ügyvéd, Pécsi Manó kereskedő, dr. Preyer Hugó ügyvéd, Sacelláry György magánzó, Seefehlner J. L. kereskedő, Tömöry Károly kereskedő, dr. Vidéky Ferencz orvos. II. Póttagok. Frommer Ármin kereskedő, Hoffmann Sándor hivatalnok, Kertész József nyomdatulajdonos, Kozmata Ferencz fényképész, Laczkó Henrik kereskedő, Légrády Béla hivatalnok, dr. Mandel Samu ügyvéd, budahegyi Pauer Leo igazgató, Sámuel Ferencz ügyvéd, Török György szabó. *A ferenczvárosi 1. számu iskolaszék* tagjaiul ma délután Pordán Imre elnöklete alatt tartott értekezlet következőket ajánlja: Rendes tagok: Báthory Nándor, Hindy Kálmán, Horváth Lajos, id. Kern Ferencz, Kollári József, Kurfürst Miksa, Léber Ignácz, Medrey Zsigmond, Molnár Lajos, Patkó Sándor, Pordán Imre, Pósch Gyula, Prückler Ignácz, dr Röck Géza, dr. Wagner Géza, dr. Schönberg Ármin, Zvick Mihály, Bárczy László, Dlauchy Agoston, Gubics György, póttagok: Borbély Vidor, Buth Károly, Gittling Adolf, Horváth József, Molnár Árpád, Nagel Ottó, Rozmanith Ferencz, Weinberger Gusztáv, Szandtner Károly, Nöthling Vilmos.

— **A fővárosi tanács** tegnapi ülésén a házi pénztárban őrzött pénzek és értékek nagyobb biztonsága érdekében tett némely intézkedéseket. Nevezetesen elrendelte, hogy a pénztári helyiségben éjente szolgák felváltva őrködjenek és átirt a rendőrséghez, hogy a városház körül rendőr czirkáljon.

— **Hevenyragályos betegségek és halálozások a fővárosban.** Az aug. 19-étől augusztus 26-ig terjedő héten előfordult hevenyragályos esetek száma a következő: *Betegedés*: himlő (variolae) —, vörheny (scarlatina) 5, roncsoló toroklob (dyphteritis) 5, croup 1, hagymáz (typhus) 7, kanyaró (morbilli) 6, hökhurut (pertussis) 3. *Halálozás*: himlő (variolae) 1, vörheny (scarlatina) —, roncsoló toroklob (dyphteritis) 1, croup 1, hagymáz (typhus) —, kanyaró (morbilli) —, hökhurut (pertussis) 2. — A 7 hagymáz eset közül utról jött 2. — A betegek elkülönitése a lehetőségig és a fertőtlenités, valamint egyéb óvintézkedések megtétettek. A lakásokban, a hol a halálesetek előfordultak, minden egyes esetben ugy a fertőtlenités, valamint egyéb óvó-intézkedések hatóságilag eszközöltettek.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A fővárosi dijnokok segélyegylete** szeptember 4., 5. és 6-án a módositott alapszabályok tárgyalása végett Széchenyi-téri helyiségében rendkivüli közgyülést tart.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A hadtestparancsnok lovászai.** Annak idején nagy feltünést keltett Edelsheim-Gyulai báró két szolgájának: *Horváth* Istvánnak és *Virágos* Ferencznek ügye, kiket hatóság elleni erőszak miatt állitottak a törvényszék elé. A kuria végérvényesen hat havi fogságra itélte őket s most kegyelmi kérvényt nyujtottak be az igazságügyministeriumnál, mely azt a főügyészséghez küldte, honnan a budapesti kir. ügyészséghez került véleményadás végett. Az ügyészség, mint jelentik, nem pártolta a lovászok kegyelmi kérvényét; erre nem találhatott okot, mert az itélethozatalnál figyelembe vették az enyhitő körülményeket is.

— **Hitelpapir-hamisitók.** Ez év márcziusában két orosz érkezett Bécsbe: Katz Josefowics Izsák és Sirkis Selimovics Márkus. Minthogy álneveket jelentettek be, rendőrileg megfenyittettek. Időközben a rendőri nyomozásokból kiderült, hogy Grosz Emánuel könyomdásznál hamisitott orosz értékpapirokat gyártanak. A vizsgálatból kiderült, hogy Grosz már 1883. óta üzte a nagymérvü hamisitásokat egy Rosenthal Salamon nevü orosz ember megbizásából, kit egy évvel ezelőtt hamis szelvények kibocsátása miatt Moszkvában el is fogtak. Helyette aztán a föntemlitett két orosz lépett vele összeköttetésbe Márczius havában Grosz irodájába jöttek és állitólag Rosenthal nevében az orosz keleti kölcsön egy szelvényét adták át neki sokszorositás végett. Röviddel azután gyanus viselkedésük következtében elfogták őket. Grosz, ki ma állott ez ügyben a kivételes törvényszék előtt, megvallja a hamisitást. Védelmére azt hozza föl, hogy Katzot és Sirkist a moszkvai agrárbank kiküldötteinek tartotta. Az oroszok tagadják bünrészességüket. Mint tudósitónk éjjel táviratozza, a törvényszék már meghozta ez ügyben az itéletet. Groszt hamisitás és csalás vétségében bünösnek, az oroszokat bünrészeseknek mondták ki. Ennek következtében Groszt öt, Katzot négy, Sirkist öt évi sulyos börtönre itélték, az utóbbiakat azon kivül az országból való kiutasitásra. Az indokolásban ki van mondva, hogy külföldi kötvények hamisitása, mint hitelpapir-hamisitás szintén a büntető törvénykönyvbe ütközik.

— **Meggyilkolt házaspár.** Eszékről irják: Ez év február 4-én esti 7 és 8 óra között Riesz József Djakovár közelében benyitott Pelcer földmives házába, és mikor ez kinyitotta a kaput, a jövevény lelőtte őt, másik két lövéssel pedig a háziasszonyt Pelcer Katalint fosztotta meg életétől. Lövést intézett még ezután a földmives fiára, Mihályra, kinek azonban sikerült bemenekülnie a szomszédos Kilián-család lakásába. Egy kis lány állitása szerint Riesz aztán Pelcerék pénzes-fiókját igyekezett feltörni, mi nem sikerülvén neki, üres kézzel odább állott. Ez ügyet most tárgyalja az eszéki törvényszék, mely valószinüleg halálos itéletet fog mondani a vádlottra.

— **Elitélt postatiszt.** Brüxben tegnapelőtt Kubin Ferencz postakezelő állott az esküdtszék előtt. Főlebbvalójától, Böhm postamestertől ugyanis 250 forintot lopott el. A pénzt, Kubin, mint a motozásnál kitünt, egy egérlyukba dugta el. Az esküdtszék a vádlottat öt havi sulyos börtönre itélte.

MULATSÁGOK.

— **A magyar mükertészek** országos segélyegylete szeptember 8-án a régi polgári lövölde termeiben pénztára javára tánczmulatságot rendez.

HÁZASSÁG.

— **Ziska Gábor** pestmegyei s. szolgabiró és tart. hadnagy e hó 28-án jegyezte el Róth Ignácz kir. tanácsos és a ráczkevei kir. családi uradalom főtisztjének bájos leányát Kamilla kisasszonyt.

— **Herepey Károly** balassagyarmati gyógyszerész e hó 26-án tartotta esküvőjét Balassa-Gyarmaton Baldenwegh Erzsike kisasszonynyal, Baldenwegh József tekintélyes polgár leányával. Násznagyok voltak: dr. Vancsó Gyula Budapestről, id. Herepey Károly Nagy-Enyedről. Nászasszonyok: Vancsó Béláné Szécsényből, Heidrich Lászlóné Budapestről. Nyoszolyóleány Vancsó Vilike k. a. Budapestről. Vőfély Köröm László B.-Gyarmatról.

GYÁSZROVAT.

Andreánszky Zsigmond holt tetemeit ma délután adták át az anyaföldnek. Abban a csöndes rét-utczai házban a szőlőhegyek alján igen nagy számu tisztelője sereglett össze a boldogult tanácsnoknak, hogy megadják neki a végső tisztességet. A koporsó fölött az evang. egyház segédlelkésze mondott szépen átgondolt, érzésteljes imát, azután halottas ének hangzott föl s a koporsót a négy lovas halottas kocsira tették. A koporsóra volt téve a főváros közönségének gyönyörü koszoruja a főváros szineit viselő szalaggal. A kocsit is koszoruk fedték: a VI-ik ügyosztály, a II-ik ügyosztály, a mérnöki hivatal, a Rókus-kórház személyzetének stb. koszorui. A gyászoló közönség soraiban láttuk: Ráth főpolgármestert, Gerlóczy Károly, Kada Mihály alpolgármestereket, Alkér Gusztáv, Kim Gyula, Viola Imre, Haberhauer János tanácsnokokat, Nagy Lajos főjegyzőt, Rózsa Péter, Matuska Alajos, Márkus jegyzőket, Rupp Imre min. tanácsost, Wein vizv. igazgatót, a Rókus-kórház igazgatóját és orvosait s a közigazgatási tisztikar igen sok tagját, valamint számos főv. képviselőt. Kempelen Béla tüzoltó parancsnok egy szakasz tüzoltóval jelent meg. Az önkéntes tüzoltóság szintén képviselve volt. A holttestet a vizivárosi temetőben tették örök nyugalomra.

Kacskovics Sándor somogymegyei köztiszteletü földbirtokos e hó 28-án Mocsoládon élete 65-ik évében vizkórban elhunyt.

Komor József prémontrei rendü kanonok, előbb tanár a kassai főgimnáziumban, utóbb pedig rudnoki plébános 36 éves korában meghalt.

Debreczeni **Torday Ede** m. kir. kincstári ügyész e hó 26-án Ungvártt, 62 éves korában meghalt. A megboldogult tevékeny szerepet vitt közéletünk terén. Már mint joghallgató, a 40-es években Wesselényi Miklós ünnepélyes fogadtatásánál a joghallgatók szónoka volt. A szabadságharcz alatt századosi rangot töltött be a honvédvadászoknál; mint ilyen a harcztéren megsebesülvén, mialatt eszméletét vesztve feküdt, teste fölött egy egész muszka sereg vonult át. Az 50-es években visszavonulva, baranyai magányában nélkülözésekkel küzdve s tudományokkal foglalkozva élt. Az alkotmányos korszak alatt a megye főjegyzője volt. A provizórium alatt ismét visszavonulva élt, tevékenységét az irodalomnak szentelve, különösen a politikai téren, mely utóbbi működésével magára zuditotta az önkényuralom boszuját, mi ek folytán egy évi börtönre itéltetett, mely büntetést a budapesti ujépületben töltötte ki. Az alkotmány visszaállitásával kineveztetett az ungvári kincstári uradalom ügyészévé. Halálát baleset következménye: agyvelőrázkódás okozta, a lovai által elragadt kocsiból szerencsétlenül ugorván ki.

Gustave Fould, a franczia császárság hasonnevü miniszterének fia, Párisban 52 éves korában meghalt. Fould a császárság vége felé képviselő volt és családja ellenére nőül vette a Théâtre Français egyik szinésznőjét, ki azonban csakhamar elvált tőle és Gustave Haller név alatt regényeket, szindarabokat irt. Fould, hogy családi boldogtalanságát megboszulja, Olivier de Jalin név alatt, a fiatal Dumas közreműködésével *La Comtesse Romani* czimü drámát irt, melynek czélzata bebizonyitani, hogy szinésznő sohasem lehet jó feleség. E darabot a Gymnaseban nagy sikerrel adták annak idején. Fould pár hó előtt agylágyulásba esett és őrültek házába kellett szállitani. Elvált neje azonban megkönyörült rajta és magához vette asnièresi nyári lakába, hol leányaival együtt mindvégig hüségesen ápolta.

A hivatalos lap aug. 29-ki számából.

Kitüntetés. Ő felsége *Driesz* Frigyes közalapitványi erdőmesternek, nyugdijaztatása alkalmából, sok évi buzgó szolgálata elismereséül, a főerdőmesteri czimet adományozta.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter, *Lewiczky* György II. oszt. m. kir. adótárnokot, a temesvári m. kir. adóhivatalhoz I. oszt. adótárnokká, *Csernay* Lipót II. oszt. pénzügyigazgatósági számtisztet I. oszt. számtisztté, *Kócsvay* Pál járásbirósági aljegyzőt Kolozsmegye és Kolozsvár szab. kir. város területére állami végrehajtóvá nevezte ki.

Névváltoztatás. *Schwartz* Lipót matiszovai illetőségü budapesti lakos vezetéknevének «Székely»-re, *Braunstein* Henrik fényeslitkei illetőségü budapesti lakos vezetéknevének «Seres»-re, *Reich* Vilmos kalocsai illetőségü budapesti lakos vezetéknevének «Révész»-re kért átváltoztatása, belügyminiszteriumi rendelettel megengedtetett.

A HADGYAKORLATOK.

A pozsonyvidéki nagy hadgyakorlatokat megelőzőleg Sopronban, e hó 27-től 31-ig a 18. honvédféldandár fog konczentrálódni. E féldandár a következő zászlóaljakból áll: a 74. soproni (parancsnoka *Reichlin-Meldegg* báró alezredes), a 75. vas-soproni Kőszegről (p. *Babos* Kálmán őrnagy), a 77. balaton-zalai Nagy-Kanizsáról (p. *Wachtel* Zsigmond őrnagy) és a 78. zala-muraközi (p. *Gozony* János ezredes.) A féldandár gyakorlatok Gozony ezredes vezénylete alatt fognak megtartatni. Sopronból a féldandár e hó 31-én indul el három menetben Köpcsénybe, a 81. honvéddandár (p. *Paxy* Károly ezredes) gyakorlataira, innen szeptember 5-én pedig Pozsonyba a nagy hadgyakorlatokra megy a 37. honvédhadosztály (p. *Fejérváry* Géza báró altábornagy) kötelékébe. A Sopronban összpontositott féldandár felett *Hollán* Ernő altábornagy kerületi parancsnok és *Fejérváry* Géza br. altábornagy fog szemlét tartani. A pozsonyi nagy hadgyakorlatok alatt szeptember 5-től 16-ig, ugy a tisztek, mint a legénység szabad ég alatt fognak táborozni.

*

A *kassai hadgyakorlatokról* a következőket irják tegnapi kelettel: Ma a hatodik hadtestnek egész legénysége részt vett. Föltették, hogy kelet felől nagy sereg közeledik s meg akarja szállani Kassát; a délről vonuló seregnek jutott föladatul, hogy ezt megakadályozza. A keleti hadsereg a 29. gyalogdandárból és 30. gyalogdandár három zászlóaljából állott, továbbá két huszárszázadból és két ütegből. Olcsváról ment a Tarczán át Kassára. A keleti seregben volt a 30. gyalog-dandár öt zászlóalja négy lovasszázaddal és egy üteggel s az volt a föladata, hogy keresse föl a közeledő ellenséget, gátolja meg haladását s tartóztassa föl az erősités megérkeztéig. Az első támadást az 54. gyalogdandár intézte, mely Pálhegy irányában huzódott. A második támadó testet az 53. gyalogdandár és két üteg képezte s Kassa felé vonult. Miután a lovasság földeritette a terrénumot, megkezdte a harczot a tüzérség s a gyalogság hatalmas rohammal vetette magát a Kassa felé törekvő ellenség szárnyára, mely kénytelen volt fölvenni a harczot. A tulnyomó erőtől szorongatva, lemondott szándékáról. A d li hadsereg egész erejét kifejté s az ellenséget visszavetette a Tarczán tulra.

A mai napról a következőket jelenti egy távirat: A hatodik hadtest mai gyakorlatának alapja az a feltevés volt, hogy egy, a szepsi uton Kassa ellen jövő hadtest visszaverendő. Az előcsapatok a Lőrinczke-Vrchre és Bukócz felé terelték az ütközetet, melyet a 27-dik hadosztály *Grünne* Fülöp gróf altábornagy vezénylete alatt a Hraszt-domb alatt oly előnyösen vezetett, hogy a négy zászlóaljból álló tartalék a harczba sem vonatott. A tegnapi gyakorlaton a 34 ik ezred negyedik zászlóalja bravour müveletet végzett. Egynehány száz lábnyi meredek mélységen hatolt át csodálatos erőkifejtéssel, miáltal az ellenségnek balszárnyába kapva, az ütközetet eldöntötte. *Kees* hadtestparancsnok másnap *Baurcy* tábornok által a zászlóaljnak s parancsnokának, *Lengyel* őrnagynak dicséretét s elismerését fejezte ki. — *Kees* táborszernagy 50 éves katonai jubileuma alkalmával holnap este katonai fáklyásmenetet rendeznek, melyen hét ezred zenekara fog játszani. Vasárnap 150 teritékü diszebéd lesz a Schalkház-féle vendéglőben.

A király Aradon.

A *klerusnak* több kitünősége érkezett tegnap Aradra a királylátogatás alkalmából. Délelőtt az arad-csanádi vonattal Szeged felől érkezett *Angelics* Germán szerb patriarcha. A vasuti pályaháznál az aradi szerb és román egyházak nevében számos tagból álló küldöttség várta. A szerbek nevében *Kresztics* Döme ügyvéd üdvözölte, a románok nevében *Goldis* János. A patriarcha az üdvözletekre szivélyesen válaszolt. Délután a Temesvár felől jövő vonaton *Németh* János csanádegyházmegyei felszentelt püspök érkezett meg czeremoniarusa kiséretében. A püspök a minoritákhoz szállt. *Popasu* János karánsebesi püspöktől tegnap jött értesités, hogy betegsége miatt nem üdvözölheti Aradon a királyt. Helyette az ottani román klerust a szombaton érkező *Román* Miron vezetése alatt *Musta* Filaret protosincel, *Joanovics* Sándor szebeni esperes és *Ádám* szentszéki ülnök fogja képviselni.

József főherczeg fogadtatásáról még a következőket irhatjuk az «Arad és Vidéke» nyomán: A fogadtatás minden czeremoniális külsőség nélkül ment végbe, de annál szivélyesebb volt. Délután 3 órától volt dolga a közuti vaspályának a közönség kiszállitásával. A rendes beszálló helyeken lehetetlen volt felülni, mert a közönség nem sajnálta a fáradságot, kimenni a város végére s már ott okkupálni a kocsikat, úgy hogy azok mindenike már telisded teli robogott be a főtérre. A lemaradt publikum aztán vagy bérkocsiba ült, vagy a széles esőben neki indult gyalogszerrel a hosszu utnak. Egy félórával a vonat megérkezése előtt már tömve volt az állomási épületnek a perronra néző folyosója, a várótermek ablakai s a perron. A kiszálló-helynél *Tabajdy* Károly főispán, *Salacz* Gyula polgármester, *Ormos* Péter alispán, *Szathmáry* Gyula megyei főjegyző, *Urbányi* János városi főkapitány egyszerü szalon öltözetben várakoztak. Az egyházi hatóság részéről *Metiánu* János román püspök volt jelen violaszin talárban. A honvédség részéről *Bulyovszky* honvéd huszárezredes és segédtisztje, *Preszburger* honvéd huszárhadnagy jelentek meg. A vonat meglehetős késedelemmel érkezett meg. A kocsik hosszu sora huzódott el a kiszálló előtt. Tömérdek idegen arcz kandikált elő a kocsiablakokon. A biharmegyei, nagyváradi, békésmegyei küldöttségek ezen a vonaton érkeztek nagyszámu idegen kiséretében. Az udvari vonat a kocsisor végén volt. Mire a tisztelgők elősiettek, a főherczeg már lepattant a perronra, követve kiséröje, *Nyári* Adolf tábornok, és segédtisztjei által. Ugyan e kocsiból szállott ki dr. *Rómer* Flóris Ferencz, nagyváradi apátkanonok, ki mint a biharmegyei küldöttség tagja, Aradra utaztában találkozott a főherczeggel, egykori növendékével s az ut hátralevő részét együtt tették meg. A főherczeg elsőben *Bulyovszky* ezredes jelentését fogadta s a katonás üdvözlet után vele szivélyesen kezet fogott. *Tabajdy* Károly, mint Aradváros és megye főispánja röviden üdvözölte a főherczeget, ki barátságos kézfogással válaszolt, erre bemutatta a főispán *Metiánu* püspököt, kivel szintén kezet fogott. — E közben a főherczeg észrevette *Ormos* alispánt s mint régi ismerőst a legszivélyesebben üdvözölte. A főispán bemutatta még *Salacz* Gyula polgármestert, *Szathmáry* Gyula főjegyzőt s *Urbányi* János főkapitányt; a főherczeg mindnyájával kezet szoritott. Majd rövid társalgás következett a főherczeg és a főispán között. A társalgás hamar véget ért, a főherczeg megindult a kijárás felé, a közönség sorfalat képezett s folyton éljenezte a főherczeget, mig ez a pálya külső udvarán várakozó udvari kocsiba nem ült. A főherczeg fogatát a kocsik hosszu sora kisérte. A főtéren a járdát a kiváncsiak csoportja lepte el egész a Nádor szállodáig, mely előtt nagy néptömeg gyült össze. A főherczeg fogata csak ügygyel-bajjal tudott a kapu alá jutni. A főherczeg a szállónak a főtérre néző emeleti lakosztályát fogja lakni.

*

Arad, aug. 29. (Az «Egyetértés» külön tudósitójának távirata.) Arad város közönsége ma fogadta a királyt, ki most másodszor látogatja meg Aradot. Már kora hajnalban nagy sürgés-forgás volt a város utczáin. A már kialvó gázlángok derengő fénye halvány fényt vetett a nyüzsgő tarka sokaságra, mely hatalmas csoportokban hullámzott a vasuti pályaudvar felé. Különösen azokon az utczákon, melyeken ő felsége és a menet bevonulandó volt, uralkodott nagy élénkség. Nemcsak Arad város közönsége, hanem a közeli és távolabbi vidék lakossága is nagy számmal volt képviselve a feldiszitett utczákon hullámzó sokaság körében. A hajnal szürke homályában pompás látványt nyujtott a város. — A házakról nemzeti szinü zászlók lengettek, az ablakokat, melyek tömve voltak diszes közönséggel, jobbára hölgyekkel, szőnyegek és virágguirlandok ékesitették. Az utczákon hemzsegett a nép. Gazdagok és szegények, diszruhás urak, polgári ruhába öltözött férfiak, elegáns magánfogatok, demokratikus bérkocsik, mindezt sajátszerü zagyva zaj vette körül. Itt tüzoltók, amott hadastyánok vonultak, s mindenütt ünnepies hangulat uralkodott.

Az udvari vonatot, melyen a király utazott, *Brucktól* kezdve valamennyi állomásnál, a hol elhaladtak, sőt minden egyes őrháznál is a lakosság és a mezei munkások szakadatlanul éljenekkel üdvözölték. Impozánssá alakult a hódoló tüntetés *Győrött*. Noha egyáltalában minden hivatalos fogadtatás kikéretett volt, mégis a pályaudvaron ezrekre rugó sokaság gyült egybe, a kik lelkes éljenzés mellett a szalonkocsi közelébe nyomultak és az örömujjongás megkétszereződött, a mikor ő felsége az ablaknál megjelent és az üdvözlést megköszönte. A vonat elindulása után Bruckból ő felsége Pápay udvari tanácsost fogadta szalonkocsijában, a ki a királynál nagyszámu iratok felől referált, a mely iratokat egy órával az előtt az udvari futár Bécsből hozott volt. Később egy egyszerü, összerakható tábori vaságyat állitottak fel ő felsége kocsijában és mindenki nyugalomra tért. A kilencz kocsiból álló udvari vonat ma pontban 5 órakor érkezett meg Aradra. A mozdony és kalauz-kocsi után levő első kocsiban a vasut hivatalnokai, a másodikban az udvari hivatalnokok, a harmadik kocsiban ő felsége szárnysegédei és a király orvosa dr. *Lányi*, a negyedikben báró *Popp* főhadsegéd és *Pápay* udvari tanácsos voltak elhelyezve, az ötödik kocsiban a *király* volt báró *Mondel* főhadsegédével és egyik testőrvadászával, a hatodikban helyet foglaltak ő felsége kamarása és több hivatalnok, a hetedikben a szolgaszemélyzet, az utolsó kocsiban voltak a podgyászdarabok. Az aradi pályaudvar előtt roppant tömegekben csoportosult össze a királyt váró közönség. Bennt a pályaházban csönd volt. A perronon lévő diszsátorban, hol a király leszállt a vonatról, csak a küldöttségek tagjai s a hirlapirók foglaltak helyet. A vonat megérkezése előtt itt gyültek össze Arad megye és Arad város közönségének küldöttségi tagjai. A megye küldöttsége élén Tabajdy főispánnal, a város küldöttsége, élén Salacz polgármesterrel. Kis vártatva megjelent itt *Szapáry* Gyula gróf pénzügyminiszter, itt volt a tábornokok kara, élén *Dégenfeld-Schonburg* altábornagygyal, továbbá a város és megye valamennyi hivatalos képviselője — az urak és katonatisztek diszöltözetekben, számosan diszmagyarban. Mikor az udvari vonat, melyet Pekár államvasuti főfelügyelő, továbbá Groth és Cziegler vezették, berobogott, élénk éljenzés hangzott fel. A király, ki huszártábornoki egyenruhát viselt, ruganyos frissességgel szállott ki a kocsiból, mire ujból felhangzott az éljenzés, *Dégenfeld* gróf hadparancsnok a király elé lépett s megtette katonai jelentését. A király katonásan tisztelgett s azután kezét nyujtotta a hadparancsnoknak.

Salacz Arad város polgármestere lépett most elő, s a következő beszéddel üdvözölte a királyt:

«Felséges császár és apostoli király! legkegyelmesebb uram! Egy évtizede, hogy felséged városunkat legmagasabb látogatásával szerencséltetni kegyeskedett s minthogy az azon örvendetes alkalommal elvezett királyi kegy emlékei hálás szivünkbe eltörölhetetlenül bevésődtek, folyton égett a vágy keblünkben, vajha szerencsések lehetnénk felségedet városunkban ismét üdvözölhetni. Felséged kegyelméből vágyaink teljesültek, s az e feletti öröm és a hála érzetétől áthatottan felségedet Arad szab. kir. városa nevében a legmelegebb hodolattal, a lelkesedés igaz hevével üdvözöljük és az örömtől áradozó szivből hangoztatjuk; Isten hozta felségedet! Isten áldása kisérje a szeretett királyt!»

Lelkes éljenzés hangzott fel a polgármester üdvözlő szavaira, az éljenzés lecsillapulta után, ő felsége igy válaszolt:

«Fogadják köszönetemet e szives üdvözletért és legyenek meggyőződve, hogy örömmel jöttem Aradra, hol már ismételve alkalmam volt a hü ragaszkodás jeleivel találkozhatni és mint örvendve látom, jelenleg is találkozom.»

A király szavait zajos éljenzés követte.

Ő felsége meglátva *Szapáry* pénzügyminisztert, kezet fogott vele, azután megszólitással tüntette ki *Tabajdy* főispánt, *Németh* róm. kath. és *Metianu* román püspököt, *Ormos* Zsigmondot; *Angyelics* patriarchához német nyelven szólott.

Ormos temesmegyei alispántól azt kérdezte, hogy mióta alispán, *Ormos* Pétertől pedig azt, hogy rendben vannak-e a beszállásolások.

Ezután hirtelen a második sorban álló *Nagy* Sándor *törvényszéki* elnököt szólitotta meg e szavakkal: «Ön a törvényszéki elnök? Nemde, már tiz év előtt is az volt?» Ő felsége visszaemlékezett tiz év előtti aradi látogatására.

Megszólitotta még *Végh* Aurél kincstári jószágigazgatót, *Jekelfalussy* miniszteri tanácsost. Ez utóbbitól barátságosan tudakozódott hogyléte felől. Ezután katonásan tisztelgett, s e szavakat mondva: «*Szivesen köszönöm az uraknak*» megfordult s gyorsan távozott, mire megkezdődött a *bevonulás*.

A bevonulás.

A király Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszterrel udvari kocsiba ült. Ezelőtt Bardi alkapitány lovagolt diszöltözetben, s Urbányi főkapitány külön fogaton hajtatott. Közvetlen az udvari fogat után Tabajdy főispán és Salacz polgármester kocsiztak. A következő kocsiban ültek Popp és br. Mondel főhadsegédek, ezután következtek a kiséret többi tagjai s a helybeli előkelőségek, majd a kocsik végtelen sora, s a közönség beláthatatlan tömege. A bevonulásnál az egyesületek a következő rendben sorakoztak:

1. Az aradi első önkéntes polgári tüzoltókar az államvasuti indóháztól a sorompóig. 2. Az aradi szabad iparos I. betegsegélyző és temetkezési egylet a sorompótól a hidig. 3. Az aradi iparos ifjak önképző és betegsegélyző egylete a vasuti váltóig. 4. Az aradi lábbeli készitők ipartársulata a vasuti váltótól a Kohn Jakab-féle házig. 5. Aradi általános munkás- és betegsegélyző-egylet a Kohn-féle háztól Jeitelesz fakereskedéséig. 6. Az aradi kádár ipartársulat a Steiner-házig. 7. Chevra Kadischa kiházasitó-egylet a Bhear-féle házig. 8. Czipész ipartársulat a belső diadalkapuig. 9. Az első aradi betegsegélyző és temetkezési egylet a diadalkapu mellett és a Szecsáncski-féle házig. 10. Az első általános ipartársulat a Máffy-féle házig. 11. Az aradi csizmakészitő ipartársulat az Andrényi-féle házig. 12. Az aradi pinczér betegsegélyző és temetkezési egylet az Árkay-házig. 13. Az izr. jótékony egylet a Steinitzer-házig. 14. Polgári jótékony egylet a Széchényi-utcza 1. sz. házbani kávéházig. 15. A molnárok ipartársulata. 16. Az első aradi hadastyán egylet. 17. Az aradvárosi tüzoltó egylet a kávéháztól a városházig két sorban. 18. Az aradi jótékony nőegylet. 19. Az aradi izr. nőegylet.

A város diszitése impozáns volt. A diadalkapu a vasuthoz vezető hidnál egyszerü, de hatásos alakban emelkedik föl; homlokzatán trikolórok lengenek, oldalt feliratos táblák, «Éljen a király», «Isten hozott» feliratokkal, a boltozat felett ő felségeik dombormü képeikkel s gazdag virág és lombdiszszel. A diadalív még egyszerübb, de a piros oldalfüggönyök, a lombfüzér-disz jó benyomást tesznek. A bevonulási uton két oldalt párosával felállitott diszoszlopokon hosszu trikolór lobog, derekukon czimerpaizs zászló trofeummal van erősitve. A magánházak csaknem mind diszitve vannak. Azokon, miket az idő rövidsége miatt már nem lehetett dekorálni, trikolor lobog; némelyiken kettő, három is. Az egész diszités impozáns hatásu, s méltó a nap jelentőségéhez.

A merre a menet elvonult, a várakozó közönség, mely mindenütt sürü sorfalat képezett, élénken éljenezte a királyt. A városházához érve, itt Aradváros hölgyei fogadták ő felségét. A hölgyek, kik Salacz Gyuláné, a polgármesterné vezetése alatt voltak fehér, rózsaszin és kék ruhákat viseltek. A gyönyörü csoport igéző látványt nyujtott. A király meglátva a hölgyek elragadó csoportját észrevehetőleg meglepődött, s mosolyogva szólt. — «*Nagyon szép, hogy ilyen korán eljöttek!*» Útközben a király visszafordult s azt kérdé Salacz polgármestertől:

— Mikor épült ez a ház? nem voltam én már ebben szállva?»

— Ez a ház 1876-ban épült — válaszolá a polgármester — felséged 1874-ben volt Aradon, s akkor itt a megyeházban lakott.

— Itt volt-e a régi városház? kérdé tovább a király.

— Nem — válaszolá a polgármester.

— A városházi épület lépcsőházában a *hölgyek küldöttsége* fogadta ő felségét. *Salacz* Gyuláné e szavak kiséretében nyujtott át neki egy pompás virágbokrétát: «Átadom e csokrot, isten hozta felségedet!» A király átvette a bokrétát s mosolyogva mondá: «Igen köszönöm, hogy kedvemért már oly korán ide fáradoztak.»

A hölgyek küldöttségének névsora következő: *Asszonyok*: Salacz Gyuláné, Gutsjahr Mihályné, Drexlerné, Lambergerné, Zaitsekné, Neumanné, Mittelmann Bódogné, Institoris Istvánné, Zalayné, Scheveláné, Ágostonné, Gyertyánffyné, Arkayné, Viraghné, ifj. Mittelmann Ferenczné, Joanescuné, ifj. Kristyoryné, Tagányiné, Stampflné, Pollákné, Spitkoné, Marsiné, Lusztig Arminné, Herelné, Szebenyiné, Fikkerné, Cigler Gyuláné, Zsigmondovszky Sándorné, Reisz Vendelné, Barkóné, Kunstné, Reisnerné, Zikóné, Simonfyné, Mayer Mikéné, Barabás Béláné, Jablonszky őrnagyné. *Leányok*: Gruber Mariska, Reinhardt Mariska, Ransburg Ilona, Baros Boriska, Heim Etelka, Heim Ilona, Bonts Anna, Missits Olga, Bund Janka, Somogyi Ilka, Kövér Elvira, Nikolits Irma, Kövér Szilárdka, Prinner Róza, Prinner Ilona, Jeiteles Róza, Jeiteles Vilma, Rosenberg Helén, Tempis Róza, Tempis Mariska, Hoffbauer Olga, Turay Piroska, Perger Irma, Wieder Róza, Révész nővérek, Lusztig Janka, Blau k. a., Lusztig Ilka, Eisler Aranka, Krubek Mariska, Rotter k. a., Szoszna Ilona, Fiedler Janka, Weitner Róza, Weitner Ella, Priegl Ilona, Heinc Mariska, Heinc Ilonka, Walfisch k. a., Steiner nővérek, Bodroghy Lenke, Mittelmann Ilka, Mittelmann Irma, Taganyi Hajnalka, Szecsánszky Helén, Szecsánszky Mariska, Adriányi Vilma, Halmay Etelka, Halmay Ilona, Kabdebó Irén, Kabdebó Mariska, Kabdebó Izabella, Csolty Janka, Vidovits Giza, Ursits Anna, Horovitz k. a., Reisinger Anna, Vangyel Vilma, Rosenberg nővérek, Versits k. a., Vannay Irén, Cziffra Flóra, Rajkai Izabella, Bernt Ilona, Mayer k. a., Vargay k. a., Jakaffy Mathild, May Ilona, May Amália, Bartos Amália, Assael Leontin.

A hölgyek megszállották a városház lépcsőzetét, minden lépcsőn két hölgy állott, s mikor a király fölvonult, utját virággal hintették; a király jobbra-balra mosolyogva hajlongott a szép hölgyek felé.

Lakosztályába vonulva, ő felsége kissé kipihente magát. Nyolczadfél órakor ujra kijött, hogy Zádorlakra, a hadgyakorlatok szinhelyére menjen.

A zádorlaki hadgyakorlatok.

Nyolczadfél órakor ő felsége a hadgyakorlatok szinterére indult. Sok ezerre menő embertömeg minden utczában sorfalat képezett, az épületek mind szépen, csinnal voltak diszitve. Az első kocsiban mentek Urbányi János főkapitány, a másodikban Tabajdy főispán és Salacz polgármester, a harmadik kocsiban ő felsége foglalt helyet báró Mondel főhadsegédével, követte báró Popp főhadsegéd a szolgálattevő szárnysegéddel. A Maroson átvezető hid fel volt diszitve és Uj-Aradon két diadalivet emeltek; a tüzoltók teljes diszben és a tornaegylet tagjai zenekarral vonultak ki. A helységben ő felségét Ormos főispán és ifj. Ormos alispán várták, a kik ismét Zádorlakig a kocsisorok vezetését átvették. Zádorlakon ő felsége és az urak a készen tartott lovakra ültek. Négy perczig gyors trabban vonult a menet a gyepen át ama kimagasló helyig, a hol már előzőleg *József* főherczeg a tábornokokkal és a vezérkarral egybegyült volt. A király József főherczeget a legmelegebben üdvözölte és azután Tükör altábornagy a lovassági hadosztály parancsnokának jelentését vette át. A gyakorlatok azonnal megkezdődtek. A lovassági hadosztály két harczsorban

volt felállitva. E hadosztály a következő csapatokból áll: 7. lovasdandár Varga Emil vezérőrnagy vezénylete alatt (1. és 13. huszárezred), 15. lovasdandár wellenborni Fischer vezérőrnagy vezénylete alatt (14. és 15. huszárezred), a hadosztályi tüzérség és egy szekerész-század. Azonkivül e lovashadosztályhoz van beosztva a 3. honvéd-huszárezred Jablonczy Sándor őrnagy vezénylete alatt. E lovassági hadgyakorlatok, a melyek a későbbi hadtestgyakorlatokkal semmiféle összeköttetésben sem állanak, csupán csak a csapatok bemutatását czélozzák, hogy azoknak mozgási képességét megitélni lehessen.

A feltevés az volt, hogy egy Vinga felől előnyomuló hadosztály felkerestessék és visszaszorittassék. A huszárezredek két harczvonalból kezdették meg a müködést. Az első harczvonal felosztása és a kém és őrjáratok kiküldése, mi az uj rendszer szerint egyik legnagyobb fontosságu momentuma az uj lovassági hadmüveleti rendszernek, a legnagyobb szabatossággal és pontossággal ment végbe. Az ellenség csak jelezve volt. A kém- és őrjáratok a markirozott ellenséget csakhamar feltalálták és a gyakorlat azt volt hivatva megmutatni, hogy a lovasság, a mint hirt vesz az ellenség állásáról, mily gyorsasággal és sikerrel képes annak állásához képest a legczélszerübb alakulásokat végrehajtani és vajjon a parancsnokok képesek-e az uj rendszer elvei szerint minden külön utasitás nélkül a szükséges mozdulatokat elrendelni.

Ez a mai gyakorlat alatt fényesen sikerült. A roham jól előkészitve lévén, nagyszerüen vitetett ki s a lovasságnak a mesterségesen készitett defiléken való keresztülhatolása, a mi az ezelőtti lovassági hadmüveleti rendszer szerint élethalál harczczal egyenlő jelentőségünek tartatott, bámulatra méltón történt meg és oly könnyüséggel, mely ő felsége részéről a gyakorlat folyama alatt is több izben való helyeslésben részesült. A lovas ezredek délkeleti irányban nyomultak előre Németság felé s a gyakorlat befejezése után a vingai csárda mellett ő felsége előtt diszmenetben haladtak el, még pedig osztály szélességben. A gyakorlat után, a szokásos megbeszélés tartatott és ez alkalommal ő felsége különös megelégedését és tetszését fejezte ki a gyakorlatok sikere fölött s különösen kiemelte azt a páratlan könnyedséget, melylyel a huszárok azonkat a terepakadályokat, melyekkel szemben eddig a lovasság fel nem használhatónak tekintetett, leküzdötték. Ő felsége elbucsuzván a parancsnokoktól, még különösen hozzátette, hogy oly sikerültek a mozdulatok, hogy azokat jobban végrehajthatóknak nem is lehet képzelni. Ő felsége Németságról jött vissza Aradra.

A hadgyakorlatokról visszatérőben, ő felsége az országuton az utkaparó háznál leszállott lováról és kocsin visszament a városba, melynek utczáit, de különösen a városház előtti terét egész nap óriási néptömeg tartja megszállva, feszülten várva ő felsége érkezését vagy távozását.

Tizenkét óra tájban ő felsége *villásreggelizett*, a délutáni órákban magánkihallgatáson fogadta *Szapáry* gr. pénzügyminisztert, mint a miniszterelnök helyettesét. A délutan folyamában egyébiránt ő felsége a folyó ügyek elintézésével foglalatoskodott.

Az udvari ebéd.

Öt órakor vette kezdetét a felvonulás *az udvari ebédhez*, a mely a városháza nagy pompásan s virágokkal gyönyörüen diszitett termében tartatott meg. A patkóalaku asztalnál 62 személyre volt teritve, a karzaton a 47-ik számu szegedi gyalogezred zenekara volt elhelyezve. Pontban 6 órakor jelent meg ő felsége s helyet foglaltak jobb oldalán: József főherczeg, hg. Thurn-Taxis lovassági tábornok, gr. Degenfeld Schomburg altábornagy, Henneberg altábornagy, Tabajdy főispán és Jekelfalussy miniszteri tanácsos. Baloldalán ültek: Nassaui Vilmos herczeg ezredes, Szapáry Gyula gróf pénzügyminiszter, Görgey altábornagy, Dükher altábornagy, Ormos főispán, Tolnay igazgatósági elnök és Salacz polgármester. Jelen voltak még: báró Nyáry altábornagy, Fischer altábornagy, Zaitsek ezredes, Hertlein ezredes, Becker ezredes, Princzner alezredes, gr. Dillen alezredes, Siebert őrnagy, Zalay őrnagy, Ágoston őrnagy, Kornay őrnagy, Kovács őrnagy, Guttmann őrnagy, Musil alezredes, Károlyi őrnagy, Lázár kapitány, Petzer kapitány, Schmazer alezredes, Pavek őrnagy, Bulyovszky ezredes, Jablonczy őrnagy, Simonffy őrnagy, Bábolnay őrnagy, Pacor őrnagy; továbbá Ormós Péter és Ormós Zsigmond alispánok, Urbányi városi kapitány, Végh Aurél jószágigazgató. Vásárhelyi Béla, Nagy Sándor törvsz. eln., Andrényi Károly, Boros Demeter, Varjassy József, Klaudy udv. tanácsos, Széchi főhadnagy őrségparancsnok, Matolay százados parancsőrtiszt s a király kisérete. A zenekar a következő darabokat játszta: nyitány Petrella «Jone» operájából, «Schleier und Krone» keringő Strauss Edétől, «Mein liebes Heimathland» dal Jungtól, «Részletek» Lohengrin operából, Laguna-keringő Strausstól, «Operettenrevue» Ambroztól, «Waldesduft» tipegő Dubetztől. Az udvari ebéd menuje következő volt: Potage á la Beaufort, Galantine; Poulard à la Rossiné; Pièce de boeuf et roastbeef; Escaloppes de chevreuil à la Douglas; Chapons de Styrie rôtis; Salade, compots; Cordons à la moelle; Poudding de noisettes à l'américaine; Fromage mêlé; Glace aux fraises et au café; Desserts. Ebéd után ő felsége huzamosb ideig cercler tartott s majdnem valamennyi jelenlevőt megszólitásával tüntette ki, s különösen sokáig társalgott gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszterrel.

A szinkörben *diszelőadás* volt, mely a kivilágitásra való tekintettel már délután 6 órakor kezdődött s nyolcz óra előtt végződött. A megnyitó egy üdvözlő prolog volt, melyet Temesváryné asszony szavalt. Ezt szépen sikerült allegoriai képlet követte, mely alatt a személyzet a Rákóczi-indulót játszotta. Végül szinre került a *Pajkos diákok* czimü egy felvonásos operette. Az előadáson a városba érkezett vendégek közül is számosan voltak jelen.

A kivilágitás.

Mire a szinházi előadás véget ért, a pompásan diszitett város valóságos fényárba merült. A gazdagok szines lampionokkal, a szegények pislogó gyertyákkal világitották ki ablakaikat a király tiszteletére, s alig van ház az egész városban, melynek ablakaiban ne ragyogna fény. A városháza előtt tarka lampionok terjesztenek világosságot. A középületek, a gyárak különösen kiválnak ragyogó pompájukkal. A közönség nagy tömegekben hullámzik az utczákon s egy-egy meglepőbb transzparens láttára zajosan élteti királyi vendégét. Különösen szépen van kivilágitva a városháza, megyeháza, a kaszinó-épület, az izraelita templom, az aradvárosi takarékpénztár, a kőrösvölgyi vasut épülete, az első magyar biztositó-társaság irodája és néhány magánház.

Az uralkodó a városháza egyik ablakából nézte a fényárban uszó várost, a hullámzó, éljenző sokaságot s több izben katonás köszöntéssel viszonozta a feléje hangzott éljeneket. Ilyenkor aztán még nagyobb lelkesedésre gyult a nép, s ott éljenzett, szorongott a városháza előtt, a mig vissza nem vonult lakosztályába az uralkodó.

Szapáry Gyula gróf kocsin járta be a kivilágitott utczákat s mindenütt üdvözölte a nép.

Arad, aug. 19. (Az «Egyetértés» külön tudósitójának távirata.) A holnapi hadgyakorlatok nyolcz óra után kezdődnek Németsághon s tizenegykor végződnek, a mikor ő felsége visszatér a városba. A holnapi hadgyakorlatok alkalmával a lovasság dandárokba osztva fog müködni a maiakhoz hasonló irányu gyakorlatok czéljából. Délután a városi bérháznál a tüzoltók diszgyakorlatot tartanak, melyet alkalmasint a király is meg fog tekinteni s jelen lesz a tisztek lóversenyén is. Az udvari ebéd holnap is délután hat órakor kezdődik. A vonatok folyvást számos vendéget hoznak. A megyék küldöttségeinek tagjai már nagy részben megérkeztek.

TÁVIRATOK.

Crefeld, aug. 29. Az ó katholikusok VIII. kongresszusa ma tartá első ülését, mely alkalommal *Schultes* bonni tanárt választotta elnöknek. Jelen voltak *Reinkans* püspök *Knoodt* helyettes püspök és Németországból, Ausztriából, a Svájczból, Hollandiából, Angolországból és Amerikából mintegy nyolczvanan.

Brüsszel, aug. 29. A *Journal de Bruxelles* ismét fölhivást intéz a vidéki katholikus lakossághoz, hogy vasárnapra Brüsszelbe jöjjenek résztvenni a klerikálisok gyülésén, mely a polgármester tilalma daczára is meg fog tartatni.

Brüsszel, aug. 29. Az «Étoile belge» szerint *Malou* miniszterelnök sulyosan megbetegedett.

Brüsszel, aug. 29. A klerikálisok vasárnapra tervezett gyülése valószinüleg elmarad.

Kopenhága, aug. 29. *Skeel* helyébe, ki egészségi szempontból leköszönt, *Tinsen* neveztetett ki belügyminiszterré.

Róma, aug. 29. Biztos megállapitás szerint szeptember 29-én titkos, okt. 2-án pedig nyilvános konzisztórium fog tartatni.

London, aug. 29. (Az «Egyetértés» távirata.) A Timesnek a következőket jelentik Bécsből: A *Pester Lloyd* és néhány más lap azt állitja, hogy Ferencz József császár-királyt Albrecht főherczeg is elkiséri a III. Sándor czárral való találkozásra. Biztos forrásból tudom, hogy ez a hir erőszakos kombináczió. Különben is jó lesz ismételnem, hogy ama tényt kivéve, hogy Ferencz József találkozni fog a czárral, minden egyéb hir részben koholt, részben korai. Ugyanez áll amaz jelentésre is, mely szerint *Vilmos* császár szintén találkozni fog a két uralkodóval. — Most már végkép el van határozva, hogy a czár *szeptember 12-én érkezik Varsóba*. Valószinü az is, hogy orosz terület lesz a találkozás szinhelye. Ez már azért is hihető, mert az orosz rendőrkémek és utlevél-szabályok nagyobb biztosságot adhatnak a czár személyének. Ha nem is lehet a három-császár-szövetség föléleszteséről beszélni, de kétségtelen, hogy Oroszország és a középeurópai hatalmak viszonya meg fog szilárdulni s ennek hatása mindenekelőtt az lesz, hogy az orosz és osztrák-magyar diplomáczia fegyverszünete véglegessé alakul a keleten.

London, aug. 29. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. *Lord Ampthill* halála nagy részvétet keltett Londonban. A politikai körök érzik annak szükségét, hogy Angliát olyan férfiu képviselje Berlinben, a kinek elég tapintata és tekintélye van arra, hogy az Anglia és Németország közt legutóbb fölmerült kényes kérdéseket elintézze s megakadályozza a két ország meghasonlását. De ilyen férfiut találni nagyon nehéz dolog. A jelöltek közt emlegetik mr. Grant *Duffot*, Madras kormányzóját is, ki meglehetősen beszél németül s egy izben már szolgált diplomata gyanánt.

London, aug. 29. Mint a Reutter ügynökségnek Limából tegnapi kelettel jelentik, Iglesias Caceres fölött teljes győzelmet aratott és sok foglyot ejtett. Valószinü, hogy Caceres ujjászervezi hadseregét az ország belsejében.

Belgrád, aug. 29. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. *Károly* romániai király ittléte alkalmára a következő *programmot* állapitották meg: Károly király e hónap 30-án délelőtt 11 órakor érkezik Belgrádba. Báziáson *Garasanin* miniszterelnök vezetése alatt küldöttség üdvözli. A Duna partján levő czitadellák 101 lövést tesznek az egész uton. *Milán* király a belgrádi kikötő-helyen fogadja vendégét, még pedig a hajón. A mint Károly király a partra lép, a katonai zenekar eljátsza a román néphymnuszt. A palotában *Natália* királyné és a trónörökös fogja köszönteni a romániai királyt. Azután fogadja Károly a diplomácziai testületet, Theodosius metropolitát, a katonai és polgári hatóságok fejeit, Belgrád polgármesterét és küldöttségét. Hat órakor meglátogatja a két király a várat. — Este diszebéd lesz, a melyet udvari bál követ. — A diszebéd alatt fáklyásmenet vonul a palota elé. Augusztus 31-ikén katonai szemle lesz a Topcsder hegyen s utána következik a dejeuner. Délután Topcsidert látogatja meg Károly király. A diszebéd után, esteli 9 órakor elutazik a romániai király, Milán király elkiséri a kikötőhelyig. A vár és a városnak egy része bengáli fénynyel lesznek kivilágitva. Négy diadalkaput állitottak a királyi vendég tiszteletére, hármat a kikötőhely közt a királyi palotában és egyet Topcsider mellett. Belgrád házait nagyban lobogózzák.

Szófia, aug 29. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Peko *Pavlovic*, a hires montenegrói lázitó és fölkelővezér, kit Szerbiából kiutasitottak, ide érkezett és bolgár alattvalóként akarja magát honosittatni.

Konstantinápoly, aug. 29. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Anglia legutóbb fölszólitást intézett a portához, hogy annak esetleg közremüködését Szudánban megnyerje, a portától azonban visszautasitó választ kapott.

Konstantinápoly, aug. 29. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Mint itt hire jár, Oroszország közeledése Németország és Ausztria-Magyarország felé föltételezi azt, hogy Oroszország kivánságához képest a Dardanella-szerződést megfosztják hatályától.

A franczia-khinai háboru.

Páris, aug. 29. Mint a Havas-ügynökségnek *Sangaiból* mai kelettel jelentik, a francziák *tegnap este a Kimpal-szoros utolsó erődjeit is szétrombolták*. Azt hiszik, hogy a franczia hajóraj ma elhagyta a Min folyót és valószinüleg a Yank-Cze-Kiang felé evez.

London, aug. 29. A «Times» Fucseuból tegnapi kelettel ama, más oldalról még megerősitést nem nyert hirt közli, hogy mióta a francziák a folyón lefelé indultak, a khinai csapatok az idegenek által lakott városrészben szerteszét járnak és rabolnak.

London, aug. 29. (Az «Egyetértés» távirata.) A mint a *Times*-nek Fucseuból távirják, a khinai katonák a franczia hajóhad távozása után megtámadták, kirabolták és fölgyujtották az európai negyedet. Az európaiak el vannak keseredve a miatt, hogy a francziák nem gondoskodtak védelmükről, s nem kötöttek ki. Hire jár, hogy Németország tiltakozott e mulasztás ellen. A khinaiak arról panaszkodnak, hogy angol révkalauzok vezették a franczia hajórajt s ezzel megszegték a semlegességet.

London, aug. 29. A «Times» ma Fucseuból táviratot kapott, melyben a tegnapi távirattal ellentétben azt jelentik, hogy az idegenek által lakott városrészben nyugalom van és a város benszülött lakossága barátságos érzülettel viseltetik az idegenek iránt.

London, aug. 29. (Az «Egyetértés» távirata.) A khinai déli hadsereg generálissimusává kinevezett Cso-Csung-Tang 1879-ben a Kasgar elleni hadmüveletek vezetője volt s véget vetett Jakub bej uralmának. Cso-Csung-Tang európai hadiismeretekkel bir, mivel Gordon pasa alatt a taepingek ellen harczolt.

Páris, aug. 29. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Franczia kormánykörökben határozottan a mellett maradnak, hogy Francziaország nem visel háborut Khinával, hanem csupán represszáliákat gyakorol. Francziaország értékes zálogokat fog magának biztositani és Kelungon kivül esetleg Formosa és Hainan szigeteket is hatalmába fogja keriteni, aztán pedig nyugodtan bevárja Khina határozatait. Párisban nem hiszik, hogy a khinai kormány fenyegető szavait hadmüveletek fogják követni, eltekintve egyes háborgatási kisérletektől Tonkingban. Remélik, hogy a khinai mandarinok, mihelyt Francziaország az emlitett területeket megszállja, sietni fognak egyezséget kötni, hogy ama pontok vámjövedelmeit ismét maguknak biztosithassák.

Róma, aug. 29. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A franczia-khinai viszályról szólva a helybeli lapok Francziaországra nézve kedvezőtlenül nyilatkoznak; azzal vádolják ugyanis, hogy a nemzeti jog ellenére cselekedett, midőn hadüzenet nélkül hadmüveletekbe fogott.

Páris, aug. 29. A franczia kormányhoz a hatalmak részéről semmiféle felszólalás vagy megjegyzés nem érkezett. Valószinü, hogy a pekingi követek nagyobb része értesité a Csung-Li-Yament, hogy Khina a hatalmak közbenjárására nem számithat. A német kormány megtiltotta a német katonatiszteknek, hogy a franczia-khinai viszály tartama alatt a khinai hadseregnél szolgáljanak. Azokat a korvetteket, melyeket Németországban épitettek Khina részére, visszatartották. A «Temps» lehetségesnek tartja, hogy Khinában Fucseu bombáztatása következtében a háboru-párt elvesztette befolyását.

Páris, aug. 29. Millot tábornok jelentése szerint *Kuang-Szi határán csapat-mozgósitások észlelhetők*, a tábornok azonban nem tart attól, hogy a kinaiak komoly támadást intézének.

A KOLERA.

Róma, aug. 29. Tegnap a következő kolera-esetek fordultak elő: a *bergamoi* kerületben hat betegedési eset; a bolognai kerületben, és pedig Porreltában f. hó 26-ka óta hét, a kerület többi részében két betegedési eset; a campobassoi kerületben tizenöt betegedési és kilencz haláleset, a cuneoi kerületben, és pedig Buscában tizenegy betegedési eset, a kerület többi részében tizennyolcz betegedési és tizennyolcz haláleset, a genuai kerületben, és pedig Speziában harmincz betegedési és tiz haláleset; a massacarrarai kerületben tizennyolcz betegedési és tizenegy haláleset; a modenai kerületben hat betegedési és négy haláleset; a nápolyi kerületben és pedig Nápoly városában két betegedési eset, a kerület többi részében két betegedési és egy haláleset; a parmai kerületben és pedig Parma városában egy betegedési eset, a kerület többi részében három betegedési és két haláleset; a turini kerületben egy haláleset.

Róma, aug. 29. (Az «Egyetértés» távirata.) A kormány a kolera miatt a szeptember 20-diki nemzeti ünnepet betiltotta. A kalabriai tartomány követeli, hogy egész területén megszüntessék a vasuti közlekedést.

KÖZGAZDASÁG.

Munkács, aug. 29. Báró *Kemény* Gábor közlekedés-ügyi miniszter *Bodoky* miniszteri tanácsos és *Csőke* miniszt. fogalmazó kiséretében Ajnácskőről 26-án indult volt el hivatalos körutjára a vasutvonal megszemlélésére és a vizszabályozási munkálatok megtekintésére. Ez alkalommal a *Várgede* és *Balogfalva* közti áteresz(ek) hiányosságára s azoknak alkalmilag végrehajtandó korrekcziójára utasitotta a jelen volt vasuti közegeket. A miniszter azután *Feled* és *Bánréve* állomásokat tekintette meg, mely utóbbinál az ideiglenes étterem helyett egy megfelelő étterem épitését helyezte kilátásba. *Bárczika* állomásnál azt tapasztalta, hogy az környezete, vidéke által hozzá nem férhető, a miért is e baj orvoslását megigérte. A *Szerencs* állomás közelében fekvő Ond patakon létező áteresz(t) is megtekintette s a környékbeli birtokosok részéről ez ellen emelt panasznak tárgyalását rendelte el. *Csapnál* két órai időzés alatt a *beregi-tiszai* töltéseket kiséretével, valamint az ott tisztelgő küldöttséggel együtt bejárta s a munkálatok előrehaladottságáról dicsérőleg nyilatkozott. Csapnál ugyanis a minisztert báró *Perényi* Zsigmond főispán, *Kende* alispán, *Meczner* Gyula kormánybiztos s a beregi ármentesitő társulat igazgatója s a vidék összes intelligencziája üdvözölte. Városunkba a miniszter este felé érkezett, a kit Beregmegye alispánja egy küldöttség élén üdvözlő beszéddel fogadott, melyet a miniszter viszonzott. Ezután b. Kemény az ünnepélyesen kivilágitott város utczáin át a lakosság lelkes éljenzései között Schönborn gróf kastélyába hajtatott, a hol a különböző küldöttségeket fogadta; az ezután tiszteletére adott diszlakomán a város szine-java részt vett. Tegnap a miniszter kora reggel Munkácsról a főispán, alispán s hivatalos kiséretével Vereczkére indult, a munkács-vereczkei hadászati ut megtekintése czéljából s azt a határszélig tüzetesen meg is tekintette és Pum főmérnöknek teljes megelégedését fejezte ki. Estére visszautazott Vereczkére, melynek lakossága ünnepélyes kivilágitással, mozsárdurrogatással fogadta a vendéget; a diadalív előtt Szabados plébános üdvözölte a minisztert. A mára tervezett vicsavölgyi szemle a beállott nagy esőzés miatt elmaradt s ennelfogva a miniszter a vasutvonalat csak Hársfalvától tekintheté meg. Ez alkalommal ugy a hársfalvai, mint a szentmiklósi állomás elhelyezése kérdésbe jött. — A miniszter visszatért ide és gróf Schönborn vendége.

Prága, aug. 29. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az osztrák hitelintézet hajlandónak nyilatkozott a Weinrich-féle czukorgyár üzeméhez szükséges pénzt előlegezni, ha e czég hitelezői vagy az e czélra alakuló konzorczium kötelező nyilatkozatot tesz és megfelelő biztositékot nyujt az iránt, hogy e telep további üzeméből netalán származó veszteségeket megtériti. Az országos czukoripar-egyesület választmányának elnöke táviratilag fordult a pénzügyminiszterhez azzal a kéréssel, hogy nyujtson segélyt a czukoriparnak és a Weinrich czéget, mely a második Csehországban, ne engedjék megbukni. — Moravetz fizetésképtelenné vált czég rendezése legközelebb kielégitőleg fog megoldatni.

Hamburg, aug. 29. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A legtekintélyesebb hamburgi czégek felszólitották a hamburgi kereskedelmi kamarát, hogy peticzionáljon Bismarcknál, hogy ez birná Francziaországot arra, hogy Fucseu és Kelmagon kivül egyéb khinai szerződéses kikötőt ne vegyenek körül, mert ez nagyban kárositaná a német érdekeket.

Az ipartörvény végrehajtása.

(Miniszteri rendelet valamennyi törvényhatóságnak.)

(Folytatás.)

34. §. *A munkaviszony megkezdése.* Az iparos (gyáros) köteles a munkakönyv 1, 2 és 3. rovatait a munkábalépés alkalmával azonnal kitölteni s ezen bejegyzés keltét és sajátkezü aláirását a munkakönyv illető rovataiba ugyanakkor bejegyezni. A munkakönyv az iparos által a munkábalépés napjától számitva legkésőbb 14 nap alatt a lajstromba bevezetés és a munkakönyvbe tett bejegyzésnek igazolása végett az iparhatóságnak bemutatandó. Ezen bemutatást az iparos (gyáros) akár személyesen, akár megbizottja által, akár pedig irásban bélyegmentes jelentéssel teljesitheti.

35. §. *A munkaviszony megszünte.* A segédnek (gyári munkásnak) munkából kilépése alkalmából köteles az iparos (gyáros) a munkakönyv 4. és 5. rovatát pontosan kitölteni s ezt a kilépés napjának bejegyzése mellett sajátkezü aláirásával igazolni. Köteles ezenkivül az iparos (gyáros) a segéd (gyári munkás) kivánatára a fenállott szerződési viszony megszüntéről és a segéd magaviseletéről az igazságnak megfelelő külön bizonyitványt adni. (Ipart. 104. §.) Ezen külön bizonyitvány 15 kros bélyeggel ellátandó.

36. §. A munkából kilépéskor az iparos (gyáros) az iparhatóságnak a kilépést személyesen vagy megbizottja által szóbelileg vagy akár irásban bélyegmentes jelentéssel is 14 nap alatt bejelenteni és a munkakönyvet a segédnek (gyári munkásnak) visszaadni. (Ipart. 106. §.) A segéd köteles szolgálatából kilépése után legkésőbb 8 nap alatt munkakönyvét a szolgálati viszony megszünésének a lajstromba bevezetése és a munkakönyvbe igazolása végett az iparhatóságnál bemutatni. Azon esetben azonban, ha a segéd (gyári munkás) ezen bejelentésre kitüzött 8 napi határidő letelte előtt ugyanazon elsőfoku iparhatóság területén ismét munkába lép — előbbi szolgálatából való kilépése és az uj szolgálati viszonynak megkezdése az iparos (gyáros) által a 34. §-ban kitüzött határidő alatt is bejelenthető.

37. §. Miután a munkaviszony megszünése a 36. §. értelmében mind az iparos (gyáros), mind a segéd (gyári munkás) által bejelentetik, az iparhatóság köteles a lajstrom jegyzet-rovatában kitüntetni, hogy a bejelentés az iparos (gyáros) vagy a segéd (gyári munkás) által teljesittetett-e.

38. §. Oly segédre (gyári munkásra), a ki ideiglenes bizonyitványnyal bir, ezen rendelet 34—37. §-aiban foglalt intézkedések épen ugy alkalmazandók, mintha munkakönyvvel birna.

39. §. *Másodlatok és uj munkakönyvek kiállitása.* Ha a munkakönyv elvész vagy egészen megtelt, az ipartörvény 105. §-a értelmében adandó másodlat, illetőleg uj munkakönyv kiállitásánál következő eljárás követendő: Másodlat kiállitásánál a másodlatba rendesen a munkakönyvnek 1-ső, 2-ik és 3-ik oldalán foglalt adatok, valamint az azon iparhatóságnál bejegyzett adatok vezettetnek be, mely az elveszett könyvbe a legutolsó följegyzést tette. Ha azonban a segéd (gyári munkás) az elveszett könyvbe foglalt összes adatoknak feltüntetését kivánja, köteles az iparhatóság ezen adatokat az illető iparhatóságoktól (hol t. i. a segéd (gyári munkás) munkában állott), beszerezni és a segédnek (gyári munkásnak) egy az összes adatokat tartalmazó másodlatot kiállitani. Ha a munkakönyv egészen megtelt, s mint ennek folytatása uj munkakönyv adatik, köteles az iparhatóság a segéd (gyári munkás) kivánatára a megtelt s őrizet alá vett munkakönyvnek hivatalos másolatát a segéd (gyári munkás) részére kiállitani. Másodlatokért, uj munkakönyvekért, valamint a megtelt munkakönyv hivatalos másolatáért csak a kiállitási és bélyegdij (25 kr) szedhető.

40. §. *Alkalmazásban álló segédek (gyári munkások) bejelentése.* Az ipartörvény kihirdetése után hat hónap alatt minden iparos segédeit (illetőleg gyári munkásait) a 32. és 33. §-ok értelmében vezetendő lajstromokba bevezetés s munkakönyv kiállitása végett az iparhatóságnak bejelenteni lévén köteles (Ipart. 110. §.), ily bejelentés az iparos (gyáros) vagy megbizottja általi szóvagy irásbelileg bélyegmentes jelentéssel megtehető, a munkakönyv azonban a személyleirás helyes kitöltehetése végett, csak a segéd (gyári munkás) jelenlétében állitható ki. Gyárosok vagy oly iparvállalatok tulajdonosai, hol legalább 20 segéd (gyári munkás) van alkalmazásban, saját költségükre kérelmezhetik a munkakönyveknek az üzlethelyiségben kiállitását.

41. §. *Illetékesség.* Azon iparhatóságok területén, hol ipartestület létezik, az iparhatóságoknak jelen rendeletem 16—40. §-aiban el sorolt teendői a hozzája tartozó iparosok segédszemélyzetére nézve. (Ipart. III. fej. A) B) C) szakaszai) az ipartestület által teljesitendők.

IV. FEJEZET.

Ipartestületek.

42. §. *Ipartestületek alakitása.* A törvény 122. szakasza ipartestületek alakitásával az iparhatóságokat bizza meg. A testületek alakitására nézve a következők szolgáljanak irányadóul. 1. Ha az iparosok maguk, saját kezdeményezésükből kérelmezik a testület létesitését olyképen, hogy ez iránt aláirásokkal ellátott kérvényt nyujtanak be az iparhatósághoz: ez esetben az iparhatóság azt állapitja meg, vajjon a kérvényen aláirt iparosok képezik-e kétharmadát a képesitéshez kötött mesterséggel foglalkozó iparosoknak. Ezt pedig olyképen állapitja meg, hogy az illetékes kereskedelmi és iparkamarától bekivánja az illető város képesitéséhez kötött iparosainak jegyzékét, e jegyzék alapján az arányt megállapitja és ha meg van a kétharmad többség, intézkedik a testület létesitése iránt.

43. §. 2. Ha az első foku iparhatóság azt találja, hogy a benyujtott kérvényben a törvény által megkivánt kétharmad többség nincsen meg, de a kérvény képesitéshez kötött, legalább 20 iparos aláirásával van ellátva: ez esetben az iparhatóság azt a körülményt, hogy ipartestület alakitását többen kivánják, kellő módon közhirré teszi azzal, hogy a képesitéshez kötött iparosok közül mindazok, a kik kivánják, ép ugy mindazok is, a kik ellenzik a testület létesitését, egy hónap lefolyása alatt jelentsék be ezt szóval vagy irásban az iparhatóságnál. *Ha a testület mellett jelentkezők a képesitéshez kötött iparosok kétharmadát képezik, avagy ha az ellenzők nem képezik ezen iparosok egyharmadát: ez esetben intézkedik a testület létesitése iránt.*

44. §. 3. Ha az iparhatóság maga belátná annak czélszerü voltát, hogy területén ipartestület létesüljön, ez esetben az illető iparosokat gyülésre egybehivja, megmagyarázza nekik az ipartestület czélját és feladatát, kiemeli előnyeit, de rámutat egyszersmind a vele járó terhekre is, és felhivja őket a létesitésre. Ha az illetékes iparosok kétharmadrésze a létesités mellett szavaz, megteszi az intézkedéseket, ellenkező esetben nem.

45. §. Mind a három esetben pedig, ha az ipartestület létesitése elhatároztatott, az iparhatóság közgyülést hiv egybe. E közgyülés megállapitja az I. mellékletben adott minta szerint szerkesztendő alapszabályokat, azokat kellően kiállitva három példányban az iparhatóság megküldi az illetékes kereskedelmi és iparkamarának azzal a megkereséssel, hogy ez véleménye kiséretében az alapszabályokat az illetékes törvényhatóságnak küldje meg. A törvényhatóság pedig az alapszabályokat az összes iratokkal és véleményes jelentése kiséretében a vezetésem alatt álló földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minisztériumhoz terjeszti fel jóváhagyás végett.

46. §. A mint a jóváhagyás megtörtént, az elsőfoku iparhatóság kirendeli az állandó iparhatósági biztost. — Ez a hatósági biztos, kinevezése után legkésőbb 8 nap alatt testületi közgyülést hiv össze. Ezen a közgyülésen az ipartestület az alapszabályok értelmében végleg megalakul, megválasztja az elöljáróságot, elnökséget, tisztviselőit és ennek megtörténtével az iparhatóság az ipartestületre ruházza mindazokat a hivatalos teendőket, a melyeket a törvény 59—110. §§., és illetve jelen rendeletem 16—40. §§. értelmében különben az iparhatóságnak kellene végezni.

47. §. *Iparhatósági biztos hatásköre és feladata.* Az iparhatósági biztos feladata az ipartestület állandó ellenőrzésében áll. Őrködik a törvény 139. §-a értelmében a fölött, hogy az ipartestület alapszabályai és a törvény határozatai értelmében müködjék. Megjelen a testület minden ülésén bármikor; ha jelenlétében avagy netán távollétében oly határozatot hozna a testület, a mely nézete szerint az alapszabályokkal vagy a törvénynyel ellenkezik, ez ellen felszólal és végrehajtását felfüggeszti. Ha az ipartestület ragaszkodnék ezen határozatához, ez esetben a testület ezt a biztos ellenzésével további eljárás, illetve határozathozatal végett az első foku iparhatóság elé terjeszti.

48. §. A biztos őrködik a fölött, hogy az ipartestület azokat a hatósági teendőket, a melyeket az elsőfoku iparhatóság a törvény 127. §-a értelmében reá ruházott pontosan és a törvény intézkedéseinek megfelelőleg végezze.

Ügyel arra, hogy a testület a tanonczok és segédek lajstromát szabályosan vezesse; hogy a tanonczok és segédek ügyeire vonatkozó intézkedéseket foganatositsa; hogy a tanonczok iskoláztatását szem elől ne téveszsze. A biztos gondoskodik arról, hogy az ipartestület kebelében a békéltető bizottság a törvény 141. §-a értelmében és a II. mellékletben adott alapszabályminta szerint szerveztessék. Ha szabályellenességet vagy mulasztást tapasztal, erről az őt kiküldött iparhatóságnak tesz jelentést, a mely ez esetben a törvény 148. §-a értelmében intézkedik.

V. FEJEZET.

Kihágások.

49. §. *Kihágások büntetése.* Az ipartörvénynek a kihágásokról és ezek büntetéséről szóló intézkedései részint több oly uj intézkedést tartalmaznak, a melyekre a kihágásokról szóló 1879. XL. törvényczikk nem terjed ki, részint pedig e most idézett törvénynek, valamint az 1878. V. és az 1880. XXXVII. törvényczikkek, végül a 38,547/880. sz. kir. belügyminiszteri rendelet és utasitás több intézkedéseit módositják. Ez okból kellő tájékoztatásul szolgáljanak a következők: Az ipartörvény 155. §-ának rendelkezése alapján fogadók, korcsmák, sörházak, pálinkamérések, kávéházak és kávémérések tartása, a kéményseprés, a zsibáruskodás, robbanó szerek készitése és az azokkal való kereskedés és a cselédszerzés jogától az iparhatóság saját területén (Budapesten a főváros egész területén) előrebocsátott vizsgálat és tárgyalás után, meghatározott vagy határozatlan időre megfoszthatja azt, a kinél oly tények merültek fel, a melyek őt iparának üzhetése tekintetében a közerkölcsiség és a közrendészet szempontjából megbizhatlannak tüntetik fel. Ezen határozat, ép ugy mint minden más első foku határozat, a fél részéről kellő időben beadott felfolyamodás esetében a törvény 166. §-a által előirt hatóságokhoz terjesztendő fel II-od, illetve III-ad foku határozathozatal végett.

(Folytatjuk.)

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Magyarország áruforgalma Ausztriával és más országokkal 1884-ik évi május havában főbb tételeire nézve következőképen alakult: Az összes behozatal tett 43,629 darabot és 1.183,994 mmázsát. Ebből Ausztriára 4953 db és 790,047 mmázsa esik. Az összes kivitel pedig 3.557,614 dbot és 2.049,079·06 mmázsát tett, miből Ausztriára 313,381 darab és 1.450,955·11 mmázsa esik.

Ferdinánd északi vasut tarifáinak leszállitása. Az osztrák északi vasut igazgatósága elhatározta, hogy ez évi szeptember 15-én a gyors-teheráru szállitmányok részére olcsóbb tarifákat léptet életbe. E leszállitott tarifák alapételei a gyorsárukra nézve 0.61—1.82 kr közt váltakoznak métermázsa és kilometerenkint, záros és darabáru részére 0.42—1.80 kr közt, kocsirakományok részére a szerint a mint az A, B vagy C osztályba soroztatnak 0·20—0·42 kr, 0·16—0·33 kr, 0·14—0·30 kr,s végül a három különböző speciális tarifa 0·14—0·38 kr. A széntarifák tizenöt százalékkal szállittatnak le ugy szintén a pirszén- és briquet-tarifák.

IPARÜGYEK.

— **A marosvásárhelyi szövő-tanfolyamról** ennek igazgatója jelentést tett közzé, melyből kiemeljük a következőket: A tanfolyamra jelentkezett 31 egyén közül e bizottság szerelvényeinkhez mérten felvett husz 14 éven felüli arra alkalmas nőt. Igy kezdtük meg 1884. január 22-dikén e hat hóra terjedő szövészeti tanfolyamot, mely időközben felmerült személyi változások következtében 7 hónapra hosszabbittatott meg. A tanrend szerint, az ünnepi szünidőket kivéve 1030 óra fordittatott szövészetre, 120 óra pedig az elmélet és rajz tanitására. Az ellenőrzést az igazgató s egy a bizottságból kiküldött, naponkénti látogatásokkal eszközölték. Ez idő alatt készült: 369 méter női és férfiu ruha czérnaszövet, 91 kötény, 60 törölközőkendő, 143 asztalkendő és teritékek, 15 darab varrásnélküli zsák, 16 darab kivarrott teritő, ös zesen 694 darab, mely készitmények nyers értéke 300 forint, készértéke 537 forint, következőleg mutatkozik munkadijért 237 forint osztrák értékü haszon. Felemlitendő elismerésreméltó mozzanat tanfolyamunk életében a közmüvelődési székely egylet helyi fiókjának 120 forintos adománya, mely összeg az adományozó átirata értelmében 2 városi, 2 vidéki nőnek szavaztatott meg, s akként adatott ki az intéző bizottság által. Vizsgánkat augusztus hó 19-én tartottuk meg szép számu tekintélyes közönség előtt. A tanulónők által készitett közszemlére kiállitott hibátlan tárgyaink, lefolyt rövid tanfolyamunk sikerdus irányáról tanuskodnak; s kellő időben be is lettek jelentve az 1885-ik évi budapesti országos kiállitásra, hol az iparoktatás bizonynyal méltó helyet foglaland el. Ez alkalommal jutalomkép 8 darab szövőszék lett szorgalmas tanitványnők között kiosztva oly kikötéssel: hogy azokat üzemben tartják, azokon bárkinek utasitással szolgálnak iparunk érdekében; végül a budapesti országos kiállitáson a XXIX. csoportban készitendő munkáikkal részt veendnek, mely feltételek ellenőrzésével az igazgató lett továbbra is megbizva.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= **Kolozsvári munkakiállitás.** Az iparos-tanulók és segédek idei munkakiállitását e hó 27-én nyitották meg Kolozsvárott. Az ottani kereskedelmi és iparkamara kezdeményezése folytán ugyanis ily kiállitások Kolozsvártt minden évben rendeztetnek. A most megnyilt kiállitásról a Magyar Polgár általános ismertetését a következőkben közöljük: Az idei kiállitás jóval nagyobb arányokban mozog a tavalyinál. Már magában véve a segédek részvéte, kik a mult évben teljesen hiányoztak, nagyban emeli a kiállitást ugy számban, mint belértékben. De most sokkal több tanoncz is állitott ki, mint az első évben. És a kiállitott tárgyak általában tökéletesebbek a tavalyiaknál. Miből két örvendetes következtetést vonunk le: először, hogy e kiállitások rendezése szerencsés gondolat volt, mert mindinkább terjed iparosaink között; másodszor, hogy e kiállitások valóban czélravezetőnek, mert a fejlődést előmozditják. A két év mulván rendezendő kiállitásokon már ipartanmühelyeink is megjelenhetnek, sőt most októberben megnyitandó iparrajziskoláink is nagyban fogják emelni. Segédeink bevonása a kiállitásokba szintén helyes intézkedés volt ugy a segédek, mint a munkaadó iparosok szempontjából. A segédek szempontjából azért, mert legnagyobb részük még abból az időből való, mikor pár év óta megindult általános és szakoktatásunkra még nem volt akkora gond forditva; mikor a mai segéd tanoncz korában mindenre, csak nem mühelyben használtatott, s igy hiányos szakképzettséggel szabadittatott fel. Az ilyenekre nézve itt az alkalom, a buzditás, hogy képességeiket megfeszitsék s mások munkáiból is tanuljanak. Szóval: e kiállitások nagyban elő fogják mozditani a *jövő nemzedék képességét* s hatásuk csak egy évtized alatt is feltünően meg fog látszani Kolozsvár iparában. E példát követhetnék más városok is, hogy igy részenkint neveljük az egész országra kiható, a kor szinvonalán álló iparos nemzedéket. Helyes intézkedés volt a segédek bevonása a munkaadók üzleti érdekeinek szempontjából is, mert a közönség a segéd munkájából következtetést von az illető munkaadó mühelyéből kikerülő munka minőségére. És pedig nagyon helyesen, miután a közhasználati czikkeket is ugyanazon segédek állitják elő. Igy tehát az egyes segéd minden jól kidolgozott kiállitási tárgya egyszersmind az illető munkaadó mühelyének reklámja. Ez évi kiállitásunk igen fontos kiegészitést nyert a fővárosi *technologiai iparmuzeum* részének leszállitása által, mely a fém- és fa-iparágakra vonatkozik. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara, mely ipari czélokra aránylag az összes kamarák közt legtöbbet áldoz, e leszállitás kieszközlése, s anyagi elősegitése által, nagy hálára kötelezte iparosainkat. Mert eddig, ha valaki egy muzeumban tanulni akart, kénytelen volt idő- és pénzbeli áldozatokkal maga menni e muzeumhoz; most pedig a muzeum jött az iparos közönséghez. Ritka alkalom, mit ritka szorgalommal kell kizsákmányolni. Végre a szintén kapcsolatos *szövészeti kiállitásról* jegyzünk meg annyit, hogy ez is fölülmulja a tavalyit mind számban, mind pedig belértékben. Az erdélyrészi állami szövő-iskolák teljes számban vannak itt képviselve, s munkáikból azt látjuk, hogy a közhasználati czikkekre s ezek közül is kiválóan az illető vidék szokásos és divatos czikkeire vannak főtekintettel, mi mindenesetre helyes vezetésre vall.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

Hetiszemle az értéktőzsdéről.

— aug. 29.

A tőzsde helyzete, vagy jobban mondva iránya, e héten oly gyakran változott, hogy a hirtelen és gyors fordulatok voltaképeni indokát helyesen megragadni és leirni nem tartozik a könnyü feladatok közé. Az osztrák czukorpiaczon beállott válság, melynél az osztrák bankok közvetve vagy közvetlenül vannak érdekelve, oly kisebb mérvü krachot idézett elő, melynek utóhatása még most is, mikor a kedélyek már jobbára lecsillapultak, észrevehető az értékek árfolyamain. A pesszimizmus erőt vett a kedélyeken és egyéb más körülmények által táplálva, mint a gabonaárak csökkenése, a franczia-khinai háboru oly annyira fokozódott, hogy a mult vasárnap ez által a tőzsde egyik emlékezetes napja lesz sok időkön át. Már a héten elmondottuk azokat a körülményeket, melyek e rombolás közvetett okozói voltak, bár a valódi okok régóta lappangtak a levegőben és csak arra a szikrára volt szükség, mely ezt fölrobbantsa. E szikra a Weinrich czég fizetésképtelensége volt, melynél kisült az, hogy az osztrák hitelintézet vezetése körül is történhetnek hibák. Azóta a hangulat már kétségtelenül nagy mértékben javult, főleg

azért, mert a mitől leginkább féltek, nem következett. Azt hitték ugyanis általánosan, hogy a Weinrich czég fizetésképtelenségének még jelentékeny következményei is lesznek, a mi azonban szerencsére nem következett be.

Reánk nézve a dolognak azonban még nagyobb fontossága van. A dolog sulypontja most oda irányul, hogy az osztrák hitelintézet birtokába jut-e ismét annak a nagy összegnek, melylyel a Weinrich czégnél érdekelve van és vajjon ez eset által nem veszti-e eddigi vezérszerepét? Az osztrák hitelintézet oly szoros összefüggésben áll a magyar aranyjáradék konverziójával, hogy ez intézet sorsa már e nagy pénzügyi müvelet befejezésének érdekében is felette fontos kérdés reánk nézve. Erre nézve megadta a tőzsde maga a választ, mert daczára a pénzpiacz kedvezőtlen helyzetének, ismét behatóbban foglalkoztak a magyar aranyjáradék konverziójának befejezésével. Ez által eléggé bizonyitotta a tőzsde, hogy a hitelintézet vezérszerepét továbbra is meg fogja tartani és ebből a szempontból nem fenyegeti veszély a járadékkonverziót.

A tőzsdén már az a hir volt elterjedve, hogy a csoport szeptember 1-én opcziót gyakorol a még hátralevő 125 millió forintnyi 4%-os aranyjáradékra. Bár ez a hir eddig még nem nyert megerősitést, és nem is valószinü, hogy a konverziót a mostani alacsony árfolyamok mellett befejezik, mégis jogosult volt a tőzsdének ezzel a kérdéssel foglalkoznia, mert a nagy operáczió végrehajtására már csak nagyon kevés idő van és az a kérdés merül föl, vajjon meghosszabbitják-e a csoport és a kormány között a szerződést, avagy a csoport a szerződéses idön belül oldja-e meg feladatát. Ha a szerződés meghosszabbitását vesszük fontolóra, akkor figyelembe kell venni, hogy ehhez a törvényhozás beleegyezése szükséges és alig tehető fel, hogy a magyar kormány, vagy a Rothschild-csoport a konverzió kérdését ujabbi parliamenti tárgyalásnak tenné ki. Igy tehát nagyon valószinü, hogy a konverzió rövid idő mulva végre lesz hajtva és nem alkalomszerütlen dolog az, ha a tőzsde sok baja mellett mégis foglalkozik a konverzióval. Kétséget sem szenved, hogy a Rothschild-csoport hatalmas befolyásával a pénzpiacz sokkal válságosabb viszonyai között is képes volna 125 milliót akadály nélkül elhelyezni, természetesen nem szabadna ekkor a nyereségre tekinteme, hanem inkább elvállalt kötelezettségeinek teljesitését kellene szem előtt tartania. A konverziót azonban most csere-operáczió, vagy a pénzpiacz hozzájárulása nélkül is be lehet fejezni, mert a csoport rendelkezik elég pénz fölött, hogy a még hátralevő 125 milliót egyszerüen átveheti és mindaddig tárczájában tarthatja, mig azt megfelelő nyereséggel értékesitheti. Különben sem talál most kedvezőbb elhelyezést pénzéhez, mint a magyar aranyjáradék, mely majd 5·3 százalékot jövedelmez, de a csoportnak még jóval többet, s nincs annak a veszélynek kitéve, mintha csehországi czukorgyárosoknak adja. Természetes nem bizonyos, hogy a csoport ezt a módot fogja-e választani, mi ezt csak azért hoztuk fel, hogy be bizonyitsuk, hogy a Rothschild-csoport, ha akarja befejezheti a konverziót a kitüzött határidőn belül is.

Azokat a pusztitásokat, melyeket a hét elején beállott deroute előidézett, annak idején már részleteztük. Azóta ugyan eléggé javult az irány, de mint az alábbi táblázat mutatja, a veszteségek a mult héttel szemben mégis jelentékenyek és általánosak. Remélhető, hogy a javulás, mely az utóbbi napokban mutatkozott, tartós lesz.

A nevezetesebb értékek árfolyamváltozasait a következő táblázat mutatja:

	Aug. 22.	Aug. 29.	Különbözet
Államadósság:			
Magyar 6%-os aranyjáradék	121.75	121.90	+ —.15
« 4%-os «	92.15	91.75	— —.40
« 5%-os papirjáradék	89.05	88.45	— —.60
« vasuti kölcsön	142.25	141.75	— —.50
« nyeremény-kölcsön	114.75	114.—	— —.75
Tiszai és szegedi kölcsön	116.—	115.75	— —.25
Bankrészvények:			
Magyar ált. hitelbank	306.25	300.—	— 6.25
« jelzálog-hitelbank	—.—	—.—	—.—
« « II. kib.	109.—	106.75	— 2.25
« leszámitoló és pénzváltóbank	87.75	87.—	— .75
Osztrák hitelintézet	309.30	300.40	— 8.90
Osztrák-magyar bank	860.—	855.—	— 5.—
I. magyar iparbank	163.—	160.—	— 3.—
Pesti magyar kereskedelmi bank	620.—	615.—	— 5.—
Biztositó társaságok:			
Bécsi biztositó társaság	243.—	240.—	— 3.—
I. magyar általános biztositó társaság	3450.—	3450.—	—.—
Fonçière, pesti biztositó	88.50	87.—	— 1.50
Pannonia viszontbiztositó	9.60	960.—	—.—
Gőzmalmok:			
Konkordia-malom	597.—	590.—	+ 7.—
I-ső budapesti malom	1285.—	1285.—	—.—
Erzsébet-malom	245.—	238.—	— 7.—
Henger-malom	606.—	606.—	—.—
Lujza malom	302.—	295.—	— 7.—
Molnárok és sütők malma	436.—	436.—	—.—
Pannonia-malom	1175.—	1165.—	— 10.—
Viktória-malom	430.—	424.—	— 6.—
Közlekedési vállalatok:			
Adria-magyar tengeri hajózási	—.—	—.—	—.—
Alföld-fiumei vasut	178.50	177.50	— 1.—
Déli vasut	—.—	—.—	—.—
Észak-keleti vasut	166.50	164.50	— 2.—
Erdélyi vasut	177.—	175.—	— 2.—
Kassa-oderbergi vasut	148.50	146.—	— 1.50
Magyar-nyugati vasut	173.50	170.—	— 3.50
Osztrák-magyar államvasut	306.25	301.—	— 5.25
Tiszavidéki vasut	249.50	249.50	—.—
Dunagőzhajózási társulat	545.—	532.—	— 13.—
Pest közuti vaspálya	594.—	586.—	— 8.—
Takarékpénztárak:			
Országos központi takarékpénztár	462.—	462.—	—.—
I. hazai takarékpénztár	5220.—	5140.—	— 80.—
Egyesült fővárosi takarékpénztár	458.—	458.—	—.—
Különféle vállalatok:			
Alagut	141.—	141.—	—.—
Franklin-könyvnyomda	189.—	183.—	— 6.—
Ganz és társ. vasönt. és gépgyár	965.—	950.—	— 15.—
Gschwindt-féle szeszgyár	440.—	440.—	—.—
Athenaeum	550.—	540.—	— 10.—
Pesti könyvnyomda	900.—	900.—	—.—
Drasche kőszénbánya és téglagyár	170.50	168.—	— 2.50
Rimamurány-salgótarjáni vasmű	117.25	114.50	— 2.75
Salgótarjáni kőszénbánya	130.50	127.50	— 3.—
Schlick-féle vasöntöde	290.—	290.—	—.—
Első magyar serfőződe	830.—	830.—	—.—
Kőbányai sertéshizlaló	338.—	338.—	—.—
Ujlaki téglagyár	172.—	172.—	—.—
Kőbányai gőztéglagyár	273.—	273.—	—.—
Török birod. dohány egyedár. társ.	128.50	127.50	— 1.—
Pénznemek és váltók:			
s. kir. vert arany	5.74	5.74	—.—
20 frankos arany	9.64	9.64	—.—
Váltó német piaczra	59.55	59.65	—.—
« Párisra	48.25	48.25	—.—
« Londonra	121.60	121.65	+ —.05

** **Szakértői vizsgálat egy pénzintézet ellen.** Mint annak idején közöltük, a kereskedelmi és váltótörvényszék a kisbirtokosok földhitelintézete ellen elrendelte a birói szakértői vizsgálatot, mert ezt a részvényesek a keresk. törvény 175. §-a alapján kérték. A törvényszék által kinevezett és meghitelt szakértők Mandello Hugó takarékpénztári igazgató és dr. Visontai Soma ügyvéd a vizsgálatot az egész ügykezelésre nézve már befejezték és jelentéseiket a birósághoz már beterjesztették. E jelentések szerint az ügykezelés, könyvvitel, pénztárkezelés, valamint a kétes követelések behajtására irányuló működése az intézetnek teljesen rendben van. A szakértők a kereskedelmi törvénybe ütközőnek találták azonban, hogy az intézet saját részvényeit megvette, és hogy az alaptőke 1 szállitása közgyülési és törvényszéki engedély nélkül történt.

** **Az első magyar iparbank** nyeremény és veszteségszámlája ez év első feléről a következő tételeket tünteti fel: *Bevételek*: Kamatok, leszámitolási üzletbe 125621 frt 9 kr, kamatok értékpapirkölcsön után 23695 frt 87 kr, különféle kamatok és járulékok 2553 frt 62 kr, intézeti házak jövedelme 16775 frt 1 kr, nyereményelőhozat 1883. évről 10414 frt 32 kr, összesen 179059 frt 91 kr. *Kiadások*: kamatok betételek után 38015 frt 83 kr, különféle kamatok 63873 frt 62 kr, üzlet-adó 4075 frt 67 kr, betét kamatadó 4018 frt 9 kr, tiszti fizetések és költségek 16922 frt 57 kr, nyereményegyenleg 52154 frt 13 kr, összesen 179059 frt 91 kr.

** **Haditengerészetünk a kereskedelem szolgálatában.** Haditengerészetünk több hajója, hir szerint, tengerentuli expedicziókra fog indulni, melyeknek kereskedelmi politikai czéljuk is lesz, a mennyiben az utasitások szerint az idegen országok kereskedelmi viszonyainak tanulmányozásával, jelentéstételekkel kereskedelmi összeköttetésekre nézve stb. is kell az expediczió tagjainak foglalkozni. A «Saida» nevü első osztályu födött korvettet arra szemelték ki, hogy a földet részben körülhajózza. A korvette szeptember végén indul el, a fiumei tengerészeti akadémiából ez idén kikerült tengerészeti hadapródokkal, az Atlanti-tengeren át Braziliába. Onnan a Jóremény-fokához és tovább Ausztráliába veszi utját, a hol Sidneyen kivül Uj-Seelandot és a Samova- vagy Navigator-szigeteket is érinti. E szigetek egyikét Polának nevezik. Polyneziából Holland keletindiai birtokai felé veszi utját, Batavia, Surubay, nyugoti Borneo és Chilolo érintésével. Tizenöt havi távollét után a Szuez-csatornán át tér vissza a korvette. Négy más hajó is fog ugyanakkor tengerentulra indulni és pedig az «Aurora», mely már a parancsot meg is kapta, Braziliába és a La-Plata-államokba indul. A «Helgoland» és «Frundsberg» más irányban fognak utnak indulni. Az előbb nevezett hajó, mely még e hó végén, vagy a jövő hó elején fog utnak indulni, Afrika nyugati partjait fogja meglátogatni, a Cap Verd szigetet, Fernando Po és más guineai kikötő érintésével. A misszió egész a Kongó-vidékig terjed. «Frundsberg» a Szuez-csatornán át Afrika keleti partjaira indul s Zanzibart és esetleg Madagaszkart is fogja érinteni. A három utóbb nevezett hajó utja nyolcz hónapra van tervezve. Októberben a «Nautilus» hajó Kelet-Ázsiába indul, mig a most ott időző «Albatros» visszatér. A «Nautilus» egy évig fog a keletázsiai vizekben tartózkodni, mely idő alatt Khina és Japan főkikötőit, valamint a Philippi-szigeteket is meglátogatja. Visszatértükben e hajók mindazokat a kikötőket fogják érinteni, melyeket a Lloyd-hajók is érinteni szoktak.

** **Khina 1883-ik évi külkereskedelme**, mint az angol tengeri vámhivatal erre vonatkozó jelentéséből kitünik, gyengébb volt, mint az előző évben. A bevitel 1883-ben 73.567,702 tael (1 tael = 3.36 frt) értéket képviselt 77.715,228 tael ellenében az 1882-ik évben, s igy a kevesblet 20 millió márkát tesz. A csökkenés főkép az opiumnál és gyapotáruknál mutatkozik. A mi az előbb nevezett czikket illeti, ennél a csökkenést nem az áru mennyiségének kisebbedése, hanem a nagy áresés okozta, mert mennyiségileg az opium-bevitel még emelkedett. A gyapotbevitelre főkép az hatott kedvezőtlenül, hogy a Francziaország és Khina közti háborutól tartottak, minek következtében a khinai kereskedők üzleteiket lehetőleg szük korlátok közé szoritották; azonkivül még más tényezők is járulnak hozzá, milyenek üzleti és pénzügyi bizalmatlanság, a bankforgalom nehézségei, nagy esők és s wuchangi lázadás. Csökkentő hatással volt továbbá az is az angol gyapotbevitelre, hogy az angol gyárosok egyszerre sokkal roszabb gyapot-daróczokat kezdtek késziteni, mig ellenben az amerikaiak tiszta gyapotárukat küldtek a khinai piaczra, melyekkel az angolokét egészen kiszoritották. Mint a daróczokkal, ugy áll a dolog a lepedőkkel is: a kereslet csak a jó árura irányoztatik, s az angolok okulván saját kárukon, most jobb árut szállitanak és többet adnak el belőle. A nyers gyapot bevitele 1880. óta, midőn 87,400 pekult tett, (1 pekul = 60.45 kg.) 1883-ig 211,000 pekulra emelkedett. Khina kiviteli kereskedelme évek óta nem emelkedett. Az összes kivitel 1883-ban 70.197,693 taelt tett az 1882-ik évi 67.336,846 taelhez képest, 1881-ben pedig 71.452,000 taelt tett, 1880-ban 77.883,587 és 1876-ban 80.850,000 taelt. Khina főkiviteli czikkét még mindig a téa képezi, ámbár 1880. óta ennek kivitele is csökkent és pedig 1883-ban 2½ százalékkal az előző évhez képest. Az 1883-ban kivitt téa több mint 32 millió taelt ért. A kivitel csökkenésének oka, mint mondják, az, hogy a khinaiak most rosszabb minőségü téát szállitanak. A nyers selyem szintén fontos kiviteli czikke Khinának. A kivitel e czikkben nem változott. Az utolsó év legfontosabb eseménye e téren az ismert selyem-üzér fizetésképtelensége volt, a ki készletét 14,000 bálra emelte. Az 1883-ban kivitt nyersselyem több mint 24 millió tael értéket képviselt. Khina külkereskedelmének legnagyobb része Nagybrittaniába irányul. A Nagybrittaniával folytatott kereskedelem 1883-ban 41.5 millió tael forgalmat eredményezett, miből 16.927,977 tael a Nagybrittániából való bevitelre és 24.570,272 tael a kivitelre esett. Hongkong még nagyobb részt vett Khina külkereskedelmében, mint az anyaország maga, a mennyiben előbbire 47.942,777 tael esik; India 17 millió 710,131 taellel vett részt Khina kivitelében, bevitele Khinába azonban csak 556,000 taelt képviselt. Singapore, Ausztrália és Uj-Seeland egyenkint 2 millióval szerepelnek. Az Egyesült-Államok és Khina közti kereskedelem 1883-ban 10 millió, Oroszországé 5.431,600 tael forgalmat eredményezett. Az európai kontinensre Oroszországot is ide véve 10 millió tael esik, Japánra 5 millió 148,893, Kokhinkhinára és Annamra 537,442 tael esik. Az összes bevitelből az opiumra 25.345,613, a gyapotárukra 22.046,785 tael esik. A hajók száma, melyek 1883-ban a khinai kikötőkben megfordultak és ott áruikat kirakták, 23,863 volt, 17.589,914 tonna ürtartalommal. A hajók közül volt 14,205 brit hajó 11 millió tonnával, 6265 khinai 4.941,728 tonnával, német hajó 1640 volt 774,017 tonnával és 177 franczia 181,056 tonnával. E számok a parti kereskedelemre is vonatkoznak.

** **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Kreditorenverein következő fizetésképtelenségekről tesz jelentést: Fritsch Ede és Anna üvegárukereskedők Marienbadban, Heller Izsák fia kereskedői czég Gissinben, *Weinberger* Mór divatárukereskedő Verbón, *Rosenberg* József bőrkereskedő Esztergomban, *Gottlieb* Rozália bejegyzett kereskedőnő T.-Becsén, Tauschitz E. kereskedői czég Gráczban, *Jeremics* György kereskedő Kameniczában.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Augusztus 29. —

Gabonatőzsde.

A buzaüzlet ma ismét lanyha irányt követett. A kinálat gyönge volt ugyan, de a malmok tartózkodó magatartást tanusitottak, minek következtében vontatott forgalom mellett csak mintegy 10,000 mm. kelt el, mi mellett az árak általában 5—10 krajczárral estek. — Más gabonanemek gyér forgalom mellett ugy árra, mint irányra nézve változatlanok maradtak. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki* 400 mm. 80 k. 8.55 frt, 200 mm. 80.5 k., 100 mm. 79.8 k. és 100 mmázsa 79 k. 8.40 forint, 100 mmázsa 80 k. 8.40 frt, 200 mm. 80 k. 8.45 frt, 100 mm. 79.5 k. 8.30 frt, 200 mm. 79.3 k. 8.30 frt, 100 mm. 79.2 k. 8.02½ frt pótlékos, 100 mmázsa 78.9 k., 8.35 frt, 100 mmázsa 78 k., 7.95 frt, sárga, 100 mm. 78 k. 8.20 frt, 100 mm. 78½k., 8.15 frt, pótlékos, 100 mm. 78 k. 8.20 frt, 200 mm. 78 k., 8.05 frt, pótlékos, 100 mm. 77.5 k., 7.85 frt, pótlékos, 100 mm. 77.6 k. 8.10 frt, 100 mm. 77 k. 8.20 frt, 100 mm. 75.4 k. 7.70 frt, sárga, 200 mm. 75 k. 7.80 frt, mind három hóra.

Pestvidéki 400 mm. 80 k. 8.30 frt, 200 mm. 78 k. 8 frt, 100 mm. 78 k. 8 frt, 1400 mm. 76.5 k. 8.20 frt, 200 mm. 75.7 k. 7.80 frt, 200 mm. 75.3 k. 7.85 frt, 600 mm. 74.8 k. 7.70 frt, mind három hóra.

Fehérmegyei 900 mm. 77 k. 8 frt, 100 mm. 76 k. es 100 mm. 75.4 k. 7.95 frt; mind három hóra.

Adai 100 mm. 76.2 k. 8 forint, három hóra.

Bánsági 200 mm. 73.7 k. 7.60 frt, három hóra.

Északmagyarországi 100 mm. 79.2 k. 8 frt, 200 mm. 79 k. 8 frt, 200 mm. 78.5 k. 8 frt, 100 mm. 78 k. 7.85 forint, 100 mm. 77 k. 7.90 frt, 100 mm. 73.6 k. 7.20 frt, mind három hóra.

Zab 200 mm. 5.97½ frt, 300 mm. 6 frt, mindkettő készpénzfizetés mellett.

Mai hivatalos effektiv árak:

Buza	uj, bánsági	76—81 k/g	—.— frttól	—.— frtig
—	» tiszavidéki	76—81 k/g	7.75 »	8.35 »
—	» pestvidéki	76—81 k/g	7.65 »	8.30 »
—	» fehérmegyei	76—81 k/g	7.65 »	8.30 »
—	» bácskai	76—81 k/g	—.— »	—.— »
—	» északmagyarországi	76—81 k/g	7.65 »	8.20 »
Rozs	uj,	70—72 k/g	6.55 »	6.80 »
Árpa	» takarmány	60—62 k/g	6.30 »	6.60 »
—	» égetni való	62—64 k/g	7.10 »	8.— »
—	» sörfőzdei	64—66 k/g	8.35 »	9.60 »
Zab	»	37—40 k/g	5.90 »	6.20 »
Tengeri	ó, bánsági	75 k/g	6.40 »	6.45 »
—	» másnemü	73 k/g	6.35 »	6.40 »
—		— k/g	—.— »	—.— »
Köles		— k/g	—.— »	—.— »
Repcze	uj, káposzta	— k/g	10.— »	11.3/4 »
—	» bánsági	— k/g	10.5/8 »	11.7/8 »

Határidőüzlet mérsékelt forgalommal lanyha és hanyatló irányban nyilt meg. — Köttetett:

Délelőtt:

Szokványbuza őszre mintegy 20,000 mm. 7.92, 7.91, 7.90, 7.89, 7.90, 7.91, 7.92, 7.90, 7.89, forintjával.

Szokványbuza 1885. tavaszra mintegy 30,000 mm. 8.38, 8.37, 8.36, 8.35, 8.34, 8.35, 8.36, 8.37, 8.38, 8.37, forintjával.

Uj tengeri 1885. május—juniusra mintegy 20,000 mm. 5.62, 5.61, 5.60, 5.61, 5.62, 5.61 forintjával.

Hivatalosan *felmondatott* szeptember 3-ára 2000 mmázsa bánsági tengeri.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén bágyadt irány mellett gyenge forgalom volt. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 10,000 mm. 7.89, 7.88, 7.87, 7.86 frtjával.

Szokványbuza 1885 tavaszra mintegy 10,000 mm. 8.36, 8.35, 8.34, 8.33, 8.32 frtjával.

Uj tengeri 1885. május—juniusra mintegy 10,000 mm. 5.60, 5.59, 5.58 frtjával.

K.-repcze augusztus-szeptemberre 500 mm. 11 7/8 forintjával.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt	8.32 —	8.34—
Szokványbuza őszre	»	7.85 —	7.86—
B.-tengeri május—juniusra	»	5.58 —	5.59—
Szokványzab tavaszra	»	6.16 —	6.20—
Szokványzab őszre	»	5.90 —	5.93—
Káposzta-repcze aug.—szept.-re	»	11.7/8 —	11.7/8—

Délutáni forgalom.

A délutáni tőzsdén lanyha és hanyatló irány mellett csekély forgalom volt. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 10,000 mm. 7.81, 7.80, 7.78, 7.77, 7.76 forintjával.

Szokványbuza tavaszra mintegy 30,000 mm. 8.30, 8.29, 8.28, 8.29, 8.25, 8.27, 8.26, 8.25, 8.24, 8.23 forintjával.

Uj tengeri 1885. május—juniusra mintegy 10,000 mm. 5.59, 5.58, 5.57, 5.56 frtjával.

Este 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza őszre	frt	7.75 —	7.77—
Szokványbuza 1885. tavaszra	»	8.23 —	8.25—
Nemzetköz uj tengeri 1885. május—juniusra	»	5.55 —	5.57—
Szokványzab őszre	»	5.80 —	5.83—
Szokványzab 1885. tavaszra	»	6.12 —	6.15—
Káposzta-repcze aug.—szept.-re	»	11.3/4 —	11.7/8

Terménytőzsde.

A terményekben nyugodt forgalom volt.

Disznózsir pesti 51.50 frtjával vétetett.

Szalonna városi légen száritott 48.50 frtjával.

Szilva szerbiai zsákáru 7 frton 56 kilóuint vétetett.

Szilva *boszniai* zsákáru október—novemberre 9 7/8—10 frt; *szerbiai* zsákáru október—novemberre 9.58 forintjával köttetett 56 kilogrammonkint.

Szilvaiz szlavoniai szeptember—októberre 19 forintjával köttetett.

Értéktőzsde.

A mai értéktőzsdei forgalom bágyadt irányban nyilt meg, de később, miután a mai bécsi értékelhelyezés alkalmával darabhiány volt, megszilárdult. A déli tőzsdén nem állt be jelentékenyebb változás s az árfolyamok meglehetősen tartották magukat, miután Párisból szilárd árfolyamokat jelentettek. Az utótőzsde üzlettelenül folyt le s mérsékelten gyengült árfolyamokkal zárult.

Előtőzsde.

Az előtőzsde bágyadt irányban nyilt meg, de később megszilárdult. Osztrák hitelrészvény 298.90—301.10 közt ingadozván, maradt 300.80 pénz, magyar hitelbank 300.25—299-ig, magyar 4%-os aranyjáradék 91.75-től 91.90-ig, magyar papirjáradék 88.55-től 88.50-ig, köttetett.

11 óra 30 perczkor zárul: Osztrák hitelrészvény 300.80—300.90.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde nagyobb változások nélkül folyt le, meglehetősen tartott árfolyamokkal. Helyi értékek közül egyesek nagyobb figyelemben részesültek. Osztrák hitelrészvények 299.90—301 közt ingadozván, maradt 300.40 pénz, magyar hitelbank 300—300.50 ig köttetvén, maradt 300 pénz, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 87.25-ön, magyar jelzáloghitelbank 106.75-től 107-ig, első magyar iparbank 160-on köttetett. Pesti magyar kereskedelmi bankért maradt 615 pénz. Befektetési értékek közül eladattak: Magyar 4%-os aranyjáradék 91.75-től 91.80-ig, magyar papirjáradék 88.45-től 88.55-ig, magyar szőlődézsmaváltsági kötvény 99-en, magyar földhitelintézeti 5%-os záloglevél 100.55-ön. Más értekek közül: első magyar általános biztositó társaság 3400-tól 3450-ig, bécsi biztositó társaság 241-től 242-ig, pesti közuti vasut 585-ön, rimamurányi vasmü 114.50 től 115-ig, Schlick-féle vasöntöde 290-en, salgótarjáni szénbánya 127.50-en köttetett. Valuták és váltók változatlauok. Váltó Londonra 121.70-től 121.55-ig vétetett.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 300.40—300.50, magyar hitelbank 300—300.50, magyar 4 százalékos aranyjáradék 91.75—91.77½, magyar papirjáradék 88.45—88.47½.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 3.50 4.— frt, nyolcz napra 9.50—10 frt, egy hóra 19—20 frt.

Utótőzsde.

Az utótőzsde meglehetősen üzlettelen volt, a mennyiben csak osztrák hitelrészvény jött forgalomba, mely 301.10 és 300.10 közt ingadozott és végre 300.30-on maradt.

5 órakor zárul: Osztrák hitelrészvény 300.30—300.40.

Felszámitolási árfolyamok.

Magy. 4% aranyjárad.	—.—	Osztrák hitelintézet	300.—
» 5% papirjáradék	—.—	Angol-osztrák bank	—.—
» általános hitelb.	—.—	Állami vasut	—.—
» pénzv.éslesz.bank	—.—	Déli vasut	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—	Török birod. dohány	—.—
Magy. jelzálogbank	—.—	Rima-Murányi	—.—

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, aug. 29. Az üzlet változatlan. Magy. urasági öreg nehéz ——— frt, fiatal nehéz 48½—49 frt, fiatal közép —.—.— frt, könnyü 51½—52½ frt. — Szedett nehéz —— frt, közép —— forint, könnyü 51—51½ forint. Romániai átmeneti, bakonyi nehéz ——.— forint, átmeneti közép ——— forint. átmeneti könnyü ——— forint, eredeti nehéz —.— frt, átmeneti közép —.— frt. — Szerbiai nehez 49—50 forint, közép 49—50 forint, könnyü 50—51½ frt. Hizó 1 éves élősulyban 4% ———, hizó két éves élősulyban 4% —. 1 éves hizó a vasutról mázsálva ———. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilos és 4 százalékos levonással kilogrammonkint értendők. Romániai és szerbiai sertérek, melyek mint átmeneteliek adattak el, vevőn s páronkint 3 aranyban vám fejében megtérittetnek.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, aug. 29. (Az «Egyetértés» távirata.) Habár a járadék-konverzióról szóló hirek ma elnémultak, az emelkedő árfolyam-mozgalom az előtőzsdén mégis további előmeneteleket tett, mert egyes üzérek folytatták a vásárlásokat magyar járadékban és osztrák hitelrészvényben és a koulissza követte e példát. A kedvező irány ezuttal nemcsak a bankpapiroknak vált előnyére, hanem a vasutiértékeknek is, melyek jelentékeny emelkedést értek el. Valuták szilárdan tartva. Az elhelyezés, daczára az ultimónak, igen könnyü volt.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 300.80, *magyar hitelbank* 300.75, angol-osztrák bank 105, unió-bank 95.50, osztrák tartományi bank 98,60, osztrák-magyar államvasut 301.80, elbavölgyi vasut 173, Károly-Lajos vasut 268.75, májusi járadék 80.75, *magyar 4%-os aranyjáradék* 91.87, husz frankos arany 9.65.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén az előbbi irány maradt érvényben; öt jelentéktelen fizetésképtelenség történt. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 300.80, *magyar hitelbank* 300.50, angol-osztrák bank 105.25, uniobank 95.25, bankegyesület 104.50, osztrák tartományi bank 98.50, török dohány-részvény 128, osztrák-magyar államvasut 301.40, Károly-Lajos vasut 268.75, déli vasut 146 50, elbavölgyi vasut 172.50, tramway 214, májusi járadék 80.75, *magyar 4%-os aranyjáradék* 91.82, husz frankos arany 9.65.

A tőzsde minden buzditás hiányában üzlettelen maradt és az árfolyamok határozatlan irány mellett valamivel gyengébbek. A sorompón jobb a vételkedv vasuti értékek iránt, melyek árfolyama megszilárdult. Járadékok szilárdabbak. Váltók és valuták drágultak.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 300.90, angol-osztrák bank 105, unióbank 104.80, bankegyesület 104.50, *magyar hitelbank* 299.50, osztrák-magyar államvasut 303.50, Károly-Lajos vasut 268.50, dunagőzhajózási részv. 537, Lloyd-részvények 546, északnyugoti vasut 173.50, elbavölgyi vasut 173 50, tramway 214, déli vasut 146.60, májusi járadék 80.77, osztrák aranyjáradék 103.45, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 91.82, 1864-diki sorsjegy 169.75, bécsi községi sorsjegy 125, husz frankos arany 9.67, német birodalmi márka 59.57. Kedvező párisi és berlini jelentésekre szilárd.

Bécs, aug. 29. *(Magyar értékek hivatalos zárlata.)* Magyar földtehermentesitési kötvények 101.—. Erdélyi földtehermentesitési kötvények 101.—, 5½% magyar földh. int. záloglevél 101.50. Erdélyi vasut 175 75. Magyar keleti vasut 101.60. Magyar sorsjegy 114.50. Szőlődézsma váltsági kötvények 98.75, 6% aranyjáradék 122.15, Tiszavölgyi sorsjegy 115.80. Magyar 4%-os aranyjáradék 91 82 — Magyar vasuti kölcsön 141.80. Magyar hitelbank 299.75, Alföldi vasut 177.75. Magyar északkeleti vasut 165.50. Keleti vasuti elsőbbség 92.50, Tiszav. vasut-részvény 249.50. Magy. lesz. és váltób. részv. 85.50, Kassa-oderbergi vasut 147.25. Magyar papirjáradék 88.50. Dohány-részvények —.—

Bécs, aug. 29. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 301.—. Déli vasut 146.50, 4%-os aranyjáradék 103.50. Váltó Londonra 121.60 Károly-Lajos vasut 268.75. 1864-es sorsj. 169.75. 1860-as sorsjegy 134.50. török sorsj. 21.—, Angol-osztrák bank részv. 105.50, 4.2%-os ezüstjáradék 81.65, osztr. államv. részv. 300.25, 20 frankos 9.66. 4.2%-os papirjáradék 80.77. osztr. hitelsorsjegy 178.50, osztr.-magyar bankrészv. 856, cs. k. arany 5.75, német bankváltók 59.55. Fölöttébb szilárd.

Délutáni magánforgalom.

Bécs, aug. 29. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A délutáni magánforgalomban meglehetősen szilárd irány mellett kevés üzlet volt. — Jegyeznek: osztrák hitelrészvény 299.90 és 300.80 után 300.30, osztrák-magyar államvasut 303.50 és 304.25 után 304; *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 91.80 és 91.87½ után 91.85.

Este zárulnak: Osztrák hitelrészvény 300.20 után 300.40, osztrák tartományi bank 97.50, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 91.82½.

Prolongáczió és praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, aug. 29. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A mai **prolongáczió,** mely három napra (aug. 2., 3. és 4.) terjedt, a következő reporttételek mellett folyt le: Osztrák hitelrészvény 10—30 kr report (3 1/8—4%), *magyar hitelbank* 30—60 kr report (4¾—6 1/8%), osztrák-magyar államvasut 20 kr deport 10 kr report (2 3/8—3 3/4%), déli vasut 5—15 kr deport (6¼—5 7/8%), májusi járadék 5—15 kr deport (4¾—8 3/4%), *magyar négyszázalékos aranyjáradék* 5 kr deport — simán (3 7/8—4 3/8%).

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 3½—4 frt, nyolcz napra 9—9½ frt; egy hóra 18½—19½ frt, három hóra 30—31 frt, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* egy hóra 1¾—2 százalék, három hóra 3¼—3¾ százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, aug. 29. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az alacsonyabb külföldi jegyzések által támogatva, az összes határidők áresése további előmeneteleket tett, mig végül a mérsékelt árak mellett némi vételkedv mutatkozott, mi által az eladók tartózkodókká lettek és az árak megállapodtak. — Köttetett: *Buza* őszre 8 frttól 7.95 frtig, tavaszra 8.52—8.43, *rozs* őszre 7.20—7.12, tavaszra 7.28—7.18, *zab* tavaszra 6.52—6.45, és *uj tengeri* május—juniusra 6.12—6.07, *zab* őszre és *tengeri* közeli határidőkre üzlettelenek maradtak és jegyeznek: *Zab* őszre 6.30—6.35, *tengeri* augusztus-szeptemberre és szeptember—októberre általán névleg 6.75—6.85 frt.

Szesz ára ma ismét emelkedett valamivel. Kész gabonaáru jegyez 27.75 frtot mint pénz.

Délután se volt élénk az üzlet; a hangulat lanyha maradt és az üzérkedés kedvezőtlen párisi jelentések által befolyásolva, tulnyomólag eladásokra volt hajlandó. Az árfolyamok majd általán mind gyengültek és *buza* őszre 7.88 frtig, tavaszra 8.35 frtig adatott, végül zárulnak: *Buza* őszre 7.88—7.90, tavaszra 8.36—8,38. *Rozs* őszre 7.05—7.08 frt, tavaszra 7.10—7.15, *zab* őszre 6.28—6.32, tavaszra 6·43—6.45, *uj tengeri* 6.03—6.05.

Kész áru a kereslet teljes hiánya következtében tökéletesen üzlettelen és iránya lanyha.

KÜLFÖLDI ÉRTEKTŐZSDÉK.

Trieszt, aug. 29. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Szilárd. Váltó Londonra 121.60, olasz bankpiaczokra 48 25, husz frankos arany 9.65½, májusi járadék 80.80, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 91.90, osztrák hitelrészvény 300.50, olasz járadék 95.

Berlin, aug. 29. Sima fölszámolás, jelentékeny pénzbőség kedvezőleg hatott. Játék- és belföldi bankpapirok piaczain meglehetős élénk irányzat. Vasuti papirok, különösen osztrák államvasuti részvények Páris számára vásároltattak s árfolyamai emelkedett a bevételkevesblet daczára. Bányapapirok piaczán irányzat nyugodt. Orosz értékek kedveltek. Kamatláb 2 3/8%.

Berlin, aug. 29. (Utótőzsde.) *Magyar 4%-os aranyjáradék* 76.90, osztrák hitelrészvény 506½, osztrák-magyar államvasut 513½, osztrák déli vasut 250, Károly-Lajos vasut 113. Szilárd.

Frankfurt, aug. 29. (Esti tőzsde.) *Magyar 4 százalékos aranyjáradék* 77, osztrák hitelrészvény 251.62, osztrák-magyar államvasut 256¼, Károly-Lajos vasut 226.87, osztrák déli vasut 124.50. Szilárd.

Páris, aug. 29. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Folytonos járadék fedezésekre szilárd; zárlat felé kisebb mérvü realizálások.

2 óra 8 perczkor jegyeznek: 4½%-os franczia járadék 108.22, osztrák-magyar államvasut 631.25, osztrák déli vasut 811.25, olasz járadék 95.90, török vasuti kölcsön 8.22, egyiptomi kölcsön 298.12, török sorjegy 44.75, ottoman bank 590.62, Credit Foncier 1295, osztrák tartományi bank 460, Szuez-részvény 1948, uj spanyol 60.12.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 3 százalékos franczia járadék 78.92, 4½%-os franczia járadék 108.22, franczia törleszthető járadék 80.15, osztrák-magyar államvasut 633, osztrák déli vasut 311, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 77¼, ottomán bank 589. Szilárd.

London, aug. 28. *Magyar 6%-os aranyjáradék* 101.75, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 76, osztrák aranyjáradék 86.75, osztrák ezüstjáradék 67.50, angol consolok 100.5/8, ezüst 50.

Newyork, aug. 28. (Kabelsürgöny.) Váltó Berlinre 400 márka után (60 napi látra) 94 3/8, váltó Londonra 4.83, négyszázalékos tőkésitett kölcsön 1887-ből 120 3/8, Erie vasut 15 5/8, váltó Párisra 5.21¼.

Külföldi értéktőzsdék zárlata

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, mediórа vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a medióra M-mel, az ultimóra U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy afenti átszámitásokhoz még a transakczió-költségek, továbbá medió- és ultimó-árfolyamok noz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 59 frt 50 kr. 100 frk vista = 48 frt 20 kr.

Augusztus hó 29.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. é.
PARIS.				
*Franczia 3%-os járadék		78.97	—.—	—.—
« 4½%-os «		108.22	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	633.—	303.44	+ 3.49
Osztrák déli vasut	U	311.—	146.56	—.—
*Osztrák földhitel-részv.-társaság		—.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járadék		80.15	—.—	—.—
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Bécsi unióbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar 4%-os aranyjáradék	U	77.25	92.41	+ 0.47
Magyar 5%-os papirjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
BERLIN				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	67.70	80.57	+ 0.22
« 5%-os «	K	—.—	—.—	—.—
« 4.2%-os ezüstjáradék	K	68.50	81.62	— 0.48
« 4%-os aranyjáradék	K	87.10	103.92	—.—
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	102.70	122.38	+ 0.02
» 4%-os «	U	77.25	92.04	+ 0.43
« 5%-os papirjáradék	U	—.—	—.—	—.—
« keleti vasuti kötvények	K	80.60	96.04	—.—
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	99.70	118.80	—.—
Osztrák hitelrészvény	U	506.—	300.79	+ 1.38
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	513.—	305.12	+ 4.46
Osztrák déli vasut	U	250.—	148.59	+ 0.90
Károly-Lajos vasut	U	112.80	268.27	+ 0.12
Kassa-oderbergi vasut	K	61.50	146.60	—.—
*Román vasuti részv.		—.—	—.—	—.—
Orosz bankjegy		207.30	123.34	+ 0.71
Váltó bécsi piaczra		167.80	59.52	—.—
*Keleti kölcsön II. kib.		60.—	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
FRANKFURT.				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	67.50	80.55	+ 0.08
« 5%-os «	K	79.75	95.36	—.—
« 4.2%-os ezüstjáradék	K	68.31	81.41	— 0.69
« 4%-os aranyjáradék	K	87.18	104.—	+ 0.40
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	102.75	122.44	+ 0.08
« 4%-os	U	77.—	91.74	+ 0.10
« 5%-os papirjáradék	U	74.31	88.65	+ 0.07
Osztrák hitelrészvény	U	251.62	300.32	+ 2.22
Osztrák-magyar bank	K	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	254.25	302.82	+ 2.97
Károly-Lajos vasut	U	225.75	268.83	+ 1.03
Osztrák déli vasut	U	124.—	148.16	+ 1.48
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	195.06	232.40	— 0.26
Magyar-gácsországi vasut	K	143.13	170.49	—.—
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötv.	K	87.75	104.66	—.—
Váltó bécsi piaczra		167.75	59.56	—.—
4½%-os földhitelint. záloglevél	K	79.75	95.17	+ 0.59
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank		—.—	—.—	—.—

KÜLFÖLDI ARUTŐZSDÉK.

Berlin, aug. 29. *Buza, rozs* és *zab* hanyatlik, *olaj* és *szesz* bágyadt.

Páris, aug. 29. *Buza liszt olaj* és *szesz* csendes. Időjárás borus.

Rohrschach, aug. 28. A hangulat nagyon csendes, elsőrendü uj magyar buza 24—24½ frank.

Hamburg, aug. 28. Petroleum csendes, helyben 7.80, augusztusra 7.70 és szeptember—deczemberre 7.90 márka.

Newyork, aug. 28. (Kabelsürgöny.) Gyapot New-Yorkban 10 7/8, Neworleansban 10 9/16. Petroleum finomitott 70° Abel Test Newyorkban augusztusra 8. — Philadelphiában augusztusra 7 7/8. — Nyers petroleum 7. — United pipe line certificates 92¼.—— Liszt 3.35. — Piros őszi buza helyben 90½ (= 8.25 frt), szeptemberre —.— (= —.— forint), októberre 92½ (= 8.40 frt), 100 kilokint. — Tengeri — forint. — Czukor (Fairbank jegyü) —.—. — Czukor (Fair refining Muscovados) 4 7/8. — Rio kávé 10.5/8. — Zsir (Wilcox jegyü) 8.30, (Fairbank jegyü) 8.12. Gabonafuvardij imperial-quarterenkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 3 (= 0.85 forint 100 kilokint.) dtN felhozatal gyapotból 1000 bál.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitásidij waggonrakományokban 100 kilónkint értendő. Bevitelivám Németországba 100 kilo buzáért, rozsért és zabért 1 márka, árpáért, tengeriért s bükkönyért 1 márka, lisztért 3 márka, malátáért 1.20 márka. Beviteli váma Svájczba 100 kilo gabonáért 0·30 frank, malátáért 0.60 frank, lisztért 1 frank. Átszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 59 forint 50 r. Párisra 100 frk vista 48 frt 20 kr.

Augusztus hó 29.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet a utolsó zárlat hoz képest osztr. értékben
PARIS.			
Buza folyó hóra	20.80	10.03	— 0.09
— szeptemberre	20.80	10.03	+ 0.01
— utolsó 4 hóra	20.80	10.03	— 0.09
— novembertől 4 hóra	21.10	10.16	— 0.06
Liszt folyo hóra	43.50	13.19	—.—
— szeptemberre	43.30	13.19	+ 0.03
— utolsó 4 hóra	43.50	13.19	— 0.03
— novembertől 4 hóra	43.75	13.25	— 0.06
Olaj folyó hóra	63.75	30.73	—.—
— szeptemberre	64.—	30.85	—.—
— utolsó 4 hóra	65.—	31.09	— 0.48
— első 4 hóra	67.—	32.29	— 0..4
Szesz folyó hóra	41.—	21.54	—.—
— szeptemberre	41.50	21.79	—.—
— utolsó 4 hóra	42.—	22.05	— 0.13
— első 4 hóra	42.75	22.44	— 0.13
Szállitási dij: Budapestről	8.27	3.93	
— « Bécsből	7.87	3.74	
BERLIN.			
Buza szeptemb.-októberre	146.—	8.69	— 0.23
— októb.-novemberre	148.25	8.82	— 0.19
Rozs augusztusra	—.—	—.—	—.—
— szeptemb.-októberre	132.25	7.87	— 0.18
Zab augusztusra	124.50	7.41	— 0.07
— szeptemb.-októberre	124.50	7.41	— 0.07
Olaj augusztusra	50.50	30.05	+ 0.12
— szeptemb.-októberre	49.90	29.68	— 0.19
Szesz augusztus-szeptemberre	48.20	28.68	— 0.86
— szeptemb.-októberre	47.90	28.51	— 0.17
Szállitási dij: Budapestről	3.93	2.30	
— « Bécsből	3.24	1.90	
STETTIN.			
Buza szeptemb.-októberre	150.50	8.95	— 0.24
— április-májusra	162.—	9.64	— 0.15
Rozs szeptember-októberre	132.50	7.76	+ 0.06
— április-májusra	132.—	7.85	— 0.08
Olaj augusztusra	51.—	30.34	—.—
— szeptemb.-októberre	50.50	30.05	+ 0.01
Szesz kész szállitásra	48.60	28.92	—.—
— auguszt.-szeptemberre	47.70	28.38	— 0.42
— szeptemb.-októberre	47.70	28.38	— 0.86
— április-májusra	47.20	28.09	— 0.23
Repcze	—.—	—.—	—.—
Szállitási dij: Budapestről	4.81	2.80	
— « Bécsből	3.62	2.10	
KÖLN:			
Buza novemberre	15.50	9.22	—.—
— márcziusra	16.40	9.76	—.—
Rozs novemberre	13.10	7.79	—.—
— márcziusra	13.60	8.09	—.—
Olaj kész szállitásra	28.50	32.91	—.—
— októberre	27.50	32.72	—.—
Szállitási dij: Budapestről	5.95	3.45	
BOROSZLÓ.			
Buza	16.80	10.—	—.—
Zab	12.40	7.38	—.—
Olaj	47.—	27.97	— 0.30
Rozs	13.50	8.03	—.—
Repcze	23.30	13.86	— 0.01
Tengeri	14.50	8.63	—.—
Szállitási dij: Budapestről	2.95	1.71	

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Vidéki üzlet.

Kolozsvár, aug. 28. Mai vásárunk a holnap kezdődő országos vásár előnapjául tekinthető. Az asós idő miatt kevés vidéki jött be s a behozatal is csak közepes, adó és vevő várakozó álláspontot foglalnak el s az országos vásáron ered még inkább a forgalom. Gabonából keveset hoztak be s az árakban csekély a változás. — A következő árak jegyeztettek: *Gabona* mmázsa szerint: Uj buza 6.60—7.30 frt, rozs 5.40—80 frt, kukoricza 6.10 6.30 frt, zab 4.80—5.10 frt. — *Liszt* mmázsa szerint: 0 sz. 19.50 frt, 1-es 19 frt, 2-ös 18,50 frt, 3-as 17.50 frt, 4-es 16.50 frt, 5-ös 15.50 frt, 6-os 14.50 frt, 7-es 13.50 frt, 8-as 12.50 frt, 8½-es 11 frt, 9-es 9.75 frt. — *Sertés* felhajtatott 274 db, elkelt 132 db. A kövér dbja 46—58 frt, sovány 20—23 frt, malacz 13—15 frt. — *Majorság*, párjával: csirke 50—60 kr, sovány liba 2.50 frt, kövér 5.50—6 frt, tojás 5 db 10 kr. — Egy szekér *széna* 8—9 frt, szalma 2 frt, zsup párja 9—10 kr. — Egy szekér *tüzifa* 3 frt. — *Mész* egy szekérrel 9—10 frt. Vegyes czikkekből a husneműekben nincs árváltozás, vetemények közül magas ára van az ugorkának, paradicsomnak, karfiolnak. Gazdasszonyaink alig vásárolhatják be a téli készleteket.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **A kisbéri eke-verseny** gépvásárral s a verseny másodnapján vagy 150 ekével képviselt szántásverseny, szeptember 1-én és 2-án az álladalmi ménesbirtokon nagy arányokat öltve fog a komárommegyei gazdasági egyesület által megtartatni. A biráló jury és a vendégek elhelyezéséről gondoskodva van. A gépgyárak legkiválóbbjai Budapest és Bécs által 12 czéggel képviselve lesznek, kik több mint 80-féle ekével s azonkivül 16 féle boronával és nagy választéku különféle ujabb vivmányu gazdasági géppel fognak a versenytéren a pálmáért sikra szállni. A nagyszámu fogat előállitása, s a különös csinnal készülő versenytér berendezését és általában mindenre kiterjedő házigazdai figyelmét Renner Gusztáv igazgató ur a legnagyobb szakavatottsággal és fáradhatlan odaadással végezteti, ugy hogy méltó diadala lesz a komárommegyei intelligencziának, élén az egyesület elnökével, Ordódy Pállal, a gazdasági egyesületünknek sikerült vállalkozását, a szomszéd megyékből is remélhető és a megyebeli tanulni vágyó és tömegesen megjelenni készülő gazdaközönségnek bemutatni.

* **Dijazással egybekötött komáromi marhavásár.** Komárom város közönsége marhavásárainak élénkitésére 200 frtnyi összeget ajánlott fel a végből, hogy a komárommegyei gazdasági egyesülettel egyetértőleg, az ez évi október 6-án tartatni szokott rendes szentmihálynapi marhavásár dijazással egybekötve rendeztessék. A vásár rendezésére a komárommegyei gazdasági egyesület vásárrendező bizottságot alakit, mely Komáromban a megyeházán székel. A vásár Komáromban a Rozália-téren tartatik. A vásáron szarvasmarhák dijaztatnak korra való tekintet nélkül, és pedig: Bika, bikaborju, üsző, fejős és borjas tehén, tinó és ökör. A vásárra a bejelentések a vásárrendező bizottságnál a helyszinén eszközöltetnek. Ha valamely bejelentett állat tényleg eladatott, a történt eladás a vásárrendező bizottságnál a helyszinén levő irodában azonnal bejelentendő. A jelesebb szarvasmarhadijazásra a komárommegyei gazdasági egyesület által alakitott biráló bizottság müködését a vásár megnyiltával kezdi, s a dijakat, ha a vevő és eladó közt más egyezség bejelentve nem volt, déli 12 órakor az elővezető tulajdonosnak osztja ki. Komárom sz. kir. város közönsége által a marhadijazásra adományozott jutalmak a következő osztályokra tüzetnek ki: Bika: 1-ső dija 15 frt, 2-ik 10 frt, 3-ik 5 frt. Bikaborju 1-ső 15 frt, 2-ik 10 frt, 3-ik 5 frt. Üsző: 1-ső 15 frt, 2-ik 10 frt, 3-ik 5 frt. Borjas tehén: 1-ső dija 15 frt, 2-ik 10 frt, 3-ik 5 frt. Fejős tehén: 1-ső 15 frt, 2-ik 10 frt, 3-ik 5 frt. Tinó párban: 1-ső 15 frt, 2 ik 10 frt. Ökör párban: 1-ső 15 frt, 2-ik 10 frt. Vajamennyi dij csupán általános becsü állatra adatik ki.

* **A budapesti állatkert** több jeles baromfi-példánynyal részt vesz az idei kolozsvári III. tenyészállatkiállitáson. Nevezetesen elküldi azt a pár emdeni ludat, mely az idei bécsi nemzetközi baromfi-kiállitáson a nagy bronz érmet nyerte; továbbá egy pár pekingi réczét, egy pár ezüst-fáczánt, egy pár Szeremley-féle kopasznyaku és egy törzs créve-creur tyukot, mely utóbbi a bécsi baromfi kiállitáson szintén első dijat nyert. A kiállitásra eddig összesen 72 kiállitó jelentkezett.

* **A vértetü ismertetése.** A gyümölcsös kertekben és csemete-iskolákban, különösen az almafákon pusztitólag föllépő vértetü behurczolása ellen való óvakodásra a közönség már a f. évi április 21-én kelt 57,790/83. sz. miniszteri rendelettel figyelmeztetve lőn. Időközben tartott vizsgálatok folytán a vértetü jelenléte hazánkban is több helyütt, nevezetesen Magyar-Óvártt, Puszta-Fődémesen (Pozsonymegyében) és Arad városában több magán gyümölcsös-kertben konstatáltatván, a közönség tájékoztatása végett a rovarról, pusztitásairól, s kiirtási módjáról az alábbi rövid ismertetést közöljük: A vértetü (Schizoneura lanigera) nevét onnan kapta, hogy e rovar ha szétnyomják, vérszinü foltot hagy maga után. Neve-

zik továbbá gyapjas tetünek is, mert a hátát és testének végét sürü fehér gyapjuszerü pehely boritja. A vértetüt a fán könnyen észre lehet venni, e hófehér gyapjuszerü pehely folytán, mely viaszneműü, gyapjuhoz hasonló izzadmányból áll, a vizet fel nem veszi és ugy látszik, arra való, hogy a rovart az eső, hideg és a rovarevő madarak támadásai ellen védje. A hol a rovarok nagyobb számban ülnek egy csomóban, ott az emlitett fehér gyapju szembetünő fehér foltokat képez, melyeket magasabb fákon is annál könnyebb észrevenni, mivel a rovarok leginkább az ágak alsó, föld felé néző oldalán szeretnek összecsoportosulni. Ha e gyapjut tüvel eltávolitjuk, akkor meglátjuk a fa kérgén a sürün egymás mellé sorakozott és szorosan a fához lapult tetveket, nagyot, kicsit vegyest egy halmazban. A nagyobbak s egyszersmind legöregebbek 1½ mm. hosszaságot érnek el, szinük sötét-barnás, alakjuk körteidomu. Fejükön két vörhenyes szem és két aránylag rövid csáp látható. A fej alsó részén van a három izülékből álló szipóka, melynek segélyével a rovar a fák kérgét megszurja és nedveit szivogatja. E tavasztól fogva az általuk megtámadott almafák kérgén észlelhető tetvek mind nőivaruak, de a him hozzájárulása nélkül nemzőképesek (szüznemzők) és eleven fiakat szülnek. A fiatal tetvek még nem pelyhesek és élénken mászkálnak a fa kérgén ide s tova, a mig táplálkozásukra alkalmas helyet találnak, hol azután megtelepedve, néhány vedlés után már magok is a leirt módon továbbszaporodnak. Nyár derekán azután a vértetünél is, ugy mint a többi növénytetveknél, megjelenik a szárnyas alak, melynek petéiből a tökéletesen kifejlett ivarszervekkel biró rovarok, s ezekből a téli peték keletkeznek. A mint már emlitve volt, e tetvek leginkább az almafákat támadják meg, és csak kivételesen találhatók nagy ritkán körtefákon is. Kártételük lényegében abból áll, hogy a fiatal ágakon szurásaik következtében dudorodások támadnak, melyek laza szerkezetüknél fogva könynyen korhadásba mennek át és igy az illető ágat tönkre teszik, a mi később az egész fa elgyengülését és esetleg kiveszését idézi elő. Minthogy e kártékony rovar Nyugot-Európában már igen el van terjedve, és nevezetesen számos németországi kertészeti telep el van általa lepve, mindenekelőtt óvakodnunk kell az almafacsemetéknek külföldről való behozatalától. Ha pedig azt tapasztaljuk, hogy fáinkon minden elővigyázat daczára a rovar megjelent, ugy a meglepett fák azonnal fertőtlenitendők. E czélból a következő eljárások javasolhatók: A meglepett fiatalabb csemeték és oltógalyak fertőtlenitésére legcélszerübb egy 50 gram fekete szappan, 100 gram kozmaszesz (anyl alkohol), 200 gram borszesz és 650 gram vizből álló keveréket használni, melylyel a galyaknak és csemetéknek a rovar által ellepett részei gondosan bekenendők. Öreg fáknál a következő eljárás ajánlható: A meglepett fák petroleummal beecsetelendők és nyomban utána bemeszelendők. Fiatalabb fáknál a petroleum 25 rész vizben föleresztendő. A hol a vértetü már a fiatalabb ágakat is ellepte, ott azok lenyesendők és elégetendők. Ez az eljárás mindannyiszor ismétlendő, valahányszor a vértetü az illető fákon ujra mutatkozik. Őszszel az illető fák töve körül oltatlan mész helyezendő, mert a rovarok egy része az almafák felső gyökerein telel át, és tavaszszal onnan mászik fel a törzsre és ágakra. Az oltatlan meszet, melynek mennyisége a fa korától függ, mintegy másfél arasztnyi mélységre kell a fa töve körül helyezni és azután földdel bekapálni.

Az aratásról.

Kunszentmiklós, aug. 28. (Az «Egyetértés» tudósitása.) A cséplés, nyomtatás vidékünkön a befejezéshez közeledik, s most már ugy mennyiség, mint minőségre nézve határozottan irhatjuk, hogy termésünk általában sem jobb, sem rosszabb a középtermésnél, s általában nem irányadó, hogy némely gazdánál a 18 kévével rakott csomóknál az árpa 3½ vékát, a buza 2 vékát, a rozs 1¾ vékát fizetett, mert más gazdánál meg a rozs 1¼, a buza 1½, az árpa 2 vékát adott, és igy csakugyan egyre-másra középtermésnél jobbat nem nyertünk. Minőségre nézve az árpa, a melyhez a legkevesebb reményünk volt, legjobb, a buza közepes, a rozs vékony szemü, itt-ott lehet látni jobbat. A zab, mely szintén középtermést adott, jó minőségü. Sulyra nézve: a buza 75—80, rozs 69—71, árpa 58—60, zab 36—40 klgr. Az árak — a mennyiben vevő akad, a mi nagy ritkaság — következőkép ingadoznak: buza 6.20—6.50 forint, rozs 5.20—5.30 frt, árpa 4.50—4.60 frt, zab 3.60—3.80 frt métermázsánkint. A kukoricza, burgonya jó termést igér. Borterméshez különösen, hogy jó legyen, kevés a remény a kedvezőtlen időjárás miatt, reggel és estefelé szokatlan, csaknem októberi hidegek járnak, napjában 6—7 óra hosszán át tartó, valamire való meleg időnk van, de a szőlőérésre az sem teljesen alkalmas. Savanyu bortermésre van kilátás a tökéletlen érés miatt.

NAPIREND: Augusztus 30-án.

Naptár: Szombat. — Római kath.: Limai Róza szüz. — Prot.: Rebekka, Benjamin. — Görög-orosz: (aug. 18.) Flór és Lór vértanuk. — Zsidó: (elul. 9.) Sabbat Reéh. — Nap kél 5 ó. 18 p., nyug. 6 ó. 42 p. — Hold kél 2 ó. 53 p. d. u., nyug. éjfélkor.
Vallás- és közoktatásügyi miniszter fogad délben 12—1 óráig.
Horvát miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 2-ig.
A VIII. kerületi 2-ik asztaltársaság szabadságharczkép leleplezési ünnepélye (stáczió-utcza 33. szám).
A svábhegyi templom restaurálása javára zártkörü tánczvigalom az Eötvös-nyaralóban.
Nyomdász-jubileum este 7 órakor a Széchenyi-sétatéren.
Gyümölcskiállitás a Köztelken d. e. 10—12 és d. u. 2—4.
Egyetemi füvészkert az üllői-uton ünnepnapok kivételével naponként látható d. e. 8—12 és d. u. 2—6.
Muzeumban: képtár d. e. 9-től d. u. 1.
Nyilvános könyvtárak zárva.
Állatkert nyitva egész nap.
Margitszigeten czigányzene naponként, katona-zene kedd, csütörtök, vasárnap és ünnepnapokon. Hajóközlekedés félóránkint.

Kivonat a hiv. lap aug. 29-iszámából.

Árverések a fővárosban. Beimel Jakab 416 forintra becs. ingóságai szept. 3 (Ujpest, Lőrincz-utcza 78). Kehrer Ferencz 506 frtra becs. ingóságai szept. 9 (Erdélyi-utcza 4). Meisel Hermann 441 forintra becs. ingóságai aug. 30 (sugár-ut 98). Gyukosináz Miklós 870 forintra becs. ingóságai aug. 29 (kötö-utcza 10). Ipser Ferencz 6951 frtra becs. ingóságai szept. 1 (gyár-utcza 5).

Árverések a vidéken. Sánta István 7765 forintra becs. ingatl. nov. 28 Pécs. Krautheim János 1640 frtra becs. ingatl. okt. 8 Fehértemplom. Lemberger Manó 6655 forintra becs. ingatl. okt. 6 Felvincz (Torda). Sellner Mihály 1784 forintra becs. ingatl. szept. 27 Világos (Arad). Nödl Lipót 2071 forintra becs. ingatl. szept. 25 Kőszeg. Lind Pál 3000 frtra becs. ingatl. szept. 9 Bazin. Pászmann Mihály 420 forintra becs. ingatl. szeptemb. 23 Taksony (pestv. tvszék). Molnár László 300 frtra becs. ingatl. okt. 3 Kecskemét.

Pályázatok. A tokaji kir. jbiróságnál irnoki, — a helmeczi kir. adóhivatalnál III. oszt. ellenőri, — Tót-Aradáczon (Torontálm.), Szerb-Pozsezsenán (Krassó-Szörénymegye) postamesteri, — a turócz-szt.-mártoni kir. jbiróságnál aljegyzői, — az ungvári kir. jbiróságnál joggyakornoki, — a lemesi kir. jbiróságnál végrehajtói, — a sárkányi kir. jbiróságnál aljegyzői, — a győri és szombathelyi kir. illetékkiszabási hivataloknál egy-egy pénzügyi fogalmazó-gyakornoki, — a kassai m. kir. pénzügyigazgatóság kerületében pénzügyőri szemlészi, — a gyulafehérvári kir. tvszéknél II. oszt. jegyzői, — a lugosi kir. tvszéknél II. oszt. jegyzői, — a marosvásárhelyi királyi ügyészségnél alügyészi állomásokra.

Felelős szerkesztő: **Csávolszky Lajos.**

IDEGENEK NÉVSORA.

Schmidt-Orient szálloda.
Boronkay Gy. Nagyvárad
Liber J. Szentendre
Hasits K. Szolnok
Kárpáty M. Szombathely
Básky M. Deés
Lehr E. Savast
Özv. Jordán H.-né Apatin
Haltek J. Miskolcz
Deák S. B.-Hunyad
Szakál A. M.-Berény
Stidl F. Nagyvárad
Rösler K. Szombathely
Zagyva F. Debreczen
Schustek R. Baja
Medveczky K. Petrovácz
Lázár J. Nagyvárad
Deutsch W. Bécs
Braun M. Bécs
Radasovits Gy. Zombor
Jurcsán G. Szemendria
Costics M. Belgrád

Vadászkürt szálloda.
Sonnenfeld I. és F. Nagyvárad
Fay I. Heves
Jurenák S. Ujkut
Sármezey M. Kovácsháza
Betegh I. Gyeres
Izsák I. Bánréve
Katinszky Gy. Eger
Ederlein E. Ausbach
Berecz A. Sopron
Széchy Gy. Kalocsa
Harjek A. Engelsberg
Pollacsek S. Nagyvárad
Heller A. Prága
Bernatovics Vukovár
Lindheim A. Berlin
Engländer B. Nürnberg

Bell L. Berlin
Schwarcz A. Bécs
Wellesz A. Bécs

Aranysas szálloda.
Potolszky P. Nógrád
Márton Á.-né Nagyabony
Beke A. P.-Csontorog
Graf A. Nógrád
Trocsányi I. Debreczen
Hieronymi B. Budapest
Bárthy F. B.-Gyula
Mészáros I. Kisujszállás
Mayerffy K. Debreczen
Sigl O. Siestenstetten
Polgár L. Curka
Schwarcz A. Bogdán

Budapest szálloda.
Steiner F. Jungbunzlau
Dr. Fischer L. Pápa
Hirsch B. N.-Sókut
Fenyvessy K. N.-Tapolcsán
Jeszenszky N. Felsőbánya

Fehérló szálloda.
Grosz I. Szolnok
Majer I. Bécs
Dr. Lubner A. Bécs
Csolnoky M. Debreczen
Krausz I. Csaba
Bájoky B. Szirák
Lesztyán D. Pálfa
Gurányi I. Mogyoród
Pató I. Metzenzéf
Kolener Zs. Nagyvárad
Barna I. Gyöngyös
Spitzer L. Gyöngyös
Várnay M. Ujvidék
Fleischmann H. V.-Löd
Bodenlosz I. Metzenzéf
Müller M. Bécs

Erzsébet szálloda.
Gáspárdy G. Eger
Suntó F. Versecz
Schertl I. Kassa
Daróczy Z. Paks
Szerencsés K. Bécs
Bakos P. Maglós
Stejanovics K. Vinkovcze
Blau S. Dabas
Kubis A. Pozsony
Ditrói M. Szeged
Steiner I. Almás
Gruber I. Moór

Európa szálloda.
Moore I. London
Parrinton E. Brigton
Ellena M. Bukarest
Ellena M. Bukarest
Jeanne M. Bukarest
Guttmann V. Kanizsa
Szabó K. Sopron
Schmidt I. London
Konstantini K. Konstantinápoly
Baginski Berlin
Mautner S. Szatmár
Cohen I. Páris
Naschauer I. Bécs

Holzwarth-Frohner száll.
Buschmann b. Bécs
Csapó V. Budapest
Sprinzl M. Pozsony
Budde V. Berlin
Weiss E. Pusztapoó
Rombauer Th. Fiume
Lang B. Páris
Astleithner F. Pilsen
Spitzer V. Bécs
Schwartz I. Ujvidék
Schnabl K. M.-Broód
Bárkány M. Kassa
Ostray M. Miskolcz
Katz I. Nyiregyháza
Klein I. Prága
Brammer I. T.-Abád

Fehér hattyu szálloda.
Fried A. Miskolcz
Lövi I. Mócsa
Schwarcz A. Hatvan
Weisz I. Fehérvár
Schirf D. Debreczen
Spitzer I. Hódmezővásárhely
Weiszberg E. Szeghalom
Bleier I. Laczháza
Nagy P. Kisczell

Hungária szálloda.
Pontremoli A. Páris
Sohiroglu Bukarest
Brünner A. Lipcse
Gaiger D. Debreczen
Dürselen H. Dortmund
Payer H. Zürich
Halbauer I. N.-Bánya
Mayer E. Ferisáncz
Klapproth K. Bécs
Czvikly K. Győr
Kutemann H. Vitten
Moritz L. Várna
Kaszumadján T. Várna
Rebenfeld E. Prága
Kuhn I. Miskolcz
Usziák A. Grácz
Ohanner V. Bukarest

István főhg. szálloda.
Hetényi A. Solt
Bauer K. Braunschweig
Porges F. Brünn
Barthelémy L. Selmecz
Melocco L. Ujvidék
Hübner A. Bécs
Miljevits Gy. Broód
Kohn F. Zenta

London szálloda.
Florentin V. Páris
Vokurka K. Vácz
József K. Reichenberg
Bruck G. Bécs
Stein F. Bécs
Lemberger P. Lugos
Pollák B. Tapolcsány

Magyar király szálloda.
Förster E. Z.-Csány
Zsuffa P. Solt
Frankovits R. Zágráb
Joannovits I. Bécs
Kucsewszky L. Nagyvárad
Soos M. Keszthely
Siebenhaar K. Temesvár
Gühner A. Prága
Seiber I. Győr
Kern I. M.-Szalka
Frank M. Mohács
Buhle K. Hamburg
Grosz M. Ozora
Koho F. Kula
Pacher A. Mostár
Bader I. Vukovár

Marchall-szálloda az „Angol királynőhez"
Basseliere V. gr. Páris
Zichy H. gr. nejével Gosztony
Batthyány E. gr. Ikervár
Spens E. b. Szilézia
Boess brné Teschen
Takács A. Kurtics
Olmay I. Csil
Beretvás Th. Nagykőrös
Laugier V. Belgrád
Marcor C. Belgrád
Beniczky G. Ketegyháza
Bekers P. Bruxelles
Mayer R. Bécs
Alanesco G. Románia
Heinrich Th. Bécs
Mirkovitsch S. Belgrád
Gut M. Leutkirch
Milenovits F. Wrania
Marianovits N. Ujvidék

Nemzeti szálloda.
Stubenberg gr. Székelyhid
Busikay Gy. Kalocsa
Meskó O. Makó
Vécsey Gy. Debreczen
Fügh K. Kőszegh
Kerekes G. Szolnok
Clemens K. Bécs
Klügel K. Bécs
Punchert Gy. Bécs
Glavan K. Karlócza
Fellner L. Fehérvár
Wurst L. Ujvidék

Pannonia szálloda.
Szabó I. Tittel
Brozoray S. Réde
Farkas L. Tass
Török M. Ujfalu
Bende Gy. Kecskemét
Kotányi R. Bécs
Saborsky E. Pozsony
Szilágyi B. Gyömrő
Müller M. Hódság
Dr. Schenk A. Beregszász
Tritsch M. Brassó
Kugler A. Nagyvárad
Krugstein M. Nagyvárad
Herczog K. Székesfehérvár
Schwarcz I. Miskolcz
Eisler L. B.-Gyula
Gobi E. Sopron
Weisz A. Gyöngyös
Madzinyi Jankovácz
Schiller H. Sz.-Abauj
Burián I. Ujfalu
Klein I. Szakol
Halm E. Zombor
Kleiner L. Kalocsa

NYILT-TÉR.

Siposs Antal magánzeneakadémiáján, (kecskeméti-utcza, Geiszt-ház) a beiratkozás az 1884/5. tanévre már folyamatban van. Beiratás mindennap 9—12-ig délelőtt és pedig zongora-, zeneszerzés- és énekre. A két utóbbi tantárgyra külön bejárók is jelentkezhetnek. 10815

Dr. WAGNER fürdőutjából megérkezett. Rendel 2—4-ig. 10834 koronaherczeg-utcza 10. sz.

Figyelmeztetés!

Hogy a fehérnemü megkiméltessék a t. cz. háziasszony csak
FIUMEI RIZSKEMÉNYITŐT
10491 **(védjegy fehér Elefánt.)**
használjon, mert általánosan elismert tény, hogy a **fiumei rizskeményitő a legjobb és vegyileg legtisztább**, a miért a gyár teljes kezességet nyujt.
Kapható minden füszerkereskedésben.

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHAZ.
Budapest, aug. 30-án
a szinház zárva.
Holnap, augusztus 31-én.
Az utolsó szerelem.

NÉPSZINHÁZ.
Budapest, augusztus 30-án.
GASPARONE.
Operette 3 felv. Irták Zell és Genée. Forditották Berczik Árpád és Evva Lajos. Zenéjét szerzette Millöcker K.

Személyek:

Carlotta	Hegyi A.
Baboleus	Solymosi
Sindulfo	Szabó
Erminio	Vidor
Luigi	Magyari
Benozzo	Gergely
Sora	Pálmai I.
Zenobia	Aranyossiné
Marietta	Vidorné
Massaccio	Prielle
Ruperto	Izsó
Guarimi	Füredi
Egy tiszt	Kiss M.
Törvénysz.	Kósa
Giuseppe	Kopácsi
Dominico	Marton
Pietro	Pintér
Bianca	Galantai M.
Izabella	Sarkadi T.
Marguerita	Galambos B.

Kezdete 8 órakor.

Holnap, augusztus 31-én.
BLAHA LUIZA asszony mint vendég.
A toloncz.

FŐVÁROSI SZINKÖR
Budán a Krisztinavárosban.
Budapest, aug. 30-án.
BUKOW,
a székelyek hóhéra.
Szinmü 4 felv.
Kezdete 7 órakor.

Orpheum
nagy mező-utcza 17.
Ma második előadása a **bécsi népénekes cyklusnak**
és pedig:
EDI és BIEDERMANN
hirneves társulata által, annak komikusaival *Zangl, Schmitter, Eisner* urakkal egyetemben. *Naponként uj müsor.*
Először:
's G'VATTER-BITTEN.
Bohózat énekekkel.
Fischbein ur, esernyőkészitő .... Zangl ur
Schmelzerl, rézöntő .... Biedermann ur
Schackerl, pinczér .... Schmitter ur.
Azonkivül fellépnek *de la Torre, Dally, Beczy* kisasszonyok és a *Wartenberg család.* 10759

Elhaltak Budapesten 1884. aug. 28.

Juhász K. T. 26 é. hivt. szolga n. VIII. gyöngytyuk-u. 5. tüdővész.
Keller R. 16 é. hivt leánya VII. k. holló-u. 8. vizkór.
Benkheim S. M. 32 é. festő neje VII. k. király-u. 59. gümőkór.
Andreanszky Zs. 54 é. főv. tanácsn. II. k. rét-u. 3. idült tüdőlob.
Gläser T. J. 29 é. napsz. neje II. k. Horváth-u. 9. tüdőgümő.
Lusztig S. 64 é. kantinos IX. k. üllői-ut 101. szivbaj.
Krem H. 3 é. borbély fia IX. k. soroksári-ut 47. béllob.
Bednarik M. 3 é. napsz. l. IX. k. Ferencz-u. 3. roncsoló toroklob.
Pfisterer L. A. 48 é. hivt. szolga n. IX. Knezits-u. 9. rögt. halál.
Gáspár I. 38 é. szabó VI. k. szegfü-u. 6. agykérlob.
Tonnhauser I. 36 é. posta hivt. X. k. Czihal-ház vizkór.
Kovács R. M. 41 é. szatócs neje III. k. Lajos-u. 104. hashártyalob.
Langer F. 66 é. czukrász VIII. k. német-u. 10. genyvér.
Grünfeld A. 2 é. kdő leánya VIII. Mária-Terézia-tér 16. vörheny.
Balla M. 5 é. lakástalan veselob.
Blayer J. 73 é. nyug. hivt. I. k. Gellért-u. 55. tüdőgümő.
Valkovszky D. R. 55 é. mosónő II. k. János-kórház szivbaj.
Schaffel R. 11 é. napsz. fia VII. k. kerepesi-ut 52. csonthártyalob.
Panyik M. 15 é. pintér utrój égés.
Luhr M. 71 é. földmives utról orbáncz.
Csete J. 68 é. takaritónő VII. k. kertész-u. 41. szivbaj.
Hoffmann G. 25 é. technikus öngyilkos.
Agán J. 40 é. lakástalan rögtöni halál.

VIZÁLLÁS 1884. aug. 29.

Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	2.38	—	áradó	M.-Sziget	0.82	—	áradó
Komárom	1.65	—	apadó	Beregszász	—	—	—
Budapest	1.89	—	apadó	Sárospatak	—	—	—
Mohács	2.87	—	apadó	Szatmár	—	—	—
Vukovár	—	—	—	Tokaj	0.48	—	apadó
Ujvidék	3.26	—	apadó	Szolnok	0.73	—	apadó
Pancsova	1.29	—	apadó	Szeged	1.75	—	apadó
Orsova	2.31	—	áradó	**Körös**			
Dráva				B.-Gyula	0.18	—	apadó
Barcs	1.45	—	áradó	**Maros**			
Eszék	1.61	—	áradó	Arad	—	31	apadó
Száva				**Béga**			
Mitrovicza	1.39	—	változtl.	Temesvár	0.57	—	áradó

IDŐJÁRÁS aug. 29. regg. 7 órakor.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700	Szél iránya és ereje 1—12	A hőmérséklet Celsius-fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	62.1	ENY 2	+ 9.9	1	◔
Beszterczе	58.7	NY 1	+ 11.2	13	●
Beszterczebánya	60.1	◎	+ 10.0	—	○
Budapest	61.6	EK 1	+ 11.4	—	○
Csáktornya	58.2	D 1	+ 13.5	—	◕
Debreczen	59.2	ENY 3	+ 10.8	55	●
Eger	61.8	ENY 4	+ 12.4	6	◔
Eszék	—	—	—	—	—
Fiume	62.6	E 1	+ 14.8	13	◕
Késmárk	—	—	—	—	—
Keszthely	—	—	—	—	—
Kolozsvár	—	—	—	—	—
Magyar-Óvár	64.0	◎	+ 10.2	—	○
Mármaros-Sziget	58.7	DNY 1	+ 12.0	23	●
Nagy-Enyed	60.8	DK 1	+ 15.2	—	◕
Nagy-Szeben	59.0	NY 3	+ 11.3	2	◔
Nagyvárad	—	—	—	—	—
Orsova	61.8	ENY 4	+ 15.4	29	◑
Pancsova	62.3	ENY 6	+ 11.2	1	○
Selmeczbánya	62.1	K 4	+ 10.4	—	○
Sopron	—	—	—	—	—
Szatmár-Németi	58.4	E 2	+ 12.0	12	●
Szeged	—	—	—	—	—
Sepsi-Szt-György	56.0	NY 4	+ 12.0	18	●
Szolnok	60.7	EK 2	+ 10.4	5	○
Temesvár	63.8	NY 2	+ 12.8	7	○
Trencsén	60.8	◎	+ 9.0	—	○
Ungvár	58.7	ENY 1	+ 12.0	4	●
Zágráb	—	DNY 1	+ 13.8	—	◔
Bécs	63.0	◎	+ 8.8	—	○
Bregenz	60.7	EK 1	+ 10.4	—	◕
Lesina	62.6	K 2	+ 18.8	—	○
Pola	62.8	◎	+ 13.8	—	◑
Prága	62.5	D 1	+ 8.5	1	○

Jelek magyarázata ◎ — szélcsend; ○ — tiszta, derült; ◔ — ¼ felhős; ◑ ½ felhős; ◕ — ¾ felhős; ● — borult; — esős, — jég; ≡ — köd; ✳ — hóeső; ∞ — göz; — zivattar, villám

Áttekintése a mai időjárásnak.

Európában: A depressziók (755) egyike kelet felé távozik, másika északnyugotról jön; a nagy légnyomás (763—764) Olaszország felől, Magyarországon keresztül, a Keleti tenger felé felnyulik. Az idő északnyugaton és délkeleten borus, esőkkel, Közép-Európában változó, hüvös, helyenkint esővel.

Hazánkban: Többnyire északnyugatias, helyenkint erős szelek mellett, a hőmérséklet főleg északnyugaton kisebb lett, a légnyomás mindenütt nagyobbodott. Az idő délkeleten többnyire borus, esős, északnyugaton változó, felhős-borus váltakozik napos derüssel.

Kilátás a jövő időre.

Hazánkban: Nagyobbodó hőmérséklettel délnyugaton közepes derült, északkeleten még helyi esővel változó idő várható.

Kiadótulajdonos: PALLAS irod. és nyomdai részv.-társaság

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései augusztus 29.

Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára

Faj	Irányzat	76 kg frttól	frtig	77 kg frttól	frtig	78 kg frttól	frtig	79 kg frttól	frtig	80 kg frttól	frtig	81 kg frttól	frtig	kg frttól	frtig	kg frttól	frtig
bánsági buza ó	szilárd	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
tiszavidéki «	«	7.75	7.90	7.85	8.—	7.95	8.10	8.05	8.20	8.15	8.30	8.25	8.35	—.—	—.—	—.—	—.—
pestvidéki «	«	7.65	7.80	7.75	7.90	7.85	8.—	7.95	8.10	8.05	8.20	8.15	8.30	—.—	—.—	—.—	—.—
fehérmegyei «	«	7.65	7.80	7.75	7.90	7.85	8.—	7.95	8.10	8.05	8.20	8.15	8.30	—.—	—.—	—.—	—.—
bácskai «	«	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
m. északv. «	«	7.65	7.70	7.75	7.80	7.85	7.90	7.95	8.—	8.05	8.10	8.15	8.20	—.—	—.—	—.—	—.—

Gabona	O vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségü suly hektoliterenként	100 kg ára frt -tól	kr.	frt -ig	kr.
rozs	uj	—	csend.	70—72	6	55	6	80
árpa	«	takarmány	«	60—62	6	30	6	60
«	«	égetni való	«	62—64	7	10	8	—
«	«	sörfőzdei	«	64—66	8	35	9	60
zab	ó	—	bágy.	39—41	5	90	6	20
tengeri	«	bánsági	szilárd	75	6	40	6	45
«	«	másnemü	«	72	6	35	6	40
«	«	—	lanyha	—	—	—	—	—
köles	—	—	«	nélkül	—	—	—	—
káposzta-repcze	uj	—	«	—	10 7/8	—	11 6/8	—
bánsági repcze	«	—	«	—	10 3/8	—	11	—

Szokvány gabona, határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	pénz frt	kr.	áru frt	kr.
buza	szilárd	tavaszra	8	32	8	34
	»	őszre	7	85	7	86
«	—	1884. máj.—jun.	5	58	5	59
	—	junius—julius	—	—	—	—
tengeri	szilárd	julius—augusztusra	—	—	—	—
zab	bágyadt	tavaszra	6	16	6	20
	»	őszre	5	90	5	93
repcze káposzta	»	aug—szeptemb. 1884	11 7/8	—	11 7/8	—

ÉRTÉKPAPIROK

ÁLLAMADÓSSÁG.

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	6%	121.90	122.20
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	4%	91.75	92.—
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	4%	—.—	—.—
Magyar papirjáradék adómentes	5%	88.45	88.45
Magyar vasuti kölcsön a 120 frt o. ért. (300 frank)	5%	141.75	142.25
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	142.—	142.50
Gömöri államvasuti záloglevelek	5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut állam-kötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	95.50	96.—
Magyar 1873. keleti vasutarany v. ezüstb. (elsőbbs.) adóm.	5%	118.50	119.—
Magyar 1876. keleti vasut állam-kötvény aranyban	5%	101.25	101.75
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 100 frt		114.—	115.—
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 50 frt		114.—	115.—
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	115.75	116.25
1871-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	—.—	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	101.—	102.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	100.75	101.50
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	100.50	101.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	100.25	101.—
Magyar földtehermentesitési kötvények horvát-szlav.	5%	100.—	102.—
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	100.5	101.50
Magyar országos jelzálog urbéri váltság kötvény (100 frt)	5%	96.50	97.50
Királyi horv.-szlavon jelzálog földváltsági kötvény (100 frt)	5%	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	99.—	99.⅛
Magyar királyi kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)		—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban május—nov.	4 2/10%	80.50	80.80
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	4 2/10%	80.50	80.80
Egyesitett államadósság ezüst kamat január—julius	4 2/10%	81.40	81.70
Egyesitett államadósság ezüst kamat april—október	4 2/10%	81.40	81.70
Osztrák aranyjáradék adómentes	4%	103.50	104.—
Osztrák papirjáradék, adómentes	5%	95.25	95.75
Osztrák államadósság, kisorsolással 1854-iki à 250 frt p.p.	4%	124.50	125.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 500 frt o. é.	5%	134.—	135.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 100 frt o. é.	5%	143.—	144.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 100 frt o. é.		169.50	170.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 50 frt o. é.		168.50	169.50
Pest város kölcsöne 1870-ből adómentes	6%	105.75	106.25
Pest város kölcsöne 1871-ből adómentes	6%	106.—	107.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne adómentes	5%	98.75	99.50
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	30.—	30.50
Bécs város nyerem. kölcsöne 1874-ből		125.50	126.—

Osztal. 1883-ra	ÉRTÉKPAPIROK	Befiz. frt	Utolsó árkelet pénz	áru
	RÉSZVÉNYEK.			
	a) Bankok.			
12.—	Alt. magyar municipalis hitelint.	200	—.—	—.—
6.—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
8.—	Budapesti bankegyes.-részv.-társ.	100	108.25	109.—
——	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
—.—	Iparbank, budapesti	100	—.—	—.—
——	Központi ipartársulati hitelintézet	80	—.—	—.—
19.50	Magyar Általános Hitelbank	200	300.—	300 50
26¼ fr	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—.—	—.—
13⅛ fr	Magy. jelzáloghitelb. II. kib. id. e.	100	106.75	107.25
5.—	Magyar leszám. és pénzváltóbank	100	87.—	87.50
20 fr	Magyar országosbank részv.-társ.	100	—.—	—.—
14.—	Osztrák hitelintézet	160	300.40	300 60
43.—	Osztrák-magyar bank	600	855.—	860.—
11.—	I. magyar iparbank	150	160.—	162.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	615.—	620.—
—.—	Sziszeki hitelbank	100	—.—	—.—
6.—	«Unio» bank	100	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
10.—	Bécsi biztositó társaság	200	240.—	242.—
10.—	Bécsi élet-ésjáradék-biztos. társ	200	235.—	238.—
152.—	Első magyar ált. biztositó társ.	1000	3450.—	3500.—
5 —	Foncière pesti biztositó intézet	100	87.—	87.50
7 fr	Magyar-franczia biztos. társaság	50	50.—	50.50
62.—	Pannonia viszontbiztositó társ.	300	960.—	1000.—
	c) Gőzmalmok.			
50.—	Concordia gőzmalom	500	590.—	600.—
120 —	Első budapesti	500	1285.—	1295.—
20 —	Erzsébet malom	200	238.—	240.—
40 —	Hengermalom	500	606.—	610.—
32.—	Lujza	160	295.—	298.—
40.—	Molnárok és sütők	200	436.—	438.—
100 —	Pannonia	1000	1165.—	1175.—
40.—	Viktória	300	424.—	427.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
	«Adria» m. tengeri hajózási részv.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Alföld-fiumei	200	177.50	178.50
—.—	Arad-Csanádi vasut	100	—.—	—.—
——	Arad-Körösvölgyi vasut	100	—.—	—.—
5 —	Báttaszék-dombovári	200	175.—	176.—
——	Déli vasut	200	—.—	—.—
6 fr	Észak-keleti vasut	200	164.50	165.50
——	Erdélyi vasut	200	175.—	176.—
——	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	—.—	—.—
——	Kassa-oderbergi vasut	200	147.—	147.50
——	Magyar-galicziai vasut	200	170.50	171.50
——	M. nyug. v. (székesf.-győr-gráczív.)	200	170.—	171.—
——	Osztrák-magyar államvasut	200	301.—	301.50
32 fr	Pécs-barcsi vasut	200	—.—	—.—
——	Tiszavidéki vasut	200	249.50	250.50
——	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	532.—	536.—
31 50	Pesti közuti vaspálya	500	586.—	587.—
32.—	Pesti közuti vaspálya elv. jegy		390.—	395.—
22.—	*c) Takarékpénztárak.*			
	Budapest III. kerületi	50	75.—	76.—
6.—	Országos központi	300	462.—	464.—
28.—	Pesti első hazai	1000	5140.—	5160.—
320.	Egyesült Budapest fővárosi	200	458.—	462.—
28.—	Magyar ált. takarékp. részv.-tár.	100	92.50	93.—
4.50	*f) Különféle vállalatok.*			
	Alagut	105	141.—	143.—
9 —	Általános waggon-kölcsönzőtárs	80	87.50	88.50
8.—	Első magyar üveggyár r. t.	500	525.—	535.—
60.—	Esz.-magyarorsz. e. köszénb. r. t.	100	—.—	40.—
——	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	183.—	184.—
—.—	Ganz és társa vasöntőde s gépgy.	400	950.—	960.—
60.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	440.—	445.—
30.—	Gyapjumosó és biz. első magyar	200	265.—	—.—
20.—	Kereskedelmi testület épülete	210	—.—	—.—
30.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	150	540.—	545.—
40.—	Pesti könyvny. részvény-társaság	500	900.—	—.—
70.—	Köszén- és téglagyár (Drasche)	130	168.—	169.—
9.—	Köszénbánya- és téglagyár ideigl. r.		43.50	44.—
12.—	Nemzeti. waggon-kölcsönző-r. t.	100	97.—	98.—
—.—	Pesti épitő-társaság	85	—.—	—.—
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	114.50	115 50
——	« « ideigl. r. j.	50	—.—	—.—
8.—	Salgó-tarjáni köszénbánya	100	127.50	128 50
20.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	290.—	292.—
40.—	Serfőzde első magyar	400	830.—	—.—
30.—	Sertéshizlaló	200	338.—	340.—
——	Sóskuti kőbánya	200	61.—	62.—
18.—	Spodium és csontlisztgyár	200	238.—	240.—
1 —	Szálloda részvény-társaság	80	96.—	100.—
10.—	Tégla- és mészégető, ujlaki	200	172.—	173.—
—.—	Török bir. dohány-egyedárusági társ.		127.50	128.50
20.—	Téglagyár, kőbányai	100	273.—	274.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magy. földhitelintézet papirérték	5½%	101.50	102.25
	Magy. földhitelintézet papirérték	5%	100.50	101.—
	Magy. földhitelintézet papirérték	4½%	94.50	95.—
	Magy. földhitelint. arany v. ezüst	5%	124.50	125.—
	Magyar jelzálogbank	5½%	101.30	101.60
	Magyar jelzálogbank	5%	98.50	99.—
	Kisbirtokosok orsz. földhitelint.	5½%	100.—	101.—
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	5%	101.85	102.15
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4½%	100.35	100.65
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4%	94.50	94.75
	Pestimagyar kereskedelmibank	6%	101.75	102.50
	Pestimagyar kereskedelmibank	5½%	101.50	102.—
	Pestimagyar kereskedelmibank	5%	99.—	99.50
	«Albina» takarék-és hitelintézet	6%	100.50	101.50
	Magy. jelz.-hit.-bank nyer. kölcs.	4%	100.—	100.25
	Pesti h. I. takarékp. e. k. kötv.	5%	99.25	99.75
	ELSŐBBSÉGEK			
	Alf.-fiumei v. (n.v.-északi v.) 200	5%	100.—	100.25

ÉRTÉKPAPIROK			Utolsó árkelet pénz	áru
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200	5%	98.75	99.25
Budapest-pécsi vasut ideiglen jegy		5%	97.50	98.—
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	98.50	99.—
Dunagőzhajózási társulat	100/200	5%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság	300	6%	—.—	—.—
Észak-keletivaspálya	300	5%	96.50	97.50
Észak-keletivaspálya (aranyban)	1000	5%	120.—	121.—
Észak-keletivaspálya (aranyban)	200	6%	126.—	127.—
Ész.-magyarorsz. e. köszénb. r. t.	200	6%	—.—	—.—
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	97.50	98.50
Magy.-galicziai vaspálya II. kib.	200	5%	97.25	97.75
M. ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi v.)	200	5%	100.—	100.50
Magyar nyugativas 1874. kib.	2000/1000	5%	98.—	99.—
M. vas. elsőbbs. beruh. aranyb.	200	5%	116.—	116.50
I. erdélyi vaspálya	206	5%	97.—	97.50
Mármarosi sóvasut r. t. elsőbbs. r.	100		—.—	—.—
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	6%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	300	5%	100.—	101.—
Kassa-oderb. v. (eperjes-tarn. v.)	200	5%	98 50	99.—
Kassa-oderb. v. (osztrák vonal)	200	5%	101.—	102.—
Kassa-oderb. v. (magyar vonal)		5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut		5%	—.—	—.—
O.-magy. államv. 1882. kib. 400/2000 m.		4%	—.—	—.—
Szamosvölgyi vasut t. elsőbs. r.			82.50	—.—
Tiszavidéki vasut		5%	104.75	—.—
Budapesti lánczhid	100	6%	104.—	104.50
Lloyd- és tőzsde-épület	100	5%	97.—	97.50
MAGÁNSORSJEGYEK.				
Osztrák hitelintézet			178.—	179.—
Budavárosi sorsjegy			41.50	42.50
Keglevich sorsjegy			19.—	20.—
Magy. sz. korona orsz. vörös kereszt egyl.			7.—	7.50
Osztrák vörös kereszt-egylet			13.25	13.75
Pálffy sorsjegy			40.50	41.—
PÉNZNEMEK.				
Császári királyi arany (vert)			5.74	5.77
Császári királyi arany (kör.)			5.72	5.75
Osztrák-magyar 8 frtos arany			9.64	9.66
20 frankos arany			9.64	9.66
20 márka			11.92	11.94
Török aranylira			—.—	—.—
Osztrák- és magyar ezüst			—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi			59.50	59.65
Váltók árfolyama (látra).		Bank-kláb		
Német bankpiaczok 100 márk		4%	59.55	59.75
Amsterdam 100 hollandi frtért		3%	100.40	100.50
Brüssel 100 frankért		3%	—.—	—.—
Páris 100 frankért		3%	48.25	48.30
Marseille 100 frankért		3%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért		3%	48.20	48.35
Zürich 100 frankért		3%	48.20	48.35
London 10 font sterlingért		2%	121.65	121.95
Szentpétervár 100 rubelért		6%	—.—	—.—
Olasz bankpiaczok 100 lire nouve ital.		4½%	—.—	—.—

Bécsi tőzsde aug. 28.

		Pénz	Áru
A) Általános államadósság.			
Egységesjár., papir, május—novemb.	5%	80.65	80.80
Egységes járadék, papir, febr.—aug.	5%	80.70	80.85
Egységes járadék, ezüst január—jul.	5%	81.55	81.70
Egységesjáradék, ezüstb. ápr.—okt.	5%	81.60	81.75
Sorsolással, 1854-ből 250 frtsorsj. pp.	4%	124.50	125.—
Sorsolással, 1860-ból 500 frtsorsj. o.é.	5%	134.—	134.50
Sorsolással, 1860-ból 100 frtsorsj. o.é.	5%	143.—	144.—
Sorsolással, 1864-ből 100 frtsorsj. o.é.		169.75	170.25
Sorsolással, 1864-ből 50 frt sorsj. o.é.		168.50	169.50
Como-járadék 42 lira		39.—	41.—
Államjószági jelzáloglevél 120 frt	5%	152.—	152.50
Bécs-glogn. v. els. jegy. 100 frt p. p.	5%	99.—	—.—
B) A birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok államadóssága.			
Osztrák aranyjár. adómentes 100 frt	4%	103.50	103.70
Osztr. papirjár. visszafiz. 1881 100 frt	5%	95.—	95.60
C) A magyar korona országainak államadóssága.			
Magyar aranyjár. adómentes 100 frt	6%	122.10	122.30
Magyar aranyjár. adómentes 100 frt	4%	91.80	91.95
Magyar papirjáradék 100 frt	5%	88.35	88.50
Magyar vasuti kölcsön 120 frt ezüst	5%	142.50	142.85
Magyar vasuti kölcsön 120 frt ar. k.	5%	141.80	142.20
Gömöri államvas. záloglevél 150 frt	6%	—.—	—.—
Keletivasutiál. kötv. 1869-ből 300 frt	5%	95.—	95.50
Keletivasutiál. kötv. 1873-ból 300 frt	5%	—.—	—.—
Keletivasutiál. kötv. 1876-ból 100 frt	5%	101 50	102.—
Magy. államkölcs. 1871. sors. 100 frt	5%	—.—	—.—
Magy. államkölcs. 1873. sors. 100 frt	5%	—.—	—.—
Magyar urbéri válts. kötvény 100 frt	5%	96.25	—.—
M. szőlődézsma-válts. kötv. 100 frt	5%	98.50	99.—
Magyar nyeremény-kölcsön 100 frt		114.50	115.—
Magyar nyeremény-kölcsön à 50 frt		114.25	114.75
M. tiszav. s szegedi ny. sorsj. 100 frt	4%	115.80	116.[illegible]
D) Földteherm. kötv. 100 frt pp.			
Csehországi	5%	106.50	—.—
Bukovinai	5%	100.50	101.25
Galicziai	5%	101.—	101.50
Karinthiai	5%	106.50	—.—
Krajna és tengerparti	5%	102.75	—.—
Morvaországi	5%	105.75	—.—

		Pénz	Áru
Alsó-ausztriai	5%	105.—	106.25
Felső-ausztriai	5%	104.50	106.—
Salzburgi	5%	102.—	—.—
Sziléziai	5%	110.—	—.—
Stiriai	5%	105.—	—.—
Tiroli	5%	102.—	—.—
Horvát- és szlavonországi	5%	100.—	102.—
Erdélyi	5%	100.75	101.25
Temesi bánság	5%	100.50	101.25
Temesi 1867-iki sorsolási záradék	5%	100.50	101.—
Magyar	5%	101.30	101.80
Magyar 1867-iki sorsolási záradék	5%	100.70	101.20
E) Más kölcsönök.			
Dunaszabályoz. sors. 1870-ből 100 frt	5%	115.75	116.25
Dunaszab. kölcsön 1878-ból 100 frt	5%	105.—	—.—
Pestvárosi kölcsön 1871	6%	105.—	—.—
Pestvárosi kölcsön 1880	5%	98.75	99.—
Trieszt városi kölcs. 1865	6%	107.75	—.—
Trieszt városi kölcs. 1879	6%	—.—	—.—
Bécsvárosi kölcsön 1867	5%	102.—	102.80
Bécsvárosi kölcsön 1874 (ar. v. ez.)	5%	—.—	—.—
Bécsvárosi kölcsön 1874 (sorsolás)		125.—	125.50
Olasz járadék 100 lira	5%	—.—	—.—
Szerb nyer. kölcs. 100 frk	3%	29.75	30.—
Török vasuti kölcsön 400 frk		21.—	21.20
F) Záloglevelek, jelzálog-kötvények és kötvények (100 frtért).			
Osztr. ált. földh.-int. sors. ar. v. ez.	4½%	121.25	122.—
Osztr. ált. földh.-int. 50 éves visszf.	4½%	97.20	97.70
Osztr. ált. földh.-int. 50 éves visszf.	4%	92.50	93.—
Osztr. ált. földh.-int. nyer.-kölcsön	3%	97.—	97.50
Csehorsz. földh.-társ. 36 éves visszf.	5½%	103.75	—.—
Csehorsz. földh.-társ. 33 éves visszf.	6%	104.50	—.—
Csehorsz. földh.-társ. 33 éves visszf.	5%	102.50	103.50
Központi földhitelint. bank 38 é.	5%	100.—	100.50
Gácsországi földhitelintézet 18 é.	6%	98.50	98.75
Gácsországi földhitelintézet 20 é.	7%	101.50	102.25
Gácsországi földhitelintézet 36 é.	6%	99.—	99.50
Morvaorsz. jelzál.-hitelbank 36 é.	5½%	102.50	103.50
Morvaorsz. jelzál.-hitelbank 36 é.	5%	101.50	102.—
Osztrák jelzálogbank 10 éves visszf.	5½%	—.—	—.—
Osztrák jelzálogbank sorsolással	5%	100.50	—.—
Osztrák jelzálogbank 10 éves visszf.	5%	—.—	101 50
Osztrák jelzálogbank sorsolással	4½%	97.—	98.—
Osztrák-magyar bank	5%	101.90	102.20
Osztrák-magyar bank	4½%	100.40	100.70

		Pénz	Áru
Osztrák-magyar bank	4%	94.40	94.70
Első osztrák takarékp. sorsol. 30 év	5½%	102.80	103.50
Első osztrák takarékp. sorsol. 32 év	5½%	102.80	103.50
Pesti hazai első takarékp. 4½ éves		99.—	99.50
Magyar földhitelintézet	5½%	100.50	100.75
Magyar földhitelint. sorsolása 39 év	5%	94.50	94.75
Magyar földhitelint. sorsolása	4½%	124.25	—.—
Magyar földh.-int. sors. 39 év arany	5%	101.50	102.50
Magyar jelzálogbank 25 évi sors.	5½%	100.50	101.50
Magyar jelzálogbank 40 évi sors.	5½%	98.50	99.—
Magyar jelzálogbank 40 évi sors.	5%	99.75	100.25
G) Elsőbbségi kötvények.			
Albrecht pálya 300 frt ezüst	5%	99.20	99.70
Alföld-fiumei pálya 200 frt ezüst	5%	99.90	100.30
Alf.-fiumei k. 1874. k. 200 frt ezüst	5%	98.90	99.30
Arad-temesvári vasut 200 frt ezüst	5%	—.—	—.—
Cseh eszaki vasut 300 frt	5%	107.—	107.50
Cseh nyugati vasut 300 frt	5%	101.—	101.30
Buschtiehradi vasut 150 frt ezüst	5%	103.—	103.60
Dunagőzhajózási társ. 300 frt ezüst	5%	118.50	—.—
Dunagőzhaj. társ. 100/200 frt ezüst	6%	110.50	—.—
Dunagőzhajózási társ. 200 frt arany	5%	—.—	—.—
Duna-drávai pálya 200 frt ezüst	5%	98.75	99.—
Erzsébet pálya 600 és 3000 márka.	4%	108.30	108.60
Erzsébet p. 400 és 2000 m. lev. nélk.	4%	113.75	114.—
Ferdinánd északi pálya 100 frt p.p.	5%	105.50	106.—
Ferdinánd északi pálya 100 frt o.é.	5%	101.50	102.—
Ferdinánd északi pálya 300 frt ez.	6%	108.70	—.—
Ferencz-József pálya 200 frt ez.	5%	90.—	90.30
Pécs-barcsi pálya 200 frt ez.	5%	101.40	101.80
Károly-Lajosgácsi pálya 300 frt o.é.	5%	99.75	100.25
Kassa-oderbergi pálya 200 frt ez.	5%	100.—	100.30
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt ez.	5%	99.—	99.50
Kassa-od. (osztr. v.) 1879. 200 frt	5%	101.20	102.—
Kassa-od. (magy. v.) 1879. 200 frt	5%	121.75	122.25
Lemb.-czern.-jassii p. I. kib. 300 frt o.é.		99.—	100.—
Lemb.-czern.-jassii p. II. kib. 300 frt ez.		100.75	101.25
Lemb.-czern.-jassii p. III. kib 300 frt ez.		100.—	100.25
Lemb.-czern.-jassii p. IV. kib. 300 frt		100.—	—.—
Osztrák-magyar Lloyd 300 frt arany	5%	—.—	—.—
Osztr.-magy. Lloyd 1881. 500 frt ar.	5%	—.—	—.—
Osztr.-magy. Lloyd 1882, 500 frt ar.	5%	123.—	123.50
Osztrák észak-nyugati p. 200 frt ez.	5%	103.70	104.—
Osztr. ész.-nyug. p. Lit. B 200 frt ez.	5%	103.—	103.30
Rudolf-pálya 300 frt ez.	5%	110.25	110.50
Rudolf-pálya 1884. kib. ezüst	5%	87.—	87.30
Erdélyi pálya 200 frt ez.	5%	96.80	97.20

		Pénz	Áru
Osztr.-magyar államvasp. 500 frank	3%	187.75	188.50
Osztr.-m. áll.-vp. 1874. k. 500 frank	3%	184.75	—.—
Osztr.-m. áll.-vp. kieg. h. 500 frank	3%	182.70	—.—
Osztr.-m. áll.-vp. I. kib. 200 frt ar.	5%	—.—	—.—
O.-m. áll.-vp. (brünni r.) 150 frt ez.	5%	122.—	—.—
Déli pálya jan.—julius 500 frank	3%	144.25	144.75
Déli pálya április—okt. 500 frank	3%	145.—	145.50
Déli pálya 200 frt ar.	5%	123.25	123.75
Dél-északném. összek.-p. 100 frt o.é.	5%	98.50	99.—
Dél-é.-n. összek.-p. 1879. k. 100 frt o.é.	5%	95.50	96.25
Tiszavidéki pálya 1000 frt o.é.	5%	105.50	106.50
Tiszavidéki pálya 200 frt o.é.	5%	105.—	105.60
Magyar-gácsorsz. pálya 200 frt ez.	5%	98.50	98.75
Magy. gácsorsz. p. II. kib. 200 frt ez.	5%	97.25	97.75
Magyar észak-kel. pálya 300 frt ar.	5%	96.20	96.70
Magy. északkeleti pálya 400 márka	5%	120.25	121.—
Magy. északkeleti pálya ar.-kötv.	6%	126.75	127.—
M. nyug. (Székesf.-győr-grácz) 200 frt	5%	99.50	100.50
Magy. nyug. vp. 1874. k. b. 200 frt	5%	—.—	99.—
H) Különféle sorsjegyek.			
Hitelintézet 100 frt o.é.		177.50	178.—
Clary 40 frt p.p.		41.—	41.75
Dunagőzhajózási 100 frt p.p.		115.50	116.—
Innsbruck városi 20 frt o.é.		19.25	19.75
Keglevich 10 frt p.p.		19.—	20.—
Krakkói sorsjegy-kölcsön 20 frt o.é.		18.20	18.60
Laibachi dijsorsjegy 20 frt o.é.		23.25	24.25
Buda város kölcsöne 40 frt o.é.		41.50	42.50
Pálffy 40 frt p.p.		40.50	41.—
Osztr. vörös-kereszt sorsjegy 10 frt o.é.		13.15	13.30
Magyar vöröskereszt-sorsjegy 5 frt o.é.		7.10	7.30
Rudolf alapitvány 10 frt o.é.		19.—	20.—
Salm 40 frt p.p.		54.50	55.—
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt o.é.		21.50	22.50
St.-Genois 40 frt p.p.		49.25	49.75
Stanislau városi 20 frt o.é.		23.50	24.50
Trieszt városi 100 frt o.é.		128.—	130.—
Trieszt városi 50 frt o.é.		68.—	—.—
Waldstein 20 frt p.p.		28.25	29.—
Windischgrätz 20 frt p.p.		38.75	39.25
Nyereményjegyek 3%-nyi kölcsön		20.—	22.—
I) Bankok részvényei.			
Angol-osztrák bank 200 frt	5%	105.25	105.50
Bécsi banktársulat 200 frt	5%	—.—	—.—
Bécsi bankegyesület 100 frt	5%	104.25	104.75
Osztrák által. földhitelintézet 200 frt	5%	227.50	228.50

		Pénz	Áru
Pestimagyar kereskedelmi bank 500 frt	5%	—.—	—.—
Keresked. és ipar hitelintézet 160 frt	5%	300.—	300.50
Magyar általános hitelbank 200 frt	5%	299.75	300.25
Alsó-ausztriai leszámit. társ. 500 frt	5%	823.—	828.—
Magy. lesz. és pénzváltóbank 100 frt	5%	86.—	86.50
Bécsi giró- és pénztáregylet 200 frt	5%	—.—	—.—
Osztrák jelzálogbank 200 frt	5%	—.—	—.—
Magyar jelzálogbank II. kib. 200 frt	5%	105.50	106.50
Osztrák tartományi bank 200 frt	5%	98.40	98.70
Magyar országosbank 200 frt	5%	—.—	—.—
Magyar ált. municip. hit.-int. 200 frt	5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar bank 600 frt	5%	858.—	880.—
Unio-bank 100 frt	5%	94.75	95.25
Általános forgalmi bank 140 frt	5%	148.25	149.—
K) Közleked. vállalatok részv.			
Albrecht pálya 200 frt o.é.		63.—	65.—
Alföld-fiumei pálya 200 frt o.é.	5%	177.75	178.25
Arad-temesvári vasut 200 frt o.é.	5%	—.—	—.—
Cseh északi vasut 150 frt o.é.		181.50	182.50
Cseh nyugoti vasut 200 frt o.é.		—.—	—.—
Buschtiehradi vasut 500 frt p.p.	5%	—.—	—.—
Buschtiehradi v. (lit. B.) 200 frt o.é.		—.—	—.—
Dunagőzhajózási társas. 500 frt p.p.		536.—	537.—
Duna-drávai pálya 200 frt ez.	5%	—.—	—.—
Erzsébet pálya 200 frt p.p.	5%	231.25	231.75
Erzséb. p. Lincz-Budweis 200 frt o.é.	5%	—.—	—.—
Erzséb. p. Salzburg-Tirol 200 frt o.é.	5%	195.50	196.—
Ferdinánd északi pálya 1000 frt p.p.	5%	2355.—	2360.—
Ferencz-József pálya 200 frt o.é.	5%	205.50	206.25
Pécs-barcsi pálya 200 frt o.é.	5%	—.—	—.—
Károly-Lajosgaliciai p. 200 frt o.é.	5%	268.25	268.75
Kassa-oderbergi pálya 200 frt o.é.	5%	147.25	147.75
Lemberg-czern.-jassi p. 200 frt o.é.	3%	189.75	190.25
Osztrák-magyar Lloyd 500 frt p.p.	5%	549.—	550.—
Osztrák északnyugati p. 200 frt o.é.	3%	172.—	172.50
Osztr. é.-nyug. v. (Lit. B.) 200 frt o.é.	3%	171.25	171.75
Rudolf-pálya 200 frt o.é.	5%	179.75	180.25
Első erdélyi pálya 200 frt o.é.	5%	175.—	175.50
Osztrák államvasuttárs. 200 frt o.é.	5%	299.70	300.25
Déli pálya 200 frt o.é.	5%	146.—	146.50
Déleszak-ném. összek. p. 200 frt p.p.	5%	148.25	148.75
Tiszavidéki pálya 200 frt p.p.	5%	249.50	250.—
Bécsi Tramway 200 frt o.é.	5%	214.25	214.75
Magy. gácsországi pálya 200 frt o.é.	5%	170.50	171.—
Magyar északkeleti pálya 200 frt o.é.	5%	164.75	165.25
M. nyug. székesf.-gráczi 200 frt o.é.	5%	169.50	170.50

		Pénz	Áru
L) Iparvállalatok részvényei.			
Osztr. általán. épitő-társaság 200 frt		115.50	116.50
Liesingi serfőzöde 100 frt		61.25	61.75
Prágai vasipar-társulat 200 frt		187.25	188.—
Rima-murányi vas.-társ. 100 frt	5%	113.—	113.50
Salgó-tarjáni kőszénbánya 100 frt	5%	—.—	—.—
Bécsi fegyvergyár társaság 100 frt	5%	—.—	—.—
Nemzk. wagg.-kölcs.-t. Bpest 100 frt		96.—	—.—
Áltál. waggon-kölcs.-t. Bpest 80 frt	5%	87.50	88.50
Bécsi épitő-társaság 100 frt		86.50	87.—
Assicurazioni gen. com. 1000 frt p.p.	5%	—.—	—.—
«Duna» osztr. bizt.-r.-t. 200 frt o.é.	5%	300.—	—.—
Viszontbiztositó-t. bécsi 200 frt o.é.	5%	92.—	—.—
«Securitas» viszontbizt.-t. 250 frt o.é.		330.—	340.—
Bécsi élet- s jár.-bizt.-int. 200 frt o.é.	5%	—.—	—.—
Bécsi biztositó társaság 200 frt o.é.	5%	240.—	242.—
M) Váltók (látra).			
Amsterdamra 100 hol. frt	3%	100.20	100.30
Brüsseli 100 frank	3%	—.—	—.—
Német bankpiaczok 100 márka	4%	59.50	59.60
London 10 fontst.	2½%	121.55	121.75
Milano 100 ol. lira	4½%	—.—	—.—
Francia bankpiaczok 100 frank	3%	—.—	—.—
Páris 100 frank	3%	48.25	48.30
Pétervár 100 rubel	6%	—.—	—.—
Svájczi piaczok 100 frank	3%	48.20	48.25
Zürich 100 frank	3%	48.20	48.25
N) Valuták.			
Császári és királyi arany	darabja	5.75	5.77
Császári és kir. reczés arany	darabja	5.75	5.77
Osztrák-magyar 8 frtos arany	darabja	9.65	9.66
30 frankos arany	darabja	9.65	9.66
20 markás arany	darabja	11.91	11.93
Orosz imperiale	darabja	9.93	9.95
Sovereigns	darabja	12.12	12.16
Török arany lira	darabja	10.95	10.97
Mária-Terézia (Levant) tallér	darabja	—.—	—.—
Ezüst	100 frt o.é.	—.—	—.—
Ezüstjáradék-szelvény	100 frt o.é.	—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy	100 márka	59.50	59.60
Olasz bankjegy	100 ol. lira	48.15	48.25
Orosz papir rubel	darabja	1.22½	1.2[illegible]

KIS HIRDETÉSEK

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak látva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij fizetendő.

Minden hirdetésre feivilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postai bélyeg beküldetik, és a hirdetés száma közöltetik.

Julius 25. Nagyon megörültem sürgönyének, ugymint levelének is. Legyen nyugodt igéretemet megtartottam és meg is fogom jövőben. Mikor találkozhatunk ismét. Erre nagyon vágyódom. 7617

Biztos jövedelem- mel biró müvelt fiatal hölgy, magasabb hivatalnok (ha épen egy gyermek atyja is) ismeretségét keresi közös háztartásra. Levelek «Boldogság» czim alatt e lap kiadóhivatalához intezendők. 7624

Eladás.

Füszer bolti- állvány, minden hozzá tartozó berendezési czikkel: iroda, 3-as pénztár, tizedes mérleg, mákörlő stb. eladó. Tudakozódhatni a kiadóhivatalban. 7620

A kalocsai komló- kert és lakház, mely áll öt szoba és egy teremből, hozzávaló mellék-helyiségekből, jó pincze és jégveremből, ugyszintén a lakház mellett levő ujonnan berendezett fürdőház 4500 forintért jutányos feltételek mellett eladó. Bővebb értesitést ád a tulajdonosné Kalocsán. 7600

Budapesti X. kerületben, Kőbányán, a tüzér utczában, 7362. számu, egy emeletes adómentes ház, a losonczi és a tiszavidéki vasut indóházai közelében, szabad kézből eladó. Bővebb értesitéssel szolgál egri lakos Okolicsányi Ödön megbizott. 7576

Butorok. Gyöngyház bourdeaux selyem brokát salon berendezés, elegáns hálószoba, továbbá több butordarab, szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalteritők, képek és lámpák összesen vagy egyenként azonnal eladók. Budapest, Harisch-bazár, fölépcső, félemelet 20. sz., bejárat a városháztértől. 7577

Gőzmalom Nyiregyháza város belterületén eladó! esetleg 10 évre bérbeadó. Jelenleg öt pár liszt és egy kásakővel müködik fekszik két uri lakházzal és malomépületekkel három holdnyi területen. Bővebbet a kiadóhivatal. 7502

Alkalmazást keres

Szigorló orvos gyermekekhez teljes ellátásért nevelőül ajánlkozik. Tudakozódhatni a kiadóhivatalban. 7584

Kertész, ki szakmájában ügyes s jó bizonyitványai vannak, alkalmazást keres. Czime a kiadóhivatalban. 7622

Előkelő családoknál müködött nevelő alkalmaztatni óhajt helyben mint nevelő, vagy korrepetitor. 7618

Gazdasszonyi állást keres egy 30 éven felüli nő, ki a háztartásban tökéletesen jártas, helyben vagy vidéken a legszerényebb igények mellett. Értesitést a kiadóhivatal ád. 7580

Lakás és bérlet.

Kerestetik egy butorozott, különbejáratu hónapos szoba szept. 1-ére. Ajánlatok «Hónapos szoba» czimen a kiadóhivatalhoz intézendők. 7596

Különféle.

Fontos gazdák és földmivelőknek. Csomagokba préselt, jó, egészséges széna, gyors és kedvező elárusitása végett, bizalommal forduljanak Löffler J. Jakabhoz Budapest, Rombach utcza 6. 7595

Előkelő család körében, — teljes ellátásra, — magánoktatás kikötése mellett is, gimnáziumi vagy egyetemi növendékek felvétetnek Üllői-ut 20. 9-ik lakosztályban. 7619

Vidékről való, iskolába járandó keresztény leánykákat teljes ellátásra, korrepetitióra és zongoratanitásra elvállal egy számosabb éveken át leánynevelésssel foglalkozott nő. Lakczime: M. A. Budapest, Ferenczváros, csillag-utcza 10. sz. II. em. 21. sz. ajtó. 7608

Egy jó család elfogad teljes ellátásra egy vagy két iskolás fiut. Bővebbet a kiadóhivatal. 7615

Egy vagy két tanuló egész ellátásra, egy polgári családnál elfogadtatik. Zöldfa-utcza 14. ajtó 3. 7594

Társ kerestetik 20—30,000 forinttal bérlethez s azon leendő szeszgyár felállitásához. Bővebbet a kiadóhivatal. 7623

Tisztességes keresz- tyén családnál 2 fiu teljes ellátásra fölvétetik a belvárosban. Bővebbet a kiadóhivatal. 7621

A budapesti közuti vaspálya társaság indóházi vendéglője Ujpesten 1885. év május 1-jével ujabb három évre bérbe adatni kivántatik. — Ez érdemü irásbeli ajánlatok 1884. október 10-ig 500 frt bánatpénz letétele mellett — a czimzett társaság igazgatóságánál nyujtandók be, mely magának azonban a szabad elhatározást fentartja. 7625

KÉSZ URI RUHÁK 10650

tiszta gyapjuból,

(kezesség mellett).

felöltő az ujjak selyembéllel 12 frt
öltönyök --- 18 »
divatos nadrág --- 5 »
öltönyök, gyász --- 25 »
gyermeköltönyök --- 14 »
Szabott árak

(Minden a legujabb divat szerint gondosan készitve) *a legfinomabb nemüekig. Megrendelések mérték szerint.* A legfinomabb franczia, angol uri szövetek legnagyobb választékban

GROSSMANN S.-nál

Budapest, Deák Ferencz- és bécsi utcza sarkán.

(Az árak minden egyes darabon láthatók.)

Szabadalm: „Nemzeti“ rosta 48 frt

Szabadalm: „Nemzeti“ rosta 48 frt

BROGLE JÓZSEF BUDAPEST

Külső váci ut 46. szám. **gép-és rostalemez gyára** Külső váci ut 46. szám.

ajánlja az általánosan legjobbnak elismert szab. «Nemzeti» rostáit 48 frtért, **Baker rostákat** 14 szitával, kettős rostákat 10 szitával, **Trieuröket** és minden egyébb **gazdsági gépeket.** *Árjegyzéket ingyen és bérmentve.* 10400

Fiuk! (Énekesek)

kik kellő kottaismeret mellett, a vistát is meglehetősen énekelni tudják, a pancsovai róm. kath. templomi karba felvétetnek, hol a templomi szertartásoknál müködniök kell. Ennek ellenében a fiuk lakást és teljes ellátást nyernek s látogathatják a reálgymnáziumot vagy a kir. áll polgáritanodát. 10829

Jelentkezéseket, **Franek Gábor karnagy Pancsován,** szeptember hó 10-éig vesz elébe.

10849

A közönség tájékozása végett!

Több fővárosi keztyüs- és sérvkötő-árus, kiknek uj találmányu, br. Edelsheim Gyulai-féle katonakeztyüimmel épugy, mint az eddigieket minden tekintetben fölülmuló sévkötőimmel meglehetősen terhére vagyok, roszakarat és kenyéririgységből, minden képzelhető undók módokhoz nyulnak, hogy nevemet piszkos üzelmeikkel beszenynyezzék és gyármányaimat gyalázzák; söt titokban még hitelem és szoliditásom ellen is minden gondolható ocsmány utakon agitálnak.

Ki figyelmesen átolvassa ezen röpiratot, s főleg a ki ismeri s csak egyetlenegyszer is használta gyártmányomat, lehetetlen, hogy ezen üzelmek gonosz és piszkos czéljáról meggyőződve ne legyen. Különben módomban lesz rövidesen ezen klasszifikálhatlan üzelmek alaptalan, gonosz voltát az egész világ előtt kimutatni, s szerzőit megérdemlett sorsukra juttatni.

10849 KELETI J.

Gyengeségi állapotok.

Férfigyengeség fiatal és idősebb férfiaknál, kezesség mellett és állandóan gyógyittatik **Dr. Müller törzsfőorvos Miraculo készitményei** által. Ára 3 frt 10 kr, postán 25 krral több.

Dr. Müller törzsfőorvos Miraculo injectió-

ja és labdacsai veszély s fájdalom nélkül gyógyitanak minden kifolyást néhány nap alatt. Ára 1 frt 60 kr., postán 20 krral több. Csakis **Schneidt Miksa St. Georgs gyógyszertárában** kapható Bécsben, V., Wimmergasse 33, hova minden irásos megrendelés intézendő. 10707

Raktár **Budapesten, Török József** gyógyszertárában.

Női alsó szoknyák legfin. szürke vászonból két volanttal himezve, vörös, vagy kék, drbonként 1 frt 40 kr, tuczatonként 15 frt 50 kr. Egyébként diszitve selyem himzéssel és plisséval drbonként 1 frt 60 kr, tuczatonként 19 frt 50 kr.

Továbbá különféle fehérnemüek és kézmüáruk nagyban és kicsinyben olcsón eladók egy bécsi nagy kiviteli üzlet feloszlása következtében. Megrendelések és tudakozódások czimzendők: **W. W. Hauptpost restante Wien.** 10843

= TITKOS =

bőr- s nőibetegségeket elgyengült férfierőt, vizelési nehézségeket, mindennemü **fekélyeket,** valamint száj-, nyak- s gégebajokat alaposan és tartós sikerrel gyógyit 10086

Dr. SPITZER J. volt tör. cs. kat. orvos. Lakik: **Belváros, Gizella-tér 5 sz.** II. em. Bemenet a lépcsőn. Rendel: 8—4-ig, este 7—8-ig. *Levelekre válaszolok s kivánatra a gyógyszereket is megküldöm.*

1665/1884. szám.

Haszonbéri hirdetés.

A czegléd-mislyei alapitv. ker. Főtisztség részéről ezennel közhirré tétetik, hogy Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun megyében, Czegléd város határában fekvő a m. k. vallásalap tulajdonát képező felső-majori földbirtok, még pedig:

1.) Belsőség	18	^{540} h.
2.) Szántóföld	400	— »
3.) Kaszáló	432	^{284} »
4.) Legelő	236	^{720} »
5.) Nádas	59	^{1084} »
6.) Haszonvehetlen	14	^{1085} »
Összesen	1163	$^{872}/_{1100}$ »

ezen felül a bérlő által saját költségén kiirtandó erdő, melyért az évi haszonbér aránya pótlólag fog megállapittatni. 62 ^{679} »

Mind összesen 1225 $^{1051}/_{1100}$ hold.

a hozzá tartozó gazdasági épületekkel f. é. szeptember 9-én déli 12 órakor Nmgu. vall. és közkt. m. k. miniszterium VIII. ügyosztályában kizárólag irásbeli ajánlatok utján f. é. okt. hó 1-től egymásután következő 12 évre, vagyis 1896 év szept. hó 30-ig tartó bérkorszakra a legmegbizhatóbb ajánlattevőnek bérbe fog adatni.

Az 50 kros bélyeggel és 1225 frt bánatpénzzel ellátott ajánlatok fenti napot megelőzőleg a vallás-miniszterium segédhivatali igazgatóságánál nyujtsák be; elkésetten beadott, feltételes, avagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatokban a beigért évi bérösszeg betüvel és számmal kiirandó és kijelentendő, hogy a vallás-miniszterium segédhivatali igazgatóságánál betekinthető feltételeket ajánlattevő ismeri s magát azoknak aláveti.

Czegléd, 1884. augusztus 28-án.

10848 **A m. kir. alapitv. ker. Főtisztség.**

10732

SZEM-GYÓGYVIZ.

(Szem-essenczia.)

Dr. LEBOIS, (Francziaország kiváló tekintélye) **hires, kitünő** és **kipróbált gyógyszere gyenge, fájós, gyuladó és beteg SZEMEK** számára, ugyszintén a hályog elháritására. **Nélkülözhetetlen szer** még az egészséges szemek **erősitésére** és **fentartására** is, ha ezek meg vannak erőltetve. **Egyetlen házban sem szabad ezen, már évek óta hatásosnak bizonyult szemgyógyviznek** (szem-essencziának) **hiányoznia. Francziaország** legtöbb gyógyintézetében az összes szembajokban csakis ezen szer alkalmaztatik. Sokan, akik ezen szert használták, a **szemüvegeket,** melyekre kényszerülve voltak, **teljesen nélkülözhették.** — Eredeti palaczkokban használati utasitással à **90 kr.** — Kapható **Budapesten Török József** gyógyszertárában, király utcza és **Párisban** Müller J.-nél Rue Germain Pillon 19

IGÉRVÉNYEK

Hitel sorsjegyekre 4½ frtért és bélyegért. Főnyeremény o.é. **150,000** frt. *Huzás szeptember 1.*

Tiszavölgyi sorsjegyekre. 10842 2 frtért és bélyegért. Főnyeremény o.é. **100,000** frt. *Huzás szeptember 15.*

Mind a két igérvény együttvéve 7 frt bélyegge együtt.

A MERCUR kiadóhivatalának bank- és váltó-üzlete **BUDAPESTEN**

Dorottya-utcza 12. *Politzer S.* Dorottya-utcza 12.

A „Mercur“ lapnak előfizetési ára egy évre 2 frt o. é.

Cs. és kir. legmagasabb elismerés.

Disz-okmány Grácz 1880. Disz-okmány Trieszt 1882. Arany érem Páris, 1879. Arany érem Amsterdam, 1883.

GLEICHENBERGI

Constantin-forrás. Egvényes és sósavas savanyuviz, azonban az emsi vizzel egybehasonlitva, két-szereseren erősb ez utóbbinál, és hasonló köreseteknél csakis fél adag alkalmazandó mindennemü nyálkhártyás hurutok s különösen a lég s emésztőszervi bajok, tehát a torok, mell- és gyomorhurutok ellen.

Emma-forrás. Hasonlóan összeállitva gyöngébb gyermekek és gyönge testalkatu egyének hasonbajainál.

Johannisbrunnen. Legjelesebb és legegészségesebb üditő ital; szabad szé sav tartalma-, az emésztést elősegitő, elegendő mennyiségü kettős szénsavas natron s konyhasója, valamint csekély, a gyomrot terhelő mészösszetételénél fogva a Johannis-brunnen különösen ajánlható gyomor- és hólyagbajoknál.

Klausner aczélforrás. Tiszta vasas savanyuviz. Hasznos a sápkór, vérszegénység és erőtlenségi bajok ellen.

Főraktár Budapesten: 9409

ÉDESKUTY L.

m. kir. udv. ásványviz szállitónál.

Ugyszintén kapható minden gyógytárban s füszerkereskedésben.

SZIGETI LAJOS

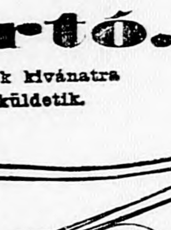

914 5

szij- és nyereggyártó.

Üzleti helyiség: Budapest, VIII., Muzeum-körút 10. a nemz. muzeum mellett.

Képes árjegyzék kivánatra bérmentve küldetik.

!!!Szőlő!!!

Egy 5 kilos kosár teljesen bérmentve:

Szőlővel legnemesebb gyógyasztali szőlő	2 frt
Őszi baraczk (peche royal)	3 frt
Körte princess	2 frt
Szilva isztriai	1 frt
Ananas-dinnye	1 frt
Paradicsom tartos	1 frt
Citrom Messina I.	1 frt

Postán küld utánvét mellett 107..

Paparotti Antal Triesztben

Titkos betegségek minden alakját, az önfertőzés mindennemü utóbajait, férfi tehetetlenséget stb. alaposan gyógyit

Dr. PAPAY koron. ar. érdemkeresztes tb. megyei főorvos Budapesten, ujvilág-utcza 33. I. em. a Ferenczi kávéházzal szemben. 10858 Rendel 9—3-ig délután este6—7-ig levélileg is.

ZSIGMONDI KÁROLY

KOCSIGYÁROS

Muzeum-körut 21. szám alatt

5029

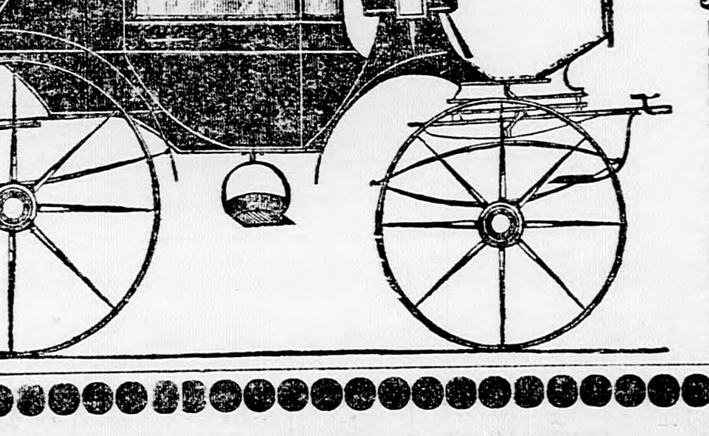

Képes árjegyzéket bérmentve

Medicinae Dr.

DEÁK ÉS GÁSPÁR

a kor legmagasabb igényeinek megfelelő 10838

fogorvosi müterme

belváros, Deák Ferencz-utcza 3. sz. I. em.

Hölgyek részére női assziszténczia.

Elektro-Homöopathia.

Uj tudomány

Az elektrohomöopathiai csillagszer.

(gyárijegy vörös és fehér csillag.)

minden betegség gyógyitására, különösen idült bajok ellen, igen hamar nagy hirnévre tett szert, sok ezreken segitett és minden ország sok orvosa által rendeltetik. Önkezelés naponkint fél krajczárba kerül.

Kis füzetek ingyen minden raktárban. Nagy tankönyv magyar, német, franczia, angol, orosz és lengyel nyelven.

Vezérlerakat: Homöopatische Central-Apotheke

A. Sauter, Genf (Svájcz.)

Főlerakatok: 10340

Budapest: Gyógyszertár az «Ország nádorához» váczi körut 17. **Arad:** Rozsnyay gyógyszerész. **Debreczen:** Dr. Rothschneeh B. Emil gyógyszerész. **Herkulesfürdő:** Fabriczus Zsiga gyógysz. **Miskolcz:** Dr. Hercz M. **Nyitra:** Tombor Kornél gyógyszerész. **Pécs:** Sivöcs István gyógyszertár a »Szerecsenhez». **Pozsony:** Heim W. gyógyszertár a «Sz.-Istvánhoz». **Temesvár:** Jahner C. M. gyógyszertár a «magyar királyhoz.» **Zágráb:** Quazim C. gyógyszertár a «megváltóhoz». **Bécs:** Haubner-féle gyógyszertár I. am Hof. 6. **Prága** Fürst József gyógyszertár. **Bukarest:** Thois József gyógysz.

Electro-homöopath. állatgyógymód Jósa Corneltól, Nagy-Bányáról, füzve 60 kr.

Csak 7 frttal egy negyed millió nyerhető.

IGÉRVÉNYEK

Hitel sorsjegyekre 4½ frtért és bélyegért. Főnyeremény o.é. **150,000** frt. *Huzás szeptember 1.*

tiszai sorsjegyekre 2 frtért és bélyegért. Főnyeremény o.é. **100,000** frt. *Huzás szeptember 15.*

Mindkettő együtt csak 6 frt és bélyeg.

Megrendelések az egész összeg utánvételére nem teljesittetnek. 10832

Fióküzlet: Kärntnerstr. 3. **A „MERCUR“** Csak Bécs Wollzeile 10.

Cohn Ch., kiadóhivatalának bank- és váltóüzlete.

A **FRANKLIN-TÁRSULAT** kiadásában Budapesten megjelent s minden könyvárusnál kapható — az osztrák tartományok számára **Szelinszki György** császár királyi egyetemi könyvárusnál Bécsben I. Stefansplatz Nr. 6.

PULSZKY FERENCZ
ÉLETEM ÉS KOROM.

SZERZŐ FÉNYNYOMATU ARCZKÉPÉVEL.

KÉT KÖTET. MÁSODIK KIADÁS. Ára füzve 5 frt.

ELSŐ KÖTET TARTALMA:

A forradalom előtt: Bevezetés. — Gyermekkor, iskolai évek (1814—1832). Olaszországi út (1833). — Jurátusi korom (1834—1835). Sáros vármegye és külföld (1835—1836). — Megyei élet. Követválasztás (1837—1839). — Országgyülés (1839—1840). — A büntető törvénykönyv-javaslat szerkesztése (1840—1843). — Az 1843—1844-iki országgyülés. — Udvarlás és házasság. — Házi élet és a forradalom előjelei (1846—1847).

A forradalom alatt: Bevezetés. — Az 1847-iki országgyülés (novembertől február végeig). — A forradalom Bécsben s Pesten (február 24-dikétől márczius 20-dikáig). — A közcsendbizottság (márczius 16-dikától április 13-dikáig). — Pesti és bécsi viszonyok (április közepétől junius végeig). — A reactió nyiltabb fellépte (juliustól szeptemberig). — A forradalom kezdete (szeptember). — A bécsi forradalom (október). — A schwechati csata. — Kiküldetésem külföldre (deczember vége — január kezdete). — Páris (január közepétől márczius kezdetéig). — London (márcziustól októberig). — A catastropha (augusztustól októberig). — Gróf Teleki László levelei (áprilistól szeptemberig). — Gróf Batthyányi Kázmér hivatalos levelei (május 14-dikétől julius 14-dikig).

MÁSODIK KÖTET TARTALMA:

Számkivetés alatt Amerikában és Angolországban: Előszó. — Bevezetés. — Az emigrátió. — Kossuth Kiutahiában. — A bellebbezés vége, Kossuth Angolországban. — Kossuth Amerikában. — Körút Amerikában. — Angolország s Amerika. — Angol barátaink. — Angol szokások és sajátságok. — Az olasz háboru. — Levelezés Deákkal. — A magyar képzők és ragoka szanszkrit nyelvészeti rendszer világában.

Számkivetés alatt Olaszországban: Bevezetés. — Olaszország állapota 1860-ban. — Meghasonlás köztem s Kossuth közt. — Összeütközésem Kossuthal. — Olasz és magyar viszonyok. — Levelek a számkivetésből báró Kemény Zsigmondhoz. — Aspromonte. — Mazzini. — Az olasz egység alkotói. — Turin és Flórencz. — Az idegenek Flórenczben. — Mügyüjtemények, müárusok, müvészek. — A porosz háboru. — Hazajöttem. — Függelék: Levelek a «Daily News»-hoz 1862. augusztusban és szeptemberben.

1643. K. B. 1884.

Árverési hirdetmény.

Kisujszállás város tulajdonát képező «Csillagos» vagy «Nagyvendéglő» öt községi korcsma az azokhoz tartozó kurta korcsmákkal, a város külhatárán levő két csárda a bennök gyakorlandó italmérési joggal; a piacz téren fekvő két bolthelyiség, tágas lakással telekkel és melléképületekkel; továbbá a vásári és piaczi helypénzszedési jog három egymásután következő évre, vagyis az 1885. év január 1-től 1887. év deczember 31-ig terjedőre időre a f. é. szeptember hó 25-én d. e. 9 órakor a város községházánál tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

A bérbeadás befejezéséig kötelező zárt ajánlatok (offert) az ajánlott bérösszeg 10%-ának készpénzben vagy ovadékképes papirokbani csatolása mellett ugy az egyes korcsmákra valamint az összesre a helypénzszedési jog és bolthelyiségekre nézve pedig külön külön f. é. szeptember hó 24-én d. u. 6 órájáig a polgármesteri hivatal által elfogadtatnak, hol az árverési feltételek hivatalos órák alatt az árverés kezdetéig megtekinthetők.

Kisujszállás 1884. augusztus hó 24-én. 10835

Gaal Kálmán, polgármester.

Legolcsóbb bevásárlás.

Iskolai iró és rajzszerek

(rajztáblák, rajzeszközök, füzetek stb. stb.) legnagyobb választékban legolcsóbb árak mellett 10852 kaphatók

KANITZ C.

papir iró és rajzszerek raktárában.

Budapest, V., Dorottya-utcza 12.

Részletes képes árjegyzékek ingyen küldetnek. — Ismét eladók részére árleengedés.

ELSŐ CS. KIR. SZAB. **DUNA-GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG.**

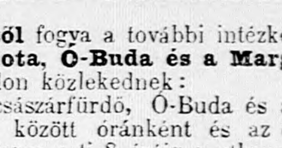

Hirdetmény.

Szeptember 1-től fogva a további intézkedésig a **helyi hajók** a **vámpalota, Ó-Buda és a Margitsziget** között következő módon közlekednek:

A vámpalota, császárfürdő, Ó-Buda és a Margitsziget felső kikötő-hidja között óránként és az egész órákban reggeli 6 órától fogva esti 8 óráig s utba ejtve az összes közbeeső állomásokat. Az utolsó hajó este ½ 10 órakor indul a sziget felső kikötő-hidjától a vámpalotához s az összes közbeeső állomásokat érinti.

A plébánia és a Margitsziget alsó kikötő-hidja között óránként a fél órákban reggeli 6½ órától fogva esti 7½ óráig s utba ejtve a Tabánt, a Lipótvárost és a Bombatért. A sziget alsó kikötőjétől a plébániához óránként az egész órákban reggeli 7 órától esti 8 óráig.

Ünnep- és vasárnapon, továbbá minden kedden, csütörtökön és szombaton az utolsó hajó a plébániától 8½ órakor indul a Margitsziget alsó kikötőhidjához és 9 órakor éjjel tér a szigetről vissza.

Budapesten 1884. évi augusztus hó 28-án.

A forgalmi igazgatóság.

BAYER KAROLINA

VIII. osztályu felsőbb leánytan- és nevelő-intézete,

müveltebb osztályu leányok számára 6-tól egész 16 éves korukig.

Budapest, koronaherczeg-utcza 10. szám, I. em.

Ez intézet, a legkitünőbb tanerők, tanárok és nevelőnők, valamint minden legujabb és legjobb taneszközökkel rendelkezik. — A kinn- és benlakó növendékek fölvétele szeptember 1-től szeptember 6-ig tart, délelőtti 10—12 óra közt. Később érkező növendékek csak előleges irásbeli bejelentés után vétethetnek föl, ha az illető osztályokban még maradt fenn számukra hely.

Szeptember 8-án megkezdődik a tanitás. — Programmok az intézetben kiszolgáltatnak. 10773

NEVELŐ- ÉS TANINTÉZET RÁKOS-PALOTÁN.

A jövő iskolai év szeptember elején veszi kezdetét.

Fölvétetnek növendékek az **elemi, gimnáziumi,** vagy **reáliskolai** tanfolyamok **bármely osztályába.** A növendékek **államérvényes bizonyitványokat** nyernek: Több holdnyi kiterjedésü árnyas angolpark. Felszerelt testgyakorló. Katonai gyakorlatok. **Növeldei dij,** a gyermek korához képest **havonkint 35 frttól 50 frtig.** Ismertetővel szivesen szolgál Rákos-Palotán saját villájában. 10684

Dr. SZABÓ ALAJOS, orvos-tudor,

a Ferencz-József rend lovagja, fővárosi bizottsági tag, az intézet igazgató-tulajdonosa.

Eredeti MAYER trieurök.

Több mint 35000 drb. müködésben a legnagyobb megelégedésre.

Az orsz. gazdasági egyesület 1884. feb. 1-jén Istvántelken tartott nemzetközi trieurversenyen első és második dijjal tüntettetett ki.

Kizárólagos képviselője a MAYER & Co.-féle kalki trieur-gyárnak

10771

FEHÉR MIKLÓS

Budapest, üllői-ut 25. sz. a. „KÖZTELEK.“

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Jegyzet. *Kéretik ügyelni arra, hogy minden gép ezen itt ábrázolt védjegygyel legyen ellátva; oly gépek, melyek azokkal nem birnak, mint utánzatok visszautasitandók.*

FABRIK MARKE

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK.

47971. szám.

A F. é.

Kisasszony-ünnep,

valamint Munkácsy Mihály

Krisztus a Kálvárián

czimü nagy festményének kiállitása alkalmából a magy. kir. államvasutak városi menetjegy irodája által kéjvonatok fognak Bpestre indittatni, melyekhez a m. kir. államvasutak központi hálózatának összes állomásairól, továbbá a dályabródi vonal, alföld fiumei, magyar-északkeleti, kassa-oderbergi és magyar gácsországi vasut nagyobb állomásairól rendkivül mérsékelt II. és III. osztályu menettérti s egyidejüleg emlitett kiállitásra szóló belépti jegyek fognak kiszolgáltatni, melyek **mindenkor,** tehát a forintos napokon is érvényesek lesznek. A menettérti jegyek f. é. szeptember hó 6-án, valamint a határállomásokról az utóbbi napon kiinduló s Bpestre még csak szeptember hó 7-én reggel érkező valamenyi személy és omnibusz vonathoz-gyorsvonatok kivételével adatnak ki.

A visszautazás f. é. szeptember hó 7-én délutántól kezdve közlekedő bármely személy, vagy omnibusz vonattal gyorsvonatok kivételével bezárólag szeptember hó 15-ig történhetik. A miskolcz-füleki, bánréve-dobsinai és feled-tiszolczi szárnyvonalak állomásain kiadandó menettérti jegyek **visszautazás** alkalmával a hatvan-miskolczi utirányon át is érvényesek. Hogy a kéjvonatokkal utazók részére a mérsékelt menetdijon kivül még egyébb anyagi előnyök is engedélyezhetők legyenek, a m. kir. államvasutak városi menetjegy irodája több budapesti vállalkozónál és mulató helyek tulajdonosainál mérsékelt belépti dijakat, továbbá több fővárosi kereskedőnél is megfelelő ármérséklést eszközölt ki.

A vasuti állomásokon történő jegyváltás alkalmával az utasoknak dijmentesen szelvényfüzetek fognak kiszolgáltatni, melyekben az emlitett kedvezmények igénybe vételére vonatkozó szelvények foglaltatnak.

A menettérti és belépti jegyek árai, valamint a jegyek kiadására vonatkozó bővebb határozmányok a városi menetjegy iroda falragasz alaku hirdetményeiből kivehetők.

Budapesten, 1884. augusztus 29-én.

Az igazgatóság.

46421. szám.

Köztudomásra hozatik, hogy az összes magyar külföldi közvetlen gabnadijszabások Kurtics állomására vonatkozó dijtételei, mindazon gabna, hüvelyes és olajos veteményküldeményekre is fognak visszatérités utján alkalmaztatni, melyek Lökösházán közvetlen fuvarlevél mellett feladva Kétegyházáig helyi forgalomban, onnan pedig a közvetlen dijszabás alapján továbbittatnak.

Ezen kedvezmény Lökösházának a közvetlen dijszabásokba leendő felvételeig, legkésőbb azonban f. é. végéig marad érvényben, mig a tényleg fizetett és a kurticsi dijtételek szerint esedékes szállitási dijjak közötti különbség legkésőbb 1885. év márczius hó végéig a magyar király. államvasutak visszatéritési osztályához benyujtandó és a kedvezményt igénybe vevő félre mint feladóra szóló eredeti fuvarlevelek alapján fog folyósittatni.

Budapesten, 1884. augusztus hó 25-én.

Az igazgatóság.

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA